

2
70

FLACĂRA

VOL XIX
- 762
IANUARIE 1970



reportaj de sapte zile

COPERTA NOASTRĂ

Peisaj nocturn pe bulevardele bucu-reștene.

Fotografie de S. STEINER

Prezentarea artistică:

V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

indici înalți la producție din primele zile ale noului an

Startul a fost trecut cu vigoare pretutindeni. De altfel, acest moment a fost pregătit, cu minuțiozitate, încă din anul precedent. În asemenea condiții, previziunile obținerii unor bune rezultate, pe întreaga desfășurare a acestui an, atingerea unor trepte superioare în activitatea economică a întregii țări, sînt pe deplin întemeiate.

Combinatul chimic din Făgăraș, ale cărui principale instalații au funcționat neîntrerupt încă din primele secunde ale anului 1970, a înscris pe graficele săptămîinii cele dintîi succese: 60 tone nitrocalcar și 200 tone acid azotic peste plan.

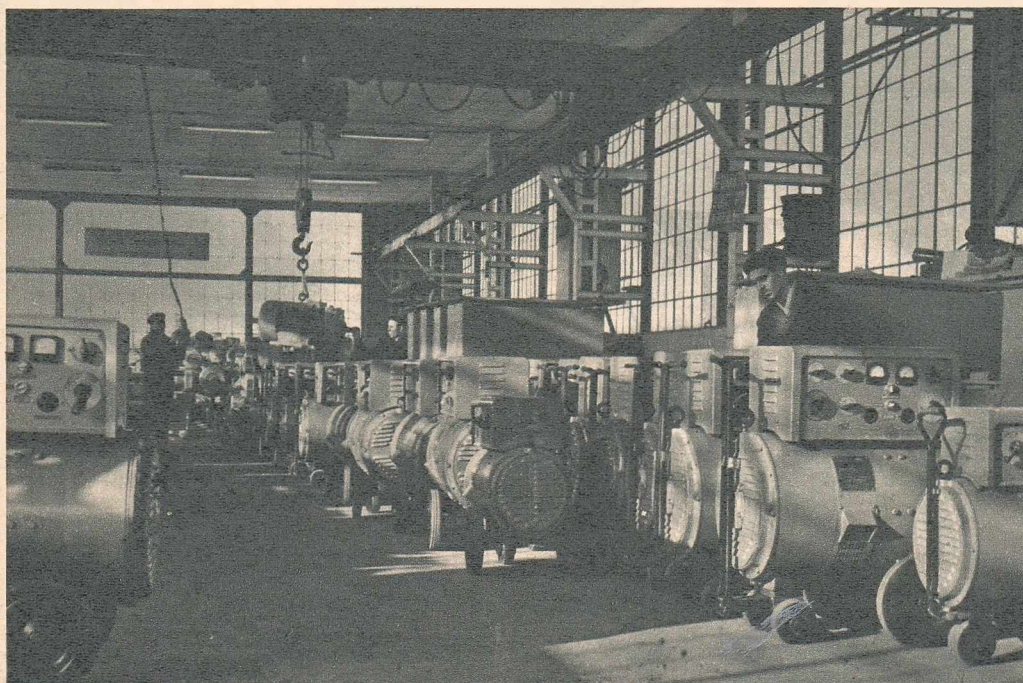
Un demaraj puternic și la Combinatul chimico-metalurgic din Baia Mare. Încă din primele ore, producția s-a menținut la un nivel înalt. Au fost elaborate cîte 2 șarje în 24 de ore, iar la turnarea anozilor, producția a crescut ritmic. Ca urmare, au fost realizate depășiri importante față de prevederi la acid sulfuric, cupru, cupru convertizor, plumb moale etc.

Producția este depășită zilnic și la

300 000 lei; au fost trimise în diverse orașe ale județului Ilfov.

Fabrica de conserve-Buștea lucrează din plin. Primele zile ale anului au fost marcate prin realizarea unor importante cantități de conserve de carne și muștar prevăzute de graficele de producție. Menținerea acestui ritm de lucru va permite ca planul de producție pe acest an să crească cu 23 la sută față de 1969.

Colectivul fabricii din Buzău a obținut primele 150 de tone de zahăr din producția acestui an în zilele de 1 și 2 ianuarie. În zilele următoare, ritmul de lucru a continuat susținut, datorită bunei organizări a procesului tehnologic.



Încă din primele zile ale anului, colectivul de muncitori de la U.M.C.M. a înregistrat numeroase succese. În fotografie: un nou lot de convertizoare de sudură.

În rândurile care urmează vă prezentăm cîteva extrase din corespondențele primite pe adresa redacției noastre:

124 reprezintă numărul autocamioanelor produse la Brașov în prima zi de lucru a anului. Este rezultatul unei activități ritmice desfășurate în toate sectoarele, al cărei tempo va permite îndeplinirea cu succes a planului anual. Într-o altă mare uzină brașoveană, «Tractorul», o dată cu noul an au început pregătirile pentru începerea fabricației tractoarelor de 40 CP pentru legumicultură și viticultură. Potrivit planului, în cursul acestui an se vor realiza aici, în total, cu 5 500 de tractoare mai mult decît în 1969.

«Tîței!» Acest cuvînt, rostit puternic în noaptea, a vestit sosirea noului an la sonda 34 de la Matîța, aparținînd întreprinderii de foraj-Ploiești. Pe coloanele de oțel ale sondei 34 petrolul a izbucnit din adîncuri într-un șuvoi puternic. Forajul a fost încheiat. Sonda nr. 34 erupea. Este prima din schela Boldești și din țară intrată anul acesta în producție.

secția acrilonitril a Combinatului petrochimic din Pitești. Instalațiile acestei moderne secții funcționează la capacitatea maximă, producîndu-se, în medie zilnic, aproximativ 3 tone de acrilonitril.

Panourile de distribuție de tipul 20/0,4 KV 100 KVA, necesare rețelelor de electrificare industrială, sînt noile produse destinate exportului, a căror fabricație a început o dată cu noul an la întreprinderea «Automatica» din Capitală.

Cunoscuta fabrică de ciment de la Fieni, județul Dimbovița, lucrează la parametrii superiori prevederilor planului, încă de la 1 ianuarie. În sectorul cuptoare indicii înalți de utilizare au permis obținerea unui spor de producție de peste 200 tone ciment; cantitatea este suficientă pentru construcția a 40 de apartamente.

Circa 700 000 litri de lapte au fost livrate în primele 4 zile ale acestui an pentru populația Capitalei de către I.C.I.L.-București. Alte cantități de produse lactate, în valoare de

viaductul cățușa

Municipiul Galați, oraș caracteristic pentru explozia industrială generală a ultimilor ani, a înscris pe linia succeselor sale un

nou obiectiv — viaductul peste balta Cățușa. Adăugînd un plus de frumusețe orașului, noul drum de legătură dintre municipiu și Combinatul siderurgic-Galați este — prin caracteristicile sale — o lucrare deosebită. Datorită elementelor geometrice și sistemului de construcție, el se înscrie, de asemenea, printre lucrările mari de poduri din lumea întreagă.

Caracteristicile viaductului sînt impunătoare: 1 080 metri lungime și 18,20 metri lățime, patru benzi de circulație (auto și tramvai), două piste destinate cicliștilor și două trotuare pentru pietoni. Înălțimea maximă de la sol este de 50 de metri, iar deschiderile de 75 de metri.

Proiectarea și execuția unei lucrări de acest fel marchează o etapă deosebită a construcției de poduri, metoda folosită caracterizîndu-se printr-un ritm rapid de execuție și prin acoperirea unor deschideri mari la un consum redus de metal și lemn. Față de necesarul unor astfel de construcții, la viaductul Cățușa s-a realizat o economie de circa 3 000 tone metal și 2 000 mc material lemnos.

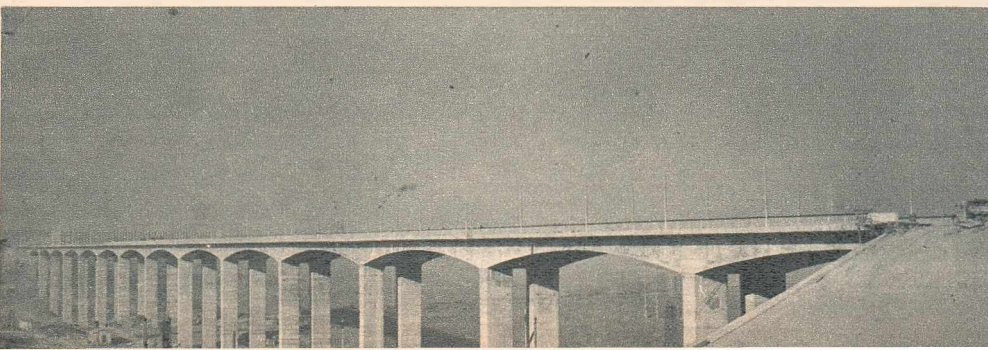
Viaductul Cățușa a solicitat, printre altele, 1 680 piloți Franky, 40 000 mc betoane, 2 900 tone armătură din oțel-beton, 121 000 m cablu pentru tronsoane

Intrînd în funcțiune, noul viaduct reduce distanța dintre Galați și Combinatul siderurgic cu 12 km.

Ultima precizare pe care o facem vorbește convingător despre hărnicia constructorilor, despre buna organizare a șantierului: obiectivul a fost executat în 30 de luni, ceea ce reprezintă aproximativ jumătate din timpul prevăzut inițial pentru construcția viaductului.

A. PETRE

Vedere generală a viaductului Cățușa.



un nou an muzical-t

Programele și emisiunile zicale la televiziune au că în ultimul timp o mare por stîrnind interesul și aprec telespectatorilor. Considerînd noul an muzical și pectivele sale, ne-a oferit, punzînd la întrebările noi tovarășul Vasile Donose — dactor-șef al emisiunilor r cale.

— Nu este vorba — p zează domnia-sa — despre planuri sau promisiuni vă de certitudini, de fapte (siuni) concrete de cicluri ținînd tuturor genurilor r cale.

— Și cîteva date concrete — În afara stagiunii lirico-grafice TV — care a început trecut cu «Elegia Pontica» Th. Grigoriu și care va con cu «Traian» și «Dochia» de mitrie Cuclin, «Geamgii din ledo» de Tiberiu Olah, orat «Ioana pe rug» de A. Honeg baletul «Nuntă» de Doru povici și «Zamolxe» de Liviu deanu — vom prezenta c emisiuni noi. Astfel: «Studio XX», «Ipostazele muzicii», «podopere», «Interferențe stice», «Cronica muzicală», «I tătî din viața muzicală».

— Ce-și propune ciclul «St dans XX»?

— Să schițeze un istori dansului modern, cu sintetiz principalelor perioade ale ev ției, ale formelor de mișcare sică și modernă într-un con armonios.

— Iar «Ipostazele muzicii» — De a îmbrățișa fenom muzical în toată complexi sa, prezentînd elementele de ale esteticii, istoriei, creații interpretării, evoluția instrum telor și mijloacelor de expres

— Creația folclorică cum r reprezentată în noul an?

— Emisiunile folclorice vor prinde cîteva cicluri noi. exemplu: «Nuntă la româ un serial din mai multe episo: în care sînt ilustrate manifes

nificative ce au ca moment
ta, cu fazele ei legate de
lul național, economic, istoric
sihologic. Alte emisiuni: «Joa-
fete și flăcăi», «Rapsodia ro-
nă» și «Atlas folcloric» vor
eri telespectatorilor reale mo-
mente de satisfacții artistice.

— Muzica ușoară, varietățile
uc ceva nou?

— Spectacolele de varietăți,
magazinele muzicale și emisi-
ile de muzică ușoară vor fi
ezentate cu o mai mare regula-
te și în viziuni telegenice
evate. Alături de interpretări
ștri de frunte vor fi prezenți și
dete ale muzicii internaționale.

— Ce alte manifestări muzicale
va oferi TV în anul 1970?

— Transmisii directe de la
«Cerbul de aur» (ediția a III-a)
și de la al V-lea Concurs și Festi-
val «George Enescu», iar cu oca-
zia sărbătoririi Anului Beethoven
vom transmite majoritatea opere-
lor sale. Pentru diversificarea pei-
sajului muzical și pentru a oferi
telespectatorilor posibilitatea au-
diovizionării formațiilor și per-
sonalităților celebre internațio-
nale, ne vom strădui să intensifi-
căm achiziția și schimbul de filme
și înregistrări.

Ion PASAT



Orașele și satele românești au întâmpinat anul 1970 cu bucurie
nețărnută, cu încredere în viitor, cu speranțe îndreptățite.
N-au lipsit tradiționalele urări de sănătate, de bună înțelegere
și pace, cîntecele fermecătoare ale copiilor cu inimile deschise
și nici simbolicele dansuri mascate.



de fiziolog eliberată de Universi-
tatea Birmingham.

Totul este inedit în această
mică mare aventură, începînd cu...
inceputul. Pentru a atinge insula,
eroii noștri vor trebui să treacă,
din șalupa care-i va duce pînă în
aproiere, într-o canoa, să prindă
creasta unui val și să pătrundă
astfel într-un golf, printre mar-
ginile zimțate ale coastei.

În această ultimă parte a călă-
toriei, temerarului Thomas i s-a
rezervat un loc aparte pe... spa-
tele tatălui său! Amănuntele noii
vieți pe insulă încă nu sînt cu-
noscute. Se știe doar că alimente-
le vor fi aduse cu barca dintr-o
insulă apropiată. După instalarea
lor, robinsonii englezi vor trebui
să ia măsurile convenite pentru a
asigura paza acestei rezervații
naturale. Dar una din principalele
îndatoriri ale lui Malcolm Penny

va fi aceea de a se ocupa de pasărea-
terie (Brush Warble), pasăre rară
pe care le vor primi cele numai
50 de exemplare existente la ora
actuală, se urmărește refacerea
unei colonii mai numeroase.

Și cum «business is business»,
s-a și stabilit o înțelegere între
compania aviatică BOAC și o
societate maritimă americană,
pentru ca în primăvara viitoare
să înceapă croaziere turistice în-
tre Mombassa și Seychelles.

Un punct uitat pînă de curînd
pe harta lumii este redescoperit
de știință pentru știință, fără a
scăpa totuși de rigorile civiliza-
ției. Oricum, Malcolm Penny este
un original care merită toată
simpatia.

B. DAMIAN

Familia Penny studiază atlasul
înainte de a porni în marea călătorie.



Locul aventurii se cheamă Seychelles.



AVENTURA
CEA DE TOATE
ZILELE

robinsoniadă
modernă

Cele mai neașteptate întîm-
plări aduc uneori oameni și locuri
în atenția opiniei publice.

Pînă de curînd, tînărul zoolog
Malcolm Penny (28 de ani) nu
era decît un pașnic cetățean bri-
tanic, pasionat de munca sa ști-
ințifică. Cunoștea puțină geogra-

fie, dar despre insulele Seychelles
nu știa mai mult decît cele cîteva
amănunte pe care le pomenesc
enciclopediile: *insule în Oceanul
Indian, situate la nord-est de Ma-
dagascar, aparținînd Angliei din
1814.* Dar iată că întîmplarea a
făcut ca domnul Malcolm Penny
să acorde mai multă atenție acestor
minuscule puncte de pe hartă
și îndeosebi unuia dintre ele —
Cousin. Într-o bună zi, el și-a
anunțat chiar intenția de a-și
muta reședința, de la Londra,
tocmai în această insulă îndepăr-
tată și să trăiască acolo în chip de
Robinson modern. E drept că
n-a făcut-o din proprie inițiativă,
ci ca trimis — pe timp de un an —
al Secțiunii britanice a Consili-
ului internațional de protecție
a păsărilor. Dar a făcut-o. Amin-
tita instituție a cumpărat insula

în schimbul sumei de 16 000 de
lire, obținînd astfel dreptul de a
întreprinde cercetări și studii în
acest adevărat paradis al zbură-
toarelor, unde viețuiesc exem-
plare rare, unele chiar unice în
lume.

Așadar, la 23 decembrie 1969
expediția s-a pus în mișcare.
Prima etapă — Londra-Bombay —
a fost parcursă cu avionul, urmînd
a fi continuată după trecerea
sărbătorilor. Împreună cu zoolo-
gul au plecat soția acestuia, Mary
(27 de ani), și alți trei membri ai
familiei: John, în vîrstă de 3 ani,
Richard, cu un an mai... tînăr, și
Thomas care, bătînd toate re-
cordurile, își revendică titlul de
explorator la numai... 6 luni. Pe
post de «Vineri» — Hannah
Doble, colaboratoare a domnu-
lui Penny, care posedă diploma

BUNĂ DIMINEAȚA '70

DIN PRIMELE ZILE, OPTIMIZAREA EFORTULUI GENERAL

—Convorbire cu ing. Cornel Bătdcui, director
adjunct al Combinatului cărbunelui-Tg. Jiu—

—Anul 1969 și-a luat rămas bun. Ce
amintiri v-a lăsat?

—Bune. A fost un an plin, productiv.
El va fi considerat ca acela al înființării com-
binatului nostru, care s-a născut prin con-
topirea întreprinderilor miniere Motru și
Rovinari, precum și a Institutului de proiect-
tări și cercetări miniere pentru lignit din
Craiova. În comparație cu 1965, când la
Rovinari s-au extras 19 mii tone de lignit,
volumul producției a crescut în 1969 la
2 470 000 tone.

—Anul de comparație este, probabil, cel
al deschiderii exploațiilor?

—Desigur. De atunci, acestea s-au dezvoltat
continu, sub toate aspectele, datorită
înzestrării lor cu utilaje dintre cele mai
perfectionate, la nivelul ultimei tehnici mon-
diale, precum și creșterii experienței colec-
tivelor de mineri și specialiști în aplicarea
rațională a potențialului tehnologic, în scopul
realizării unei înalte productivități a
muncii.

—Pentru anul 1970 aveți, evident, un
program concret de exploatare. Care sînt
principalele sale obiective?

—Activitatea de producție a combinatului
va fi în continuare deosebit de complexă.
Vom utiliza metode de extracție prin lucrări
subterane, folosind utilaje de înaltă produc-
tivate, experimentale în unitățile noastre,
care au permis realizarea în cursul anului
1969 a 601 ml de avansare lunară în galerii
și a unei producții de 50,16 tone de cărbune
pe post de abataj. Vom face, de asemenea,
lucrări de exploatare a cărbunelui «la zi»
utilizînd agregate de excavare, transport și
haldare, care au atins anul trecut 21 tone
pe post. În total, în cursul anului 1970,

volumul producției care se va extrage prin
metode de exploatare în subteran va crește
la 3 650 000 tone, iar cel prin mijloace de
exploatare la suprafață va atinge 4 240 000
tone. O atenție specială se va acorda inten-
sificării extracției de cărbune «la zi».

—De ce veți apela mai cu seamă la
această metodă?

—Noi avem condiții prielnice pentru
dezvoltarea formei de exploatare, așa-zisă
în carieră, în bazinul Rovinari. Toate calcu-
lele ne îndreptătesc să luăm în considerație
avantajele metodei respective: posibilita-
tea unei mecanizări complete a producției,
ușurința introducerii utilajelor complexe
și de înaltă productivitate, recuperarea într-un
termen relativ scurt a investiției, reali-
zarea unor condiții mult mai bune de
lucru decît în subteran.

—Ce dezvoltări sînt prevăzute în 1970
pe ansamblul combinatului?

—Încă în cursul anului 1969, în scopul
asigurării cantităților sporite de lignit pre-
văzute pentru perioadele care urmează,
au fost deschise trei cariere în bazinul
Rovinari: Gîrla, Tismana și Beterega, dintre
care primele două au și livrat primele can-
tități de cărbune. În bazinul Motru au fost
date în funcțiune 4 exploații: Horăști,
Leurda, Ploștina și Lupoia. În trimestrul
III al anului 1970, în același bazin, urmează
a intra în producție exploatarea Roșința.

—Bănuim, în legătură cu aceste dezvoltări,
o serie de măsuri tehnico-organizato-
rice.

—Evident, ele au fost luate din vreme.
Probleme deosebite a ridicat pregătirea
cadrelor, deoarece acestea au trebuit să
asimileze noi tehnologii de lucru, pe utilaje
complet automatizate și cu comandă pro-

gram. Au fost efectuate analize și s-au
elaborat studii cu privire la utilizarea capa-
cităților de producție, creșterea indicilor
de întrebuințare a utilajelor, sporirea pro-
ductivității muncii, valorificarea rațională
a rezervelor de lignit și antracit, reducerea

cheltuielilor de producție, distribuirea i-
dicioasă a forței de muncă și altele. Trebu-
să arătăm că, datorită acestor măsuri, preveder-
de exemplu, ca în 1975 productivitatea
muncii să crească cu 38,85 la sută față de
anul 1970.

Gh. BRAT

ÎNDEPLINIREA EXEMPLARĂ A SARCINILOR CURENTE ȘI DE PERSPECTIVĂ

Sîntem acum, la început de an, la «Timpuri
noi», una dintre cele mai vechi întreprinderi
bucureștene (uzina a depășit un secol de existen-
ță). Harnicul colectiv de aici și-a încheiat planul
de producție pe '69 încă de la 26 decembrie
anul trecut, realizînd peste prevederi mărfuri
(motoare diesel și compresoare) în valoare
de 2 500 000 lei, ceea ce — practic — reprezintă
contravaloarea a 40 de motoare de 110 CP.

Acum, cînd s-au aprins din nou cuptoarele
de la turnătoria uzinei, cînd zecile de strunguri
și-au reluat activitatea, cînd pe banda de montaj
au început să se nască noi motoare, se pune o
întrebare foarte firească: ce măsuri s-au luat
pentru ca producția pe acest an să fie realizată
și depășită?

Sarcinile ce ne stau în față — ne informează
tov. Gh. Chitic, director adjunct al uzinei —
sînt mult mai mari decît cele din anul 1969:
producția globală va fi sporită cu 12%, producția
mărită vîndută și încasată cu 6,71%, productivi-
tatea muncii pe salariat cu 10,9%, iar cheltuielile
pe mia de lei producție-marfă urmează să
fie diminuate cu 11 lei față de 1969.

Pentru realizarea acestor prevederi s-au
luat desigur măsuri care să garanteze de la
început succesul. Una dintre ele o constituie
asigurarea din timp, adică încă de la mijlocul
lui 1969, a bazei tehnice materiale. Pînă acum
ne-am asigurat cu materiale necesare lunii
ianuarie, în proporție de 98%, și în proporție

de 80% pentru întreg trimestrul I. Alte măsuri
prevăd evitarea, la maximum, a cheltuielilor
neeconomicoase, folosirea mai bună a utilajelor.
Pentru o eficiență economică cît mai mare s-
decis, printre altele, reducerea sau chiar elimi-
narea totală a împrumuturilor de la bancă, pe
care le luam pentru așa-zisele «nevoi tempo-
rare» atunci cînd produsele nu erau încă în
situația de a fi puse la dispoziția beneficiarului
sau în anumite faze care demonstau o producție
neritică, împrumuturi pentru care, bine
înțeles, se plăteau dobînzii (anul trecut aceste
dobînzii au depășit suma de 100 000 lei).

Comitetul de direcție al uzinei consideră că
mai pot fi depistate și valorificate însemnate
rezerve interne în domeniul reducerii consumu-
rilor specifice, îndeosebi de metal, prin reproiect-
tarea unor repere și subsansambluri. Într-un
studiu tehnico-economic pe 1970, pe care comi-
tetul de direcție îl preconizează, se prevăd
și alte măsuri foarte importante: mărirea capa-
cității productive, a secției de montaj, con-
struirea unei hale de finisare a agregatelor
aducerea unor utilaje noi menite să conducă
la creșterea productivității muncii și calității
producției, la ridicarea gradului de mecani-
zare și automatizare a fabricației. Toate aceste
măsuri și investiții ducînd desigur atît la înde-
plinirea exemplară a planului pe 1970 cît și la
viitorului cincinal.

F. URSEANU

SUCCESE CARE OBLIGĂ

Peste Munții Mezeșului, încărcăți de zăpadă,
mașina a trecut greu, derapînd deseori pînă
la marginea pădurilor de pini. Apoi drumul a
însotit peretele de piatră cu guri de peșteră
și intrări de mină pînă la Surduc, unde-și desfa-
șoară activitatea una dintre cele mai bune și mai
reputate cooperative agricole din Sălaj. Primul
nostru interlocutor: președintele C.A.P.-ului,
Teodor Cimpeanu. Ne-a vorbit pe îndelete
despre anul care s-a încheiat ca despre o
etapă de succese. Veniturile realizate ajung la
aproape 4 milioane, din care 60 la sută provin
de la ferma zootehnică.

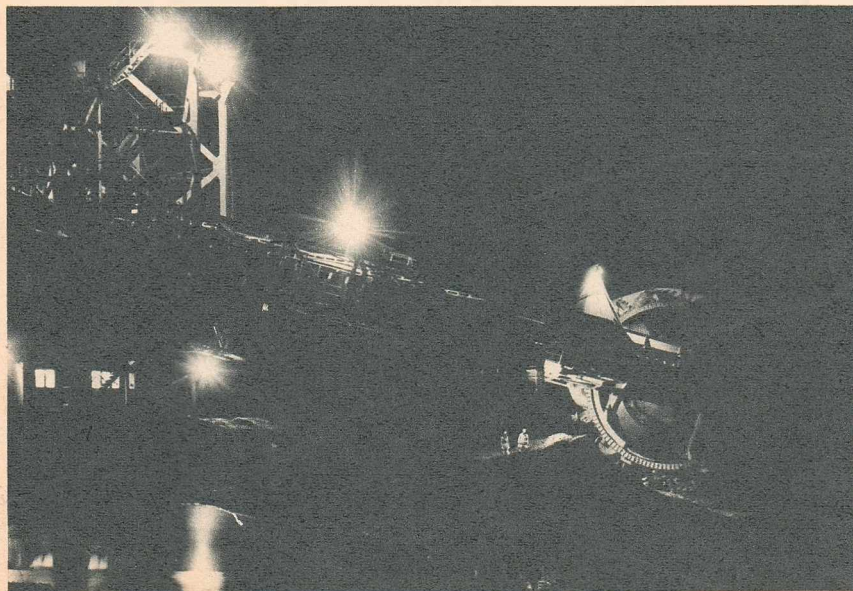
—Am livrat în 1969 produse zootehnice în
valoare de peste 2 300 000 lei: tineret taurin
și cabalin pentru export, lînă, carne și lapte —
ne-a explicat interlocutorul. Intenționăm ca în
1970 să extindem activitatea acestui sector din
care vom realiza venituri mari și sigure. În
sprijinul nostru vin noile măsuri de îmbunătă-
țire a cointeresării materiale a cooperativilor,
indicate de recenta Plenară a C.C. al P.C.R.

—Rezultatele puteau fi și mai bune în 1969
dacă nu se înregistrau unele pierderi de animale
din cauza deficiențelor de ordin veterinar —
a precizat Petre Ogruțan, primarul comunei
Surduc, unul dintre organizatorii cooperativei.
Acum, aceste deficiențe au fost lichidate și sînt
create condiții ca în 1970 să obținem succese
și mai mari. Furaie avem asigurate din belșug,
adăposturile sînt bune, se aplică metode înaintate
de lucru, munca este tot mai bine organiza-
tă. Pășim în noul an cu o situație care poate
constitui start bun spre producții mai eficiente.

—Intenționăm să dublăm numărul vacilor
de lapte și să creștem cu sută la sută capacitatea
îngrășătoriei de taurine — a adăugat Deac
Vasile, inginerul șef al cooperativei. Intenționăm
să ne profilăm pe zootehnie pentru a obține
în final circa 4 milioane lei venituri numai din
valorificarea producției animale. Anul 1970
va fi o etapă importantă în realizarea acestui
plan și pregătăm condiții cît mai bune: toate
vițelele au fost reținute pentru prăsilă iar la
îngrășătorie s-au perfectat rațiile pe bază de
uree. Ferma de taurine va putea trece imediat
la autofinanțare pentru că metodele noi folosite
înlănesc obținerea unui randament bun.

Cu chibzuință și competență ne-a vorbit
Ioan Moș, secretarul comitetului de partid
din C.A.P., despre modul cum țărani din
Surduc și Tihău au primit măsurile luate în
vederea îmbunătățirii formelor de retribuție
a membrilor C.A.P., reglementarea criteriilor
de acordare a loturilor în folosință, lărgirea
autonomiei și stimularea inițiativei unităților
cooperatiste în stabilirea planului de cultură.
Oamenii de pe aceste meleaguri încărcate de
istorie vād în măsurile preconizate de partid
calea sigură spre progres economic și social,
se identifică cu linia politică a partidului, se
angrenează cu convingere la traducerea ei în
fapt. Acum, la cumpăna anilor, cooperatorii
din Surduc trăiesc din plin sentimentul datoriei
împlinite și-și prevăd cu chibzuință obiective
noi, pe măsura posibilităților create și a presti-
giului de care se bucură printre cooperativele
sălăjene.

Gh. STOICOVICI



nceput de an, clipă de hotar în scurgerea implacabilă a timpului, retrospectivă emoționantă și prospectare lucidă a viitorului. Trăim cu toții momente și încărcate de căldura marilor evenimente, sîntem martorii unei istorii alerte, înfăptuită conștient, în care visele, proiectele și finalitatea faptelor se supun docilitate celor mai stricte determinări științifice.

«Semnele bune» ale noului an nu mai reprezintă astăzi o simplă metaforă. se nasc sub ochii noștri pe trunchiul solid al trecutului, pe edificiul de gral al unei țări multilateral dezvoltate, prin destoinicia unei întregi națiuni, preț în aceste zile de început de an cu întreaga sa capacitate de dăruire, într-o ilă adevărate pentru procesul dinamic al viitorului.

Am început un nou an pe drumul progresului, bunăstării materiale, civiliza-prospere. Creșterea în continuare a forțelor de producție, în vederea creării și economii avansate, dezvoltarea substanțială a științei, învățămîntului și turii, perfecționarea continuă a relațiilor de producție, a organizării sociale, dezvoltarea democrației socialiste, toate acestea vor apropia și mai mult mânia, în acest ultim și hotărîtor an al cincinalului, de țările cu cea mai pu-nică dezvoltare economică.

Un an greu, un demaraj amplu, dar așa cum s-a arătat în recenta Plenară 10-13 decembrie 1969, dimensionat în raport cu posibilitățile reale ale eco-

nomiei noastre. În cele 365 de zile și nopți ale anului '70 industria urmează să-și sporească producția cu 11,3%, iar agricultura cu 16%. Producția industrială va ajunge să dețină în produsul social total o pondere de 65,7%.

Eforturile pentru sporirea eficienței economice își vor găsi expresia în creșterea mai accentuată a venitului național (12%) decît a produsului social (10,3%), principala direcție de atac în activitatea economică internă cît și în cea de schimburi economice cu străinătatea. Optimizarea efortului general, prin folosirea cu efecte considerabile mai mari a mijloacelor materiale de care dispunem, cît și a forței de muncă, reducerea consumurilor specifice, cheltuirea judicioasă a fondurilor materiale, creșterea productivității muncii, întrebunțarea rațională a forței de muncă, precum și lichidarea grabnică a lipsurilor existente reprezintă la ora actuală crezul, năzuința și opțiunea unui întreg popor.

Am început noul an cu sentimentul tonic al omului stăpîn pe propriul său destin. Sîntem siguri: 1970 va fi un an bun, un pas înainte pe drumul progresului și prosperității generale, pentru un loc prestigios în cadrul economiei mondiale.

Fapte certe, anticipate, între altele, și prin cele dintîi «semne» ale noului an. Despre acest tur de orizont, arcuri peste zilele și nopțile acestui început de an, vă vorbesc și rîndurile care urmează.

COLOCVIU DE IARNĂ

la I.A.S.-Manasia, aproape de Urziceni, stăm vorbă cu două tinere ingineri — promoția '68. Interviu a debutat sub vădită influență lelor de repaus, pe fondul muzical al «melodii preferate».

— Cum vă numiți?
— Tatiana Nicolae-Rogalski.
— Rogalski?
— Da, sînt fata compozitorului Theodor galski.

— Și... ați venit... la... țară?
— De ce nu? Doar sînt enolog! (Enologul este cel care «învață» strugurii să se transforme vin cît mai bun.)

— Căsătorită?
— Soțul meu, inginerul Virgil Nicolae, și-a mutat și el transferul la doi pași de mine. În pitală era șef de atelier la Institutul de proiectare pentru automatizări. Acum este inginer al unei întreprinderi din Urziceni.

— Sună frumos, dar sînteți mulțumiți?
— Nici n-am avut timp să-l întreb pentru a și fost trimis în Anglia pentru specializare. Discuția continuă aproape de muzică, de ghaziri și mecanică-auto, teme în care sînt vădită inferioritate față de agricultoare. Colega ei este mai rezervată. Poartă cu ea o berea, chibzuința, energia reținută a țărănilor care se trage. E originară chiar de aici, din Manasia, comuna în care, îndată după absolvire, fost numită fermier: Ana Vlad.

— E foarte greu să conduceți o unitate, nu-i așa?

— Anul 1969 va rămîne, e drept, aparte în biografia mea. A fost primul an de activitate profesională, primul an de conducere a unei întreprinderi, care face parte dintr-un plan național, de asemenea puternic.

— Noroc că sectorul în care lucați, pomicul-

ticulatură, nu este prea important!

— Credeți? Vă amintiți că tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus la ultima Plenară a C.C. al P.C.R. că 6 200 din cele 11 000 de tractoare cu care va fi înzestrată agricultura în acest an vor fi destinate lucrărilor speciale (legumicole, pomicole, viticole)? Poate fi făcut un asemenea efort de dotare într-un sector neimportant?

— Eu mă refeream la caracterul spectaculos al rezultatelor...

— Credeți că nu e spectaculos să realizezi planul de producție la fructe în proporție de 246%, iar cel de export cu 1 300%? Da, da, ați auzit bine: o mie trei sute la sută! Credeți că nu e spectaculos să împinzeți țara, într-un singur an, cu 13 milioane de butași portaitoi, produși în ferma pe care o conduceți?

— Asemenea rezultate presupun în primul rînd o serioasă disciplină în cadrul fermei.

— Bineînțeles că a existat disciplină. Vă temeți pentru condiția mea de femeie și de consăteancă? Primul om pe care l-am eliberat din funcție, un paznic, mi-a fost chiar rudă apropiată. Ce era să-i fac, dacă nu și-a văzut de treabă?

— Cu enologul Tatiana Nicolae vă înțelegeți bine? Se zice că femeile între ele...

— ...Am fost colege de facultate, de grupă chiar. Așadar, «rodajul» era făcut dinainte.

— Ce vă doriți pentru anul care a început?

— Deocamdată — zăpadă. Apoi timp frumos, după aceea ploaie și, la urmă, căldură.

— Subscriu la dorințele colegei mele, intervine și Tatiana Nicolae. În plus, eu aș dori să-mi închei cercetările pentru obținerea din esențe indigene a vermului superior de genul «Martini» ori «Cinzano».

Sergiu ANDON

MATEMATICĂ ȘI ECONOMIE '70

Nu credem că este nevoie să-l prezentăm cititorilor noștri pe acad. prof. Grigore Moisil. Toată lumea îl cunoaște ca pe omul nostru de știință care a trecut prin porțile școlii în domeniul esențelor. Răs-



punsurile sale la întrebările actualității — de multe ori contaminate de un umor savuros — se trag dintr-o cultură multilaterală și se articulează cu o simplitate clasică.

— Iată de ce am ținut să avem opinia dumisale într-una din problemele cele mai însemnate ale actualității noastre economice:

— Ce părere aveți despre perspectiva colaborării matematice cu industria și economia în anul 1970?

— Colaborarea dintre matematică, pe de o parte, și industrie și economie, pe de altă parte, ca orice act de dragoste sau de prietenie, se cere ca să se arate din partea ambilor parteneri. Nu ajunge să fii singur. Evident, o colaborare presupune că ea se dezvoltă în favoarea amîndurora. Trebuie mărturisit însă că tehnica românească nu poate profita de matematica românească decît în dezvoltarea unor tehnici originale. Ca să copiem nu avem nevoie să învățăm matematica. Dar nu putem crea ceva de capul nostru fără să învățăm matematica. Pentru a utiliza cercetarea matematică este nevoie ca cel care o utilizează să fie destul de avansat ca să-i simtă el nevoia. Nu se ajunge la nimic dacă se pune în vitrine un număr oricît de mare de teoreme aplicative, dar pe care tehnica nu vrea să le aplice.

Cît privește aplicarea matematicilor și folosirea calculatoarelor electronice, situația este mult mai bună. Într-adevăr, beneficiile pe care o întreprindere le poate avea utilizînd metodele matematice și calculatoarele elec-

tronice sînt mari. Pentru a ajunge la vreun rezultat trebuie ca întreprinderea respectivă să angajeze matematicieni care să transcrie problemele ei de planificare și de organizare în așa fel încît să poată fi duse la calculator.

Sper că în anul 1970 toate calculatoarele noastre vor lucra ținînd seama că ziua are 24 de ore și că anul pentru calculator are cel puțin 365 de zile, și că ora de lucru a calculatorului costă foarte scump în comparație cu ora pe care programatorul o întrebun-

țează ca să învețe. De asemenea sper că se va înțelege: nu e suficient să ai mașina și programatorul, ci este nevoie de o armată de oameni pricepuți care să știe ce probleme să pună calculatorului; și s-o știe de-a-devărat cunoscînd și problemele întreprinderii și posibilitățile calculatorului. Nu e nevoie pentru aceasta să se facă jurăminte de credință față de calculator nici în presă, nici la TV, nici în ședințe, nici la radio.

E. IAROVICI

ATENȚIEI CE NI SE ACORDĂ, ÎI RĂSPUNDEM PRIN CREAȚIA NOASTRĂ



De vorbă cu pictorița Micaela Eleutheriade.

La întrebarea noastră: «Cum răspundeți chemării pe care partidul o adresează oamenilor de artă?», pictorița Micaela Eleutheriade ne-a declarat:

— Pictînd, pictînd necontenit, credincioasă în continuare principiilor acelei arte pe care critica de specialitate a caracterizat-o drept o artă «de echilibru». Munca aceasta mi-a adus numeroase satisfacții; printre cele din anul ce s-a încheiat înscriindu-se și următoarele: în luna noiembrie am expus în sala «Onești» o colecție de peisaje, un fel de «note de drum» — formulate cu mijloacele artei plastice — din voiajul făcut în urmă cu cîteva luni în Elveția și în Franța; la 19 decembrie s-a deschis la Moscova o expoziție a unui grup de artiști plastici români, în cadrul căreia au fost expuse și opt lucrări ale mele; în sfîrșit, la Salonul orașului București din sala „Dalles” am expus două lucrări, printre care și un peisaj marin de dimensiuni mai mari decît cele pe care le practic de obicei, primit cu mult interes de public și de critică. Înconjurată de sprijinul pe care partidul și statul mi-l acordă prin solicitările de a participa la asemenea manifestări, continui să pictez. În prezent lucrez încă la completarea seriei de peisaje pe care le-am reținut în «memoria» mea artistică în urma voiajului din Elveția și Franța, iar la primăvară vreau să plec într-o călătorie de documentare în Munții Apuseni, îndeplinindu-mi o veche dorință de a transpune pe pînză priveliștile din acest străvechi colț de pămînt românesc.

V. SAVIN

CU 29,4% MAI MULT

— Anul 1969 — ne spune inginerul șef Victor Mitrofanovici de la Fabrica de mase plastice-București — l-am terminat în ziua de 26 decembrie, cînd am îndeplinit planul la toți indicatorii, realizînd în plus la producția globală 3 400 000 lei. Cîțiva indicatori sintetici arată că putem fi mulțumiți de realizările noastre din anul trecut. Așa, spre pildă, cheltuielile pe 1 000 lei producție-marfă au fost realizate cu o economie de 7,6 lei, productivitatea muncii pe cap de salariat s-a

depășit cu circa 3 400 lei, livrările la export s-au realizat cu o depășire de circa 38%. Am reușit să punem în funcțiune cu 2 luni înainte de termen 2 utilaje din import și am asimilat în producție sortimente noi de mare însemnătate pentru industria electrotehnică și pentru cea de construcții de mașini.

Succesele noastre ar fi putut fi și mai însemnate dînd încă produse peste plan în valoare de peste 3 000 000 lei. Însă combina-tul de la Pitești nu a intrat în funcțiune la



termenul stabilit (iulie 1969), așa că nu am putut fi aprovizionați cu materiile prime necesare.

Am început un an în care planul uzinei este mult sporit: cu 29,4%. Pentru a face față acestei sarcini grele au fost luate măsuri

încă din trimestrul IV al anului trecut. S-au montat, în avans față de graficul stabilit, utilaje de mare productivitate în sectorul p.v.c., s-a organizat transportul intern și depozitarea produselor finite prin mecanizări, paletizare și conținere. Aceste măsuri, pe lângă altele, permit ca întregul spor de producție să se realizeze pe seama productivității muncii care crește în 1970 cu peste 30% față de anul 1969.

O creștere spectaculoasă va fi realizată la livrările de granule de p.v.c. pentru industria electronică, realizându-se astfel economii importante de deșeuri la import.

De asemeni urmează ca în 1970 să se realizeze o serie de produse din materiale plastice care vor înlocui cu succes lemnul și metalele în industria alimentară, în industria constructoare de mașini și în agricultură. Dau doar câteva exemple de reperi mai semnificative: diferite tipuri de containere și nave, reperi de înaltă precizie pentru industria de automobile, piese pentru mașini agricole, țevi pentru irigații etc.

Poate că ar fi interesant să mai menționez că în afară de economiile de lemn și metale, prin livrările pe care le vom face în 1970 industriei ușoare, se vor economisi 400 tone talpă.

Colectivul uzinei, având la bază experiența ultimilor ani, a primit noul an cu entuziasm și cu încredere în forțele proprii, pentru a realiza și a depăși obiectivele de mai sus.

I. EUGEN

ÎNCEPUT PRESTIGIOS LA O UZINĂ NOUĂ

Dacă proverbul «ziua bună se cunoaște de dimineață» se adevărește (și nu ne îndoim), putem să ne facem încă de pe acum o imagine a realizărilor pe care le va înscris anul 1970 în viața Uzinei mecanice de material rulant-Craiova. Spunem aceasta deoarece uzina are numai un an de activitate și a însumat în tot acest răstimp realizări remarcabile.

Cînd am vizitat-o, în primăvara trecută, muncitorii trustului de construcții se confundau cu muncitorii uzinei. În timp ce se amenajau halele, demontarea și montarea locomotivelor era în plin proces.

Acum, această uzină nouă, de fapt o hală imensă prin care se pot plimba, după necesități, 4-5 locomotive, și-a cîștigat prestigiul printre marile întreprinderi de interes național.

Datele sînt convingătoare: angajamentul colectivului uzinei de a realiza peste plan, în anul 1969, un număr de 4 reparații generale la locomotivele diesel-electrice a fost realizat integral la sfîrșitul celei de-a unsprezecea luni.

Succesele sînt generale: indicii de bază au fost îndepliniți și depășiiți cu cel puțin 20%, iar productivitatea muncii depășește 110%.

În fața acestei situații buna organizare apare ca un atribut firesc. Ea a făcut, de altfel, posibilă propunerea și realizarea a șase inovații cu finalitate concretă și imediată pentru uzină. După cum se vede începutul este de bun augur.

Pentru a-și face o imagine despre Uzina mecanică de material rulant-Craiova, cititorul e invitat să privească locomotiva diesel-electrică din fotografie și să stabilească proporțiile. Iar pentru a se lămuri și asupra hărniciei... obtenilor precizăm faptul că, în anul care a trecut, s-au reparat peste plan cinci asemenea locomotive.

Acest fapt a creat posibilitatea înregistrării unui avans la începutul acestui an. Optimismul muncitorilor și al conducerii e general și pe deplin îndreptățit. Din cele 18 locomotive diesel-electrice, planificate a se repara în primul trimestru, unele au deja agregatele asigurate în întregime, iar locomotivele se află așezate pe boghiuri. Toate locomotivele planificate pentru lunile ianuarie și februarie sînt demontate, iar la patru dintre ele, după efectuarea intervențiilor necesare, s-au montat instalațiile.

La cele 200 de reperi asimilate în anul 1969 se vor adăuga în anul curent alte 400 la a căror tehnologie se lucrează intens. Acțiunea aceasta va înlătura greutățile ivite anul trecut în aprovizionare.

Însuflețit de ultima Plenară a C.C. al P.C.R., colectivul uzinei, ținînd seamă de sugestiile oferite, e preocupat de recuperarea pieselor uzate prin procedee noi, cum ar fi completarea cu material prin metode galvanice sau completări cu sudură. Pînă acum — ne informează inginerul șef al uzinei, Dan Traian — s-au refăcut bolțuri la motorul diesel și tije la tamponelor de tracțiune, piese care erau aduse de la Reșița și Arad. Recondiționind tije tamponelor se vor realiza economii importante de material feros, ceea ce va duce la reducerea prețului de cost.

Petre ANGHEL



REMODELĂRI URBANISTICE

«Va continua în ritm susținut programul construcției de locuințe» — se arată în cuvîntarea secretarului general al partidului la recenta Plenară. Pentru anul 1970 se prevede să se construiască din fondul centralizat al statului și din fondurile populației cu sprijinul statului 94 730 de apartamente.

La Tg. Mureș, de pildă, anul care s-a încheiat a adus locuitorilor lui o însemnată zestre de locuințe confortabile: aproape 1 900 de apartamente.

În ultima parte a anului trecut, atunci cînd timpul era încă prielnic, constructorii mureșeni asigurară «producția anului 1970». Dintr-un total de 2 049 de apartamente, 1 079, adică

mai mult de jumătate, erau deja atacate, 72 dintre acestea alcătuiind acum front de lucru închis. În Tg. Mureș au început lucrările într-un alt cartier, «Săvinești», care va avea în final circa 400 de apartamente. Alte blocuri ridice în cartierul început în anii trecuți «Ady», «Cornișe» și «T. Vladimirescu», «Ploilor» din Sighișoara, «Unirii» din Reghin.

Stadiul în care anul 1970 i-a găsit pe constructorii noștri va permite — după apreciere tovarășului ing. Ștefan Tanislav, vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular județean — predarea peste plan a circa 250 de apartamente.

ÎN TEMATICĂ: PROTECȚIA, DAR ȘI PSIHLOGIA MUNCII

Convorbire cu tov. dr. ing. Traian Penescu, director al Institutului de cercetări științifice pentru protecția muncii.

— Îndeplinirea sarcinilor trasate de Plenara din decembrie a C.C. al P.C.R., ne declară interlocutorul nostru, ca și aplicarea noii legi privind organizarea activității de cercetare științifică în Republica Socialistă România, care prevede, printre altele, și principiul gestiunii economice proprii a unor institute, constituie în aceste zile de început de an o preocupare majoră pentru cei ce muncesc pe tărîmul cercetării științifice. Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii a reușit să-și acopere și în 1969 cheltuielile din contractele încheiate cu întreprinderile, iar pentru 1970 a încheiat contracte în valoare de 6 500 000 lei — valoare care depășește cu un milion lei totalul cheltuielilor institutului.

— Cine sînt beneficiarii noilor contracte?
— În proporție de 93% diferite unități industriale și doar 7% ministerele.

— Care sînt principalele teme ce vi s-au cerut a le cerceta?

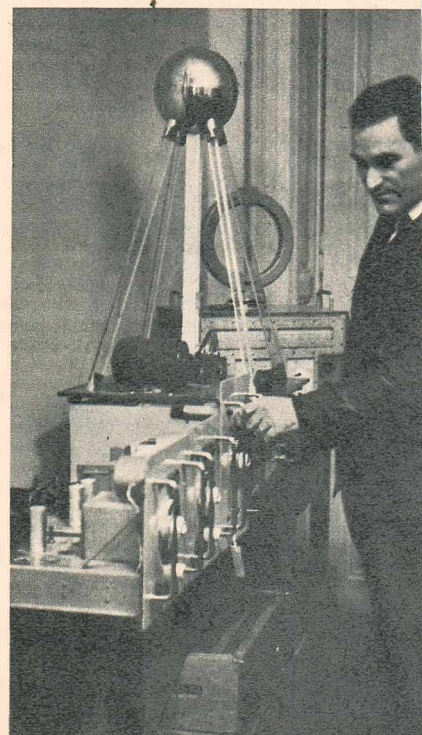
— Voi enumera cîteva dintre contractele încheiate: studierea și realizarea unor cicloane eficiente pentru instalările de desprăuire din turnătorii (pentru care s-a încheiat un contract în valoare de 300 000 lei cu uzina «Tractorul» din Brașov); crearea unor echipamente de protecție împotriva radiațiilor calorice (contract: 250 000 lei; beneficiari: Trustul de extracție-București și uzina «Carbochim»-Cluj); studierea și realizarea unui detector-avertizor cu semnalizare optică și acustică pentru concentrații de vapori și gaze ce pot provoca, în amestec cu aerul, explozii — cum sînt: toluenul, alcoolul etilic, benzenul, acetona etc. (contract: 200 000 lei; beneficiar: Combinatul chimic-Făgăraș) și așa mai departe.

— Intră în tematica dv. din acest an și vreo cercetare care privește direct marea publică?

— Desigur. Am încheiat cu I.T.B. și cu alte întreprinderi de transport în comun un contract pentru cercetarea și realizarea protecției împotriva electrocutării la transportul urban cu troleibuzul. Dar, mai ales, ni se pare că marea publică va fi interesat de preocupările noastre în domeniul psihologiei muncii. Încă din 1968 s-a creat în institutul nostru un aparat tranzistorizat pentru studii reacției organismului uman la diferiți stimuli. În 1969 am elaborat

o profesiogramă cu o serie de teste pentru mineri și vagonetari, care au și fost aplicate în diferite întreprinderi miniere. Psihologia muncii continuă să constituie o preocupare pentru noi și sperăm că și în acest an vom realiza aparate și teste care să investigheze procesele psihologice în diferite activități, ca procesul deciziei (avem și un contract în acest sens, încheiat cu un minister) ș.a.

V. VIȘAN



Dr. ing. Traian Penescu, în unul din laboratoarele institutului.



de Petru ISPAS

De ce?

Acum, la început de an, mă simt dator cu o explicație cititorului. Atît celui care, întîmplător, a luat sau va lua în mină revista, cît mai ales celui care o citește cu regularitate, a avut și mai ales va avea bunăvoința să urmărească și pe mai departe această rubrică a noastră.

Intitulată, poate, pretențios «biografii contemporane», rubrica te trimite cu gîndul la acele figuri notorii care s-au impus pe arena vieții sociale, la acei oameni mari care lasă după ei, cu evidență, urme strălucitoare, la oamenii care-și înscriu numele într-un capitol sau altul al istoriei noastre încă din timpul vieții lor. Și și-l înscriu cu nume și prenume. Poate că veți întîlni din cînd în cînd și cite un astfel de om la această rubrică. Spun poate, pentru că subsemnatul nu așa ceva își propune.

Istoria, și asta au învățat-o toți cei care au terminat școala generală, este făcută de mase și spunem astăzi, nu fără mîndrie, că este creația conștientă a acestora. În filele istoriei, semnătura este pusă de colectivitatea unor generații întregi formate din milioane de indivizi care vor rămîne pentru istorie anonimi. Iar acești anonimi, fiecare în parte, intră în bătălia generațiilor, a fiecăreia în parte, cu încărcătura lor de vis și speranță, de pasiune și inteligență, cu tăria, mai mică sau mai mare, de a duce sau nu pînă la capăt un proiect de viață. Este ceea ce singularizează individul în ansamblul generației sale, fără să-l rupă însă de ea, fără să-l instrăineze — ca regulă generală — tocmai pentru că între el și generația sa, poporul său, există o unitate de țel fundamentală.

Despre astfel de «anonimi» ne-am propus să scriem, biografia unor astfel de oameni ne-am propus să o aducem în fața cititorului. Nu am dorit și nu dorim să căutăm prin aceasta senzaționalul cu tot dinadinsul, poate și pentru faptul că minunea care se petrece între naștere și moarte și care se cheamă viață este prin ea însăși fenomenul cel mai senzațional cunoscut, după cum spun oamenii de știință, cel puțin în galaxia noastră, chiar dacă el este rezultatul unei anomalii a naturii, numită apă, în forma ei fluidă. Și oare ce poate fi mai senzațional decît însăși biografia unui om, unică, nerepetabilă, încărcată de mai marele sau mai micul său univers de gînduri, sentimente, de dragoste și ură, de certitudini și incertitudini, biografia aceluși om care își topește energia sa individuală în fluxul energiei creatoare a unei întregi națiuni?

Astfel de biografii dorește autorul să vă prezinte. Nu înfrumusețate, nu poleite, ci așa cum sînt ele, vesele sau triste, victorioase sau învinse, toate însă, și nu se poate altfel, reflectînd înclătarea omului cu viața, setea lui de a face bine și de a fi mai bine pentru el, pentru semenii lui, pentru poporul din care face parte. Există astăzi la oamenii țării noastre, indiferent de starea sau profesia lor, un puternic sentiment al istoriei, transpus practic în conștiința unei înalte responsabilități față de deștele țării. Aceasta este coloana vertebrală a fiecărei biografii, elementul de echilibru al fiecărei existențe. Și omul, individul, reușește sau nu în viață în măsura în care știe să păstreze în permanență echilibrul just între obligațiile spre care îl cheamă această mare responsabilitate și interesele lui de loc mărunte, de loc meschine. Este ceea ce dă — pentru că este omenesc să fie așa — acea încărcătură de dramatic fiecărei biografii. Pentru că vine o vreme, și vine, oricît ne-am împotrivi noi, cînd va trebui să facem bilanțul, să vedem cît ne-am cheltuit pentru binele tuturor și cît pentru ceea ce este efemer, adică pentru satisfacerea vanităților noastre, comodităților noastre, plăcerilor noastre mai mult sau mai puțin mari. Este și va fi acesta ceasul bucuriilor sau al tristeților.

Tocmai de aceea biografiile pe care le vom publica le vrem îndemn dar și avertisment.

Cu foarte mulți ani în urmă nouă, celor care am ajuns sau ne apropiem de 40 de ani, ni se repeta, nu tuturor ci fiecăruia în parte, în diverse împrejurări: «Tu nu trebuie să te gîndești la viitorul tău. La asta are cine să se gîndească». Și într-adevăr pentru viitorul generației mele a gîndit și a acționat partidul, întregul popor și istoria a dovedit că au gîndit și au acționat cum nu se putea mai bine. Dar viața sa, viitorul său fiecare individ trebuie să și le gîndească singur, să și le construiască singur, pentru că viața nu este dată de două ori. Și trebuie să gîndească și să acționeze singur prin muncă cinstită, cu toată responsabilitatea de care este capabil. Pentru că toți, fără nici o excepție, pornesc în viață cu șanse egale, bucurîndu-se de aceleași condiții de realizare din partea societății. Și dacă reușesc sau nu, dacă își cheltuiesc viața cu folos sau «ca pe un simplu ban mărunț» este o chestiune cu implicații și responsabilități în primul rînd personale. Societatea îl va ajuta, colectivul îl va sprijini, dar, fără el, fără efortul acela din interiorul său...

De aceea vrem ca biografiile noastre contemporane să fie nu numai un îndemn și un avertisment, dar și o pildă.

Am spus «biografiile noastre contemporane» pentru că rubrica este deschisă tuturor cititorilor.

de Emanuel VALERIU

Clasamente

Sfîrșitul anului 1969 a fost însoțit, ca orice final cronologic ajuns la 365 de zile, de bilanțuri multiple, care nu sînt altceva decît niște clasamente pe specialități. Noi, sportivii, sîntem familiarizați cu clasamentele și ele înseamnă pentru amatorii disciplinelor fizice nu numai simple, reci și lucide constatări, ci prilejuri de meditații, de delicioase rătăcirii pe cîmpiile imaginației, interpretarea pe care le-o putem da fiind, prin urmare, foarte elastică, ceea ce ne eliberează de rigorile matematice și ne situează într-un domeniu aparte, favorizant, desigur, tocmai prin libertatea acordată spiritului.

Iată, de pildă, rezultatul unei anchete, devenită tradițională pentru ziarul «SPORTUL», al cărei subiect este aflarea celor mai buni zece sportivi ai țării, după scurgerea unui an de zile. În frunte, doi jucători de tenis: Ilie Năstase și Ion Țiriac, la o mare diferență de urmăritorii lor, au obținut votul de popularitate și simpatie a publicului românesc, investitura cea mai convingătoare a eoului stîrnit de eforturile lor pe terenurile lumii. Pornind de aici, ne putem făuri o imagine superbă a sportului alb, o imagine în care spațiile de zgură roșie, cele de asfalt și beton ca și cele de gazon proaspăt, ar popula întreaga geografie a țării; o imagine în care mii de rachete se încrucișează, cel puțin o dată pe săptămînă, la București (în cîteva puncte simultan, bineînțeles), la Brașov, Timișoara, Cluj, Constanța, Iași, Craiova etc. și în care zeci de mii de mingi, ca niște puncte albe, animă un decor mirific pe care — aceeași imaginație — îl poate identifica cu un peisaj de iarnă în care ninge cu sfere «Dunlop», «Slazenger», «Willson» (și alte mărci care nu se pot citi din cauza frecvenței prea mari...); decorul acesta îmi este cît se poate de familiar pentru că — n-ați uitat doar? — tenisul nostru a fost prezent în marea finală de la Cleveland a magnificului trofeu denumit «Cupa Davis», dar și pentru că afară este iarnă adevărată, o iarnă cu zăpadă veritabilă și temperaturi joase care — vai! — îngheață dintr-o dată splendida dioramă pe care mi-o imaginam punîndu-mă în prezența realității: doi supercampioni, născuți și crescuți printre noi, au ridicat pe umerii lor prestigiul unui sport prea puțin cunoscut, practic și încurajat la ei acasă, pînă pe culmile supreme ale calității, demonstrînd oportunitatea celor mai îndrăznețe aspirații.

Ce va urma însă după superba lor demonstrație? Opinia publică i-a ales pe cei doi drept campioni ai gustului său. Ce va face la rîndul ei oficialitatea sportivă, pentru a-i onora și spre a răspunde cum se cuvine darului primit din partea lui Ilie și Ion care au înscris în panoplia de aur a mișcării sportive românești încă un rînd cu litere de foc? Asta ne-o poate spune anul în curs, al cărui clasament final este așteptat de pe acum cu un interes proaspăt... Vreau să adaug o simplă observație (nu fără scop, recunosc): că și în '69 gustul public (atît de echilibrat și competent) s-a îndreptat tot către reprezentanții unor discipline dintre cele mai văduvite. Să nu uităm că la ancheta din '68 a fost încoronată o atletă, cu un an mai înainte un luptător de greco-romane, care succeda unui caiacist și altor atlete...

Cine va trage oare concluzia necesară?

Pe plan mondial, presa de specialitate s-a pus de acord asupra celui mai valoros sportiv al lumii, în persoana ciclistului belgian Eddy Merckx, în defavoarea asului tenisului, australianul Rod Laver. Surpriză? Desigur, dacă nu ne preocupă performanțele lui Eddy, ci soarta ciclismului mondial. În anul cel mai critic al sportului rutier, în care s-a constatat o scădere apreciazabilă a interesului față de cursele pe velodrom, după frămîntările excepționale care au răscolit lumea ciclismului (formulele curselor de fond, reprezentarea națională sau cea pe mărci și firme), după scandalurile provocate de doping, după instalarea spectrului morții în atmosfera unor curse de lung kilometraj, după ascuțirea relațiilor profesionism-amatorism, iată că eroul unei descalificări în Turul Italiei este desemnat sportivul nr. 1 al lumii, într-o unanimitate impresionantă!

Ce să însemne asta oare? Se repetă, pe plan mondial, situația remarcată și la noi? Probabil. În fond, oamenii se pronunță asupra altor oameni, deveniți campioni și idoli, și nu asupra disciplinelor pe care aceștia le practică. Partea frumoasă, emoționantă (cel puțin pentru mine și pe care îmi permit să vi-o aduc la cunoștință), este tocmai aceasta: tenisul are o existență modestă, dar Năstase și Țiriac, făcînd abstracție de realitate, își înving toți adversarii și urcă treaptă cu treaptă pînă la finala Challenge-round-ului din S.U.A., și compatrioții lor nu le ignorează efortul, capacitatea, puterea de luptă, valoarea. Ciclismul și profesionismul care-l animă sau sufocă (cine ar putea jura pentru una sau cealaltă supoziție?) se zbat în ghearele unor evidente contradicții, dar faptul nu împiedică asupra verdictului public care atribuie numărul 1, pe o listă a primelor 10 valori mondiale, unui ciclist și încă unui profesionist! Așa e frumos, așa e corect! În fond, Eddy Merckx nu este nici vinovat și nici responsabil pentru agitația și incapacitățile de calmare ale lumii ciclisme. Pe el asta nu l-a împiedicat să-și presare pe drum adversarii din Turul Franței și să demonstreze că dintre toți el este de departe cel mai bun.

Și totuși cele două clasamente amintite au în ele ceva comun, de mare valoare și cu o uriașă forță de convingere: tenisul și ciclismul își merită o soartă mai bună decît cea care li s-a oferit în anul trecut, pe planul local citat și, respectiv, pe cel mondial, ambele existînd, cu valențe intacte, în gustul public care nu se sfiește să le confere supremația preferințelor sale atunci cînd cei ce le practică își demonstrează valoarea.

Spuneam că avantajul propriu sportului, atunci cînd se recurge la clasamente, este acela al meditației. Poate că rîndurile noastre vor reuși să convingă despre acest adevăr chiar și pe cei mai sceptici...

**Senzație în lumea științei:
a fost izolată
și fotografiată
o genă, «cărămida»,
unitatea biochimică de bază a eredității.
Care sînt implicațiile
acestei realizări?
O incursiune într-o știință tînă,
născută o dată
cu veacul nostru,
ne pune față în față cu**

A devenit o certitudine că mai înainte de sfîrșitul acestui secol părinții vor putea să-și aleagă sexul viitorului lor copil și că imensa majoritate a bolilor ereditare (pînă atunci se vor cunoaște cel puțin 10 000!) vor fi descoperite în primele zile după naștere și vindecate.

Între timp, numai două dintre perspectivele apropiate ale geneticii, care s-ar înscrie printre cele mai fascinante realizări ale secolului XX.

Genetica, știința care descifrează enigmaticele microuniversului ereditar, s-a născut o dată cu veacul nostru. Atunci s-a înțeles că ereditatea își are legile ei, și că ele sînt valabile în întreaga lume vie. A fost un moment de o importanță excepțională, pe care, așa cum se întîmplă deseori în știință, numai cîțiva l-au înțeles. Unul dintre ei afirma, spre surprinderea contemporanilor săi, că apariția geneticii constituie unul dintre cele mai semnificative evenimente din întreaga istorie a secolului XX și că

ea va influența mai mult decît oricare o știință propriul nostru destin.

Firește, nu l-a crezut aproape nimeni. Acum, după aproape șapte decenii, putem spune că viitorul micii noastre planete va fi condiționat de felul în care vor fi folosite realizările geneticii.

Fiecare dintre noi este un fenomen unic și irepetabil. Sîntem ceea ce sîntem pentru că avem o structură genetică cu totul particulară și pentru că ne-am dezvoltat în condiții de mediu caracteristice. Să încercăm să explicăm această afirmație fundamentală în genetică.

Fiecare specie posedă un număr anume de cromozomi. Omul are 46. Aceasta seamnă că în nucleul tuturor celulelor, excepția celor germinale, se găsesc 46 cromozomi, și tocmai ei sînt purtătorii eredității. Fiecare dintre aceștia este constituit dintr-un mare număr de gene — știm însă cîte, dar deocamdată este suficient să spunem că numărul combinațiilor de gene este atît de mare încît, indiferent de volumul populațiilor umane, nu va fi niciodată epuizat. Apoi chiar dacă prin jocul întîmplării s-ar naște doi indivizi genei identici, ei vor fi diferiți pentru că se vor dezvolta în medii diferite.

...Am pătruns adînc în universul eredității și, uimiți, descoperim că mecanismele genetice sînt uluitor de complexe. Totuși, dintre numeroasele probleme ale geneticii moderne se pot evidenția cîteva care au revoluționat gîndirea biologică și medicină

PROMISIUNILE FABULOASE ALE GENETICII

de dr. C. MAXIMILIAN
de la Institutul de
endocrinologie al Academiei

▶ **lată lanțul
de acid dezoxiribonucleic
(firește un model!),
care constituie substratul material
al eredității.
Descifrarea «codului genetic»
a bazelor chimice,
care determină transmiterea
caracteristicilor ereditare,
a constituit una din realizările epocale
ale științei contemporane.
Recent, biologii au făcut
un nou și însemnat pas înainte,
izolînd și fotografiînd gena,
un mic fragment din lanțul de ADN,
care condiționează sinteza proteinelor.
Cu alte cuvinte,
care vă condiționează pe... dv.**



O SINGURĂ GENĂ...

eticienii cunoșteau de mult existența genei. Acum două decenii a devenit certitudine că gena este un fragment dintr-un lanț de acid ribonucleic. S-a demonstrat că ea condiționează printr-un mesaj uluitor de complex sinteza proteinelor, că dirijează și controlează apariția caracterelor. În sfârșit, descifrat și «codul genetic». În zilele noastre se știe multe despre microscopul ereditar, dar rămân încă multe, foarte multe necunoscute: cîtă vreme este o genă, câte gene are un organism, cum funcționează...

Genetica aștepta un nou drum, în laboratoarele de genetică se căutau soluții. Soluția au adus-o bacteriile, virusurile, care ne-au permis să decodăm misterele eredității. Recent o veste difuzată de marile agenții de presă a stîrnit senzație: o genă izolată și fotografiată cu ajutorul microscopului electronic de către un grup de oameni de știință de la Universitatea de Medicină Harvard. Mai mult se știe și care este funcția genei?

SPRE CONTROLUL EREDITĂȚII
În urmă cu patru sau cinci decenii, cînd încă nu se știa că gena este o structură fizică, se credea că va veni o zi — într-un timp îndelungat — cînd omul va putea controla propria sa ereditate.

Acum însă, după ultimele descoperiri, biologii afirmă hotărît că pînă la sfîrșitul secolului sau la începutul veacului viitor controlul eredității va deveni una dintre cele mai fascinante realități ale lumii noastre. S-a spus că această realizare va depăși prin consecințele ei tot ceea ce va crea știința și tehnica viitoare în alte domenii. Va fi — ca să folosim un termen genetic — o «mutație» cu totul deosebită.

Pentru om, controlul eredității va însemna în primul rînd apariția bolilor ereditare. Cum? Gena anormală va fi înlocuită cu una normală. Probabil geneticienii vor studia structura genetică a fiecărui nou-născut și vor stabili care anume genă trebuie modificată. Apoi se vor înlocui genele normale, dar mai puțin «utile».

Presupunem acum că inteligența este condiționată de mai multe gene, fiecare dintre ele avînd o contribuție proprie. Geniile sînt, așadar, rezultatul unei constelații genice excepționale. După ce vom ști care sînt aceste gene vom putea să le «repetăm» în serii de embrioni. În același fel vom putea, de pildă, să corectăm genele pentru înălțime sau culoarea ochilor...

VOM «AMINA» BĂTRÎNEȚEA!
S-ar putea — pentru a mai da un singur exemplu — să se întîrzie îmbătrînirea. Se crede — și după toate

probabilitățile așa este — că îmbătrînirea este rezultatul acumulării mutațiilor. Dacă se va reuși corectarea lor, atunci toate tulburările atribuite bătrîneții vor dispărea.

La fel de interesați în noile descoperiri sînt și cei care studiază genetica animală și vegetală. Ei vor avea posibilitatea să creeze noi specii de animale și plante cu mare valoare economică.

Se pare că oamenii de știință au înțeles că posibilitatea de a controla ereditatea ar putea să aibă și urmări cu totul neașteptate, imprevizibile. Ce ar putea să însemne o asemenea posibilitate în mințile unui geniu al răului? Nu e greu să vă imaginați cutremurătorul răspuns la această întrebare. De aceea — declară specialiștii — viitoarele centre de genetică vor trebui permanent supravegheate. De cine? Cum? Este încă prea devreme de dat o soluție. Deși ideea în sine nu este nouă și a fost prezentă de mai multe ori în literatura de anticipație și chiar discutată în cercurile de geneticieni, abia în prezent începe să-și impună realitatea. Ca și în cazul energiei atomice, dilema capătă proporții prometeice. Să sperăm că oamenii vor alege singura cale rezonabilă, folosind genetica doar pentru a crea o lume mai bună...

O PROBLEMĂ ACUTĂ: BOLILE EREDITARE

Medicina se ocupă din ce în ce mai mult de bolile ereditare. Or, o boală ereditară nu este nimic altceva decît modificarea structurii și funcției unei gene oarecare. Una dintre cele câteva sute de mii de gene s-a transformat, și în locul unui caracter oarecare apare altul! Am simplificat mult faptele, dar esența rămîne aceeași. Transformarea unei gene se numește mutație; tot astfel se caracterizează orice anomalie a numărului de cromozomi sau a formei lor, dar aceste anomalii sînt excepțional de rar transmise, așa că în general, cînd vorbim de boli ereditare, ne gîndim doar la tulburările condiționate de mutații genice.

O dată apărută, o mutație se poate transmite mai departe din generație în generație și (pentru a da numai un exemplu) dacă s-a ivit într-o populație mică și izolată, în câteva secole poate fi înfrîntă la majoritatea locuitorilor.

Uneori mutațiile se transmit direct de la părinți la copii, altele, ca în hemofilie, se îmbolnăvesc numai bărbații, dar mutația o transmite femeile, și de foarte multe ori boala nu se declară decît dacă copilul a primit două mutații de același fel.

Numărul mutațiilor este imens. La fiecare sută de nou-născuți, unul-doi au o tulburare mai mult sau mai puțin importantă, de origine genetică. Unele dintre

(Continuare în pag. 23)



o celulă mărită fantastic (de un milion de ori!) ar arăta cam așa... Cele mai senzaționale progrese ale biologiei din ultimii ani sînt legate de descoperirea mecanismului intim al eredității, la scară celulară.

«Încărcătura» e foarte prețioasă: poți deschide pe platforma autocamionului o piață cu de toate...



ATENȚIUNE: CONTROL!!!

de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Elena GHERA

Clipește din ochii farurilor o dată, de două ori, de trei ori; claxonează în tact de semnal Morse; salută de la volan simplu, degajat, dar cu înțeles de alarmă: «Atențiune — control!» Modalitățile de comunicare cifrată ale șoferului cu confracții săi de pe șosele au rămas aproape indescifrabile chiar pentru specialiști... În schimb, controlul dispune, la rîndul său, de o gamă întregă de «surprize». Astfel că solidaritatea proverbială a șoferilor nu mai are, decît rareori, finalitatea scontată...

*

Între 11 și 25 noiembrie și 8 și 15 decembrie 1969, Ministerul Transporturilor în colaborare cu organele de miliție au întreprins, în toate județele țării, o amănunțită verificare a modului cum sînt folosite mijloacele de transport auto — proprietate de stat. Revista «Flacăra», în persoana unui

reporter și a unui fotoreporter, s-a alăturat acestei ample acțiuni, care, dincolo de aparențe hazlii, înseamnă dezvăluirea unor abateri de la etica socialistă, cu consecințe în domeniul economic.

Sinteza comună a Inspectoratului general al miliției și Ministerului Transporturilor privind raidurile mai sus-citate ne dezvăluie următoarele rezultate: 4 847 de autovehicule au fost găsite circulînd fără încărcătură; 7 357 autovehicule transportau mărfuri și persoane fără forme legale. Valoarea amenziilor, percepute și din alte motive (defecțiuni tehnice etc.), se ridică la 3 685 023 lei.

Citînd această din urmă cifră veți fi tentați poate să-i compătimiți pe «bieții șoferi». Ca să vă scutim de această... slăbiciune omească vom zăbovi, printre altele, asupra unui instantaneu din cursul controlului la care am participat: autoturismul 1-CJ-4622 aparținînd Întreprinderii nr. 9 Construcții-



montaj (șantierul Fabrica de zahăr-Oradea), transporta într-o zi din perioada la care ne refeream cinci persoane particulare. Cine rau? Nu se știe! Destul numai că în ceaurile când trebuia să fie la dispoziția șantieului, autoturismul se afla pe șoseaua Oradea—Arad, cu destinația: Chișineu Criș, oferul Gh. Birou, de-o inocență angelică, retindea că pasagerii săi sînt salariați ai întreprinderii (nu avea nici unul legitimație și nici nu figura pe vreun tabel) și careva între ei a cerut mașina unui șef (nu se știe care) pentru itinerarul sus-menționat cu cop tot necunoscut. Firește, minciunile oferului erau cusute cu ață albă, drept care tunci cînd lucrătorul miliției i-a eliberat o hitanță pentru amendă (în valoare de 10 lei!) șoferul a zis «mulțumesc». Nu era nimic de ironie în glasul său, ci autentică recunoștință. Cîștiga omul mai mult decît plătatea, nici vorbă! Probabil că nici amenda maximă de 150 lei (care este foarte rară) nu are cu mult mai multă putere de corectiv decît conștiințelor. Pentru că, spre deosebire de cazul relatat mai sus, unele abateri sînt de-a dreptul flagrante.

Autoduba 31-BH-276, proprietatea Spitalului nr. 3-Oradea (maternitatea), la ora 17,30 (8.XII.1969), cînd era așteptată cu alimente la instituția spitalicească, se afla în drum dinspre satul Oșorbei către Oradea, aducînd doi porci (vii!) și trei persoane. Șoferul — Szucs Bela — pretindea că transportul se efectuează în folosul achizitorului spitalului, care nu se neliniștea de loc că aprovizionarea pentru meniul bolnavilor întîrzie!

Autoturismul I.M.S. nr. 1-BV-813, proprietatea Întreprinderii de transport-Brașov, își afișase la loc vizibil tăblița: «controlul circulației», în virtutea căreia și-a îngăduit să-și modifice traseul și să transporte, clandestin, persoane pe distanța Adjud—Orașul Gh. Gheorghiu-Dej.

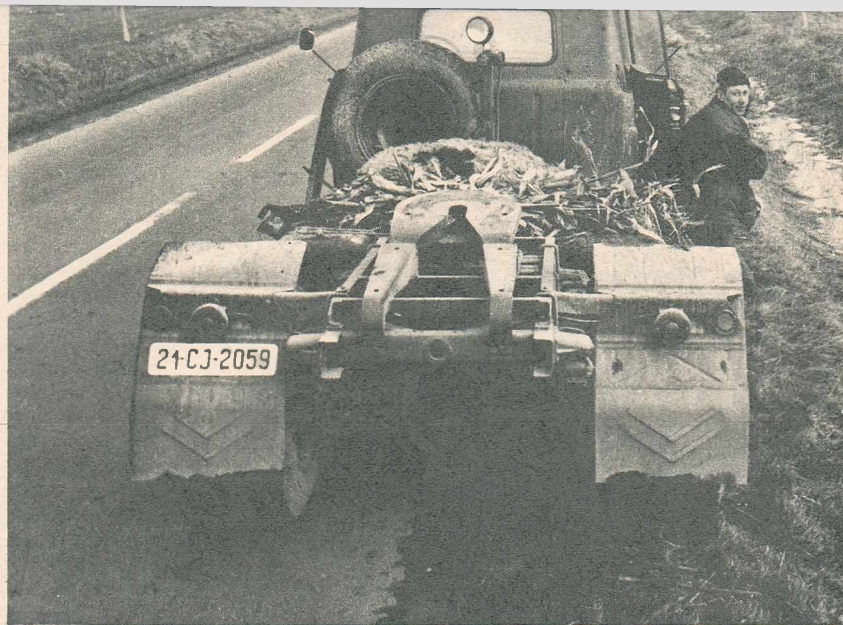
Circulația autovehiculelor fără încărcătură prejudiciază atingerea indicilor de utilizare a mijloacelor de transport, înseamnă, adică, pierderi importante pentru economie. (Vom mai reveni.) Deci, pentru a intra în «legalitate», autocamionul 21-15-482 al autobazei Iași a transportat patru tone de varză pentru niște solicitanți particulari de prin împrejurimile Buzăului.

Pe data de 20 noiembrie 1969, autocamionul 21-BN-592 al I.A.S.-Bistrița-Năsăud a fost oprit la intrarea în Oradea unde șoferului i s-a perceput amendă de rigoare fiindcă circula fără încărcătură. La 12.XII.1969, un alt autocamion al aceleiași I.A.S. trecea tot pe la punctul de control «buclucaș»: conducerea întreprinderii fusese avertizată între timp, drept care cel de-al doilea autovehicul — 21-BN-141 — avea «la bord»: 14 bidoane goale de vopsea și un butoi cu benzină pentru alimentare («că nu mai avem bonuri!»?). Poți zice că omul circula fără încărcătură de la Lechința la Oradea? Nu poți, dacă ești un neavizat. Organele de control n-au putut fi însă păcălite...

Un control riguros, urmat de sinteza respectivă nu sînt, nu pot fi niște acțiuni gratuite. De aceea, pe marginea cifrelor din care am citat și noi citeva la început, am avut o convorbire cu ing. Nicolae Constantin — inspector general-adjunct la Inspectoratul auto republican din Ministerul Transporturilor — pe care l-am rugat să ne ajute la interpretarea economică a abaterilor comise. «Să luăm, de exemplu, un autocamion de 7 tone care circula fără încărcătură de la Cluj la București. Consecința acestei indisciplinse se traduce printr-o pierdere de aproximativ 3 500 de lei, abstracție făcînd de uzura autovehiculului».

— În cuvîntarea sa la recenta Plenară a C.C. al P.C.R., secretarul general al partidului amintea despre superioritatea pe care Ministerul Transporturilor o deține în ceea ce privește indicele de folosire a parcului auto. Fără a atinge procentul ideal, oricum, ministerul dv. deține un randament mai mare decît alte ministere economice. Dar Inspectoratul auto republican, așa după cum

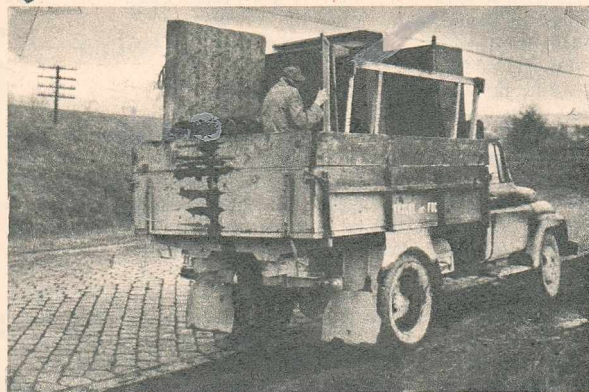
Cinci pasageri clandestini și o singură amendă, pentru care șoferul a mulțumit cu autentică recunoștință: putea să fie mai rău!



Autocamionul 21-CJ-2059 (al Întreprinderii pentru livrarea produselor petroliere) e în rodaj. Deci șoferul spune că e legală transportarea porcului abia înjunghiat. Ba bine că nu; pîrlirea poate avea loc la sediu, că are gaz destul...



Cu 21-BH-455 se cară, de obicei, pietriș, nisip etc., fiind proprietatea Întreprinderii de materiale pentru construcții. Mobila nu se asortează cu profilul titularului, dar s-o fi asortînd, vezi bine, într-un apartament!



«Hai nevastă la piață la Arad (n.n.-de vechituri) că-i duminică și avem și noi mașină!» Ce dacă-i a C.A.P.-Pecica?!

Șoferul Mateș Ștefan, de pe autoturismul C.A.P.—Aluniș-Fintinele, «a uitat» că e duminică și că Fabrica de zahăr nu lucrează. În schimb, nu și-a trădat memoria pentru sacii de cartofi transportați la rugămintea președintelui C.A.P., Iacob Anton.



ii spune și numele, are drept de control asupra tuturor autovehiculelor deținute de unitățile de pe cuprinsul țării. Oare anchetele, controalele pe care le efectuați nu pot avea drept efect depășirea aceluși procent de 60-70 la sută la indicele de folosire a parcului auto deținut de celelalte ministere?

— Din păcate, numai o dată la șase luni avem posibilitatea să verificăm realizarea indicilor de utilizare a parcului de autovehicule din dotarea altor ministere și întreprinderi. Constatările fiind tardive, nu mai putem, practic, interveni cu nimic decît, cel mult, cu sfaturi... Nu, n-o lăuați drept o glumă: modul cum ne-am organizat noi coloanele auto ar putea sluji, chiar dacă nu integral, celorlalte deținătoare de autocamioane, autoturisme etc.

Fără virtuți deosebite de economist, cal-

culul succint al tov. ing. Nicolae Constantin este cît se poate de sugestiv: gîndiți-vă la cele 4 847 de autocamioane găsite «la plimbare», fără încărcătură. Poate că, în alt fel de cazuri, capacitatea de 7 sau 5 tone este folosită, dar numai parțial. Dincolo de milioanele de lei pe tonă/kilometru care se irosesc, nu rareori lipsește din magazinul cutare și cutare un articol la îndemîna oricui, doar pentru că un șofer «a uitat» să treacă pe la stația de colectare și expediție a mărfurilor din orașul X sau Y și acea stație n-a avut, cu promptitudinea necesară, alt mijloc de transport la îndemînă.

Am asistat în cursul acestui raid pe șosele la reacții foarte indulgente: «De ce să nu-l ia șoferul pe oamenii ăștia?! Cui strică dacă lor le face un serviciu?»

Ei bine, poate-ți strică tocmai dumitale,

care ai o fire atît de înțelegătoare. Dacă astăzi n-ai găsit la «Alimentara» mălai sau zahăr și dacă responsabilul te asigură că trebuia să sosească un transport cu de toate, n-ar fi exclus ca întîrzierea să o datorezi «dezinteresatului» șofer întîlnit pe șosea.

Amenzile sînt necesare, au valoare educativă, dar, după cît se pare, nu-i sperie prea mult pe conducătorii auto. Probabil că nu întîmplător se împart oamenii în «buni, răi și șoferi». Dar vina nu-i doar a lor, ci, în majoritatea cazurilor, a unor conducători de unități (sau servicii) care au maniere foarte elegante cînd li se cere mașina pentru vin, porc sau cartofi. Și cum orice lux se plătește, ar trebui ca nu numai șoferii să simtă cît costă amabilitatea, ci înșiși cei care facilitează exteriorizarea ei...



Florin Piersic: FĂT-FRUMOS ÎN AȘTEPTAREA LUI HAMLET

Un interviu cu Florin Piersic — m-am grăbit eu odată să scriu — îți cere doar o simplă vorbă-bobîrnac, un simplu cuvîntel-nadă, după care răspunsurile curg șuvoi, sprinten, de la sine. Cu anecdote. Cu confidențe. Cu suspense. Un interlocutor ideal în prezența căruia tu, gazetarul, ești o fericită ființă lipsită de griji profesionale.

Nu mai că Piersic e omul surprizelor. După un ceas de vorbă tihnită, cînd el și-a consumat exuberanțele și povestioarele hazlii, cînd și-a terminat de jucat rolul de băietandru jovial și dulce-comunicativ, te afli dintr-o dată în fața celui-lalt Piersic.

— Dar care e adevăratul dintre voi doi? — l-am întrebat mai tîrziu. Sau, mai bine-zis, care e preferatul, definitivul tău Florin Piersic?

Căci un Piersic e volubil, iar celălalt — taciturn. Unul are zburdălnicii de adolescent, celălalt — forța de interiorizare a vîrstelor meditației. Unul e Făt-Frumos din lacrimă, celălalt, durerea condensată a lumii — Mișkin. Unul incalecă pe cal, scoate vindicativ pistolul de la brîu și se joacă de-a haiducii. Celălalt își păturește cu spaimă gesturile, și le strînge în sine, respiră cu economie din aerul semenilor și se dăruie. dostoievskian, obidiților.

— Trebuie neapărat să optez? Unul e pentru uzul filmului, celălalt pentru scenă. Mi-ar plăcea să-i fac o dată să se întâlnească dar nu știu, în viața drumurile sînt cel mai adesea paralele, iar geometria a hotărît ca ele să se unească doar la infinit...

Are dreptate. Mai ates că fiecare Piersic vine din altă direcție. Primul a fost construit după o rețetă ce nu dă greș: se ia un flăcău vesel, zdravăn și rarătos, de preferință cu talent, dacă se poate de circa 1,92 m înălțime

și 85 kg greutate, i se lasă plete blonde ceva mai lunguțe, e urcat pe cal, în automobil sau elicopter, învățat să tragă la țintă, să se bată în săbii ori să se ia la trîntă dreaptă, și apoi e transformat în: Harap Alb, patrician din Roma, rege al goților, spion fascist, haiduc. După aceea e aruncat cu cruzime în lupta cu dușmanii, cu camerele de luat vederi și cu publicul. Scapă întotdeauna teafăr, străpunge inimile slabe și devine vedetă de film.

Acesta e Florin Piersic nr. 1.

Celălalt, nr. 2, începe prin a se uita pe sine. Prin a-și arunca de pe obraz zîmbetul seducător, prin a-și potoli gesturile efervescente, prin a-și refuza atuurile siluetei de «magnific». Nr. 2 se uită în oglindă doar pentru a-și urîți sau înăspri chipul și nu privește, de fapt, decît în el, adînc, acolo unde pînă și oamenii stenici ascund disponibilități pentru suferință, pentru însingurare, pentru înțelegerea suferinței însinguraților.

Nr. 2 se aruncă în luptă pe spațiul unui neînsemnat petec de pămînt podit cu scînduri, dar abia aici are de înfruntat adevărații, reductabili adversari. Ei se numesc Dostoievski, O'Neill, Steinbeck, Tennessee Williams, Cocteau, și nr. 2 a aflat că bătaia cu cei mari se cîștigă convertindu-te în aliatul lor. A devenit aliatul lor și a învins.

Piersic nr. 1 e cuceritorul.

Piersic nr. 2 e învingătorul.

Comun au doar aceeași patimă a muncii, aceeași nesfîrșită bucurie a jocului. Și aceeași 34 de ani ce vor fi impliniți curînd, la 27 ianuarie. Ce să-i faci, fiecare adolescență are un sfîrșit și fiecare Făt-Frumos devine pînă la urmă — chiar dacă nu se spune în poveste — tată de familie!

— Vorbim cu fiecare Piersic în parte?

— Vorbim.

Așadar...

PRIMO TEMPO: ULTIMA NOAPTE A COPILĂRIEI SAU JOCUL DE-A HAIDUCII

— Cine e Anghel-Șapte-cai pentru care alergi toată ziua la Rucăr?

— Toată noaptea, vrei să spui. Ziua repet pe Leonaș, în «Coana Chirița», seara joc «Idiotul», dimineața filmez: nu-mi rămîne decît noaptea pentru călătorit.

— Te plîngi, Florin Piersic?

— De loc. Există o inerție a tensiunii, a activității febrile, în care mă simt foarte la îndemînă. E drept că, pentru a-ți păstra forma, nu mai ai timp — în civilitate — decît pentru un singur lucru: să dormi. Altfel, la prima cavalcadă a lui Anghel, l-ai da peste cap și l-ai frînge de o stîncă. Cum era să și pătesc o dată, cu toate că-mi făcusem orele de somn...

— Așadar, Anghel... (amin eu, pentru mai tîrziu, o istorioară precis palpitantă).

— Anghel e de fapt Amza din primele serii ale «Haiducilor». Adică Besoiu. Adică Petruș. E un dur, un puternic, o forță, pentru care — îți dai seama — a trebuit să-mi lipsesc de buză o aprigă mustață pe oală.

— Ca să-l gonești de el pe Piersic — adolescentul.

— Anghel mi-a făcut un bine imens, Anghel și regizorul Dinu Cocea, desigur. Ei au observat că pot, în sfîrșit, trece și în film pragul rolurilor de băieți muzicali și cumsecade. Respir fericit...

— Ca Delon cînd și-a părăsit aripile de înger pentru cele de demon. Cum s-ar spune, aspiri la un samurai.

— Nu chiar, îl prefer deocamdată pe haiducul meu care-și păstrează inima de aur. Nu ne putem întoarce chiar cu totul pe dos, ca mînușă. Anghel îmi satisface o veche dorință a mea, te rog să nu zîmbești ironic: m-ar visat mereu un fel de cow-boy autohton, ar vrut să mă cheltui tot într-un film, să mă bat, să călăresc, să alerg, să iubesc, să mă zbuțuiesc. M-am dorit haiducul nr. 3 sau nr. 1: într-un film de aventuri, dar nu s-a nimerit. În toate cele 16 filme ale mele am avut două bucățele de «acțiune», în rest trebuia să-mă păstrez, cum spunea Gopo, un soi de ingenuitate, de copilărie inimoasă.

— Gata cu ea, deci.

— Gata, pentru seriile 4 și 5 (adică «Haiducul Șapte-cai» și «Săptămîna nebunilor»). Gata cu ea și în «Bătălia pentru Roma»..

— Unde ai avut parteneri pe Orson Welles, Laurence Harvey, Sylva Koscina. Bravo, Florin, la mai mare nu cred că poți să-ți spun.

— Deocamdată am fost alături de ei mai mult pe generic. Deși, să știi, sînt rege în film, rege al goților, Witikis... Colosal acest Harvey. Are o siguranță care m-a uluit tot timpul. Întra pe platou cu un aer de senior, își făcea scena, el hotara dacă a fost bine sau nu, el decidea dacă se mai trage o dublă, el își fixa filmările cu un uimitor simț — pentru noi — al eficienței timpului. E un foarte mare actor și nu se prefăce că n-ar ști lucrul acesta.

— Ai filmat și cu Jean Marais, în acel — din păcate — flecușteț de film «Șapte băieți și-o fetișcană».

— Jean Marais e altceva. Politețea și amabilitatea înseși. Prietenos. Modest. La el m-a impresionat imensa conștiințiozitate profesională: își făcea singur, fără cascadori, multe din scenele primejdioase și asta —

um știi — la o vîrstă nu din cele mai ede.

— Ai avut drept partener pe multe din ilet noastre actrițe. Dar — nu-mi amintacum — cu soția ai jucat vreodată reună?

— Nu, și-mi pare rău, pentru că o socotesc fatiana (Iekel — n.n.) o artistă admirabilă, factura lui Annie Girardot sau Jeanne reau, de pildă.

— Ce crezi, Florine, că i se cere în primul al doilea rînd interpretului unor asemenea filme mult gustate de public? Mă refer peliculele de calitate, desigur, nu la cele olant comerciale...

— În primul rînd — să aibă noroc de un izor care să știe ce vrea. Cît privește orul, mă scot pe mine din discuție, da? bine, cred că i se cere, după talent desigur, nec, prezență scenică — cum se spune teatru, prezență filmică, deci, aici. Din ce zi că a sorbit putere Fanfan la Tulipe, ce crezi că ne-a vrăjit Cartouche dacă nu farmecul ingenuu al lui Gérard Philipe, ă nu cu farmecul picant al lui Belmondo?

— Atît? Numai farmec?

— Și muncă. Muncă grea, de galeră. nd îl vezi pe erou zburînd agățat de o frîn-e, aruncîndu-se în șa de pe acoperiș, tîndu-se bezmetic cu alți cinci, să știi...

— Stiu. linisteste-te.

— ... că sînt doar pe sfert trucaje. Trebuie ai o perfectă pregătire fizică și un continuu irenament.

— Le ai?

— Nu. Cred că am mai curînd o bună uiție fizică, prînd repede, mă mișc bine, reflexe!). Eh, cu pregătirea nu stăm noi e știe ce. Ne «reîncălzim» pentru fiecare n în parte și cum între ele pot fi pauze gi, îți dai seama... E unul din păcatele de ganizare ale muncii noastre actoricești...

1) Aici a urmat o altă povestire captivantă.

o mai amîn. Iată: șoseaua Cîmpina —

biești, seara zilei de 10 septembrie 1968, ora

fără douăzeci. Un Ford-Capri sport

argă, cuviincios, în spatele unui camion.

usc, camionul virează la stînga. Capri-ul

fel. Camionul virează din nou, mai la

nga. Capri-ul la fel. Ca să nu-l izbească,

ră gonînd în cîmp și aici... se dă de două

peste cap. Rămîne nițel turtit, cu roțile

sus, învîrtindu-se încă. Lumea de pe

sea alcargă îngrozită. E smulsa portiera și

a mașină iese, teafăr și nevătămat, Florin

ersic. Ca-n filme!)

— Cred că reflexele m-au ajutat. Cînd

văzut ce mi se întîmplă m-am strîns,

r-o fracțiune de secundă, cu brațele peste

p, în «scaunul mortului». Uite că nu e

iar totdeauna locul fatal. Știi pentru ce a

at camionul? Ca să culegă de pe șosea

iepure mort...

— Și, dacă-mi amintesc bine, după cîteva

«săptămîni ne-ai trimis de la Moscova o ilustrată cu salutări.

— Am filmat acolo în «Eliberarea» regi-zorului Iurii Ozerov. M-a văzut la București, la teatru, și mi-a spus: «Cred că trebuie să faci și în film ceea ce faci la teatru: compoziție». Și m-a distribuit în rolul lui Otto von Skorzeny.

— Faimosul spion nazist...

— Cu care am, se pare, o asemănare fizică.

Mă aflam, într-o zi, în holul hotelului «Ukrai-na» cînd deodată aud că mă strigă cineva: «Skorzeny!» Întorc capul. Era Hitler, adică actorul german Friederich Dietz care l-a interpretat pe Hitler în mai toate filmele. Abia sosise în Moscova, nu ne cunoșteam. dar l-a izbit asemănarea mea cu Skorzeny. pe care-l știa din poze.

— Așadar, iarăși un dur.

— Într-un fel. În orice caz, mi-am amintit și aici ce-mi spunea regizorul Robert Siodmak: «Dacă vrei să-ți reușească regele goților, trebuie să zîmbești o singură dată în tot filmul». În «Mihai Viteazul», Sergiu Nicolaescu mi-a cerut un Preda Buzescu aspru. Încerc să îl fac aspru.

— Ce ne facem. Florin Piersic, suspendăm definitiv zîmbetele adorabile?

— Ce e definitiv pe lumea asta, Sanda Faur?

SECUNDO TEMPO:

NEVOIA

DE TRANSFIGURARE

— Da, știu, teatrul rămîne marea, unica, adevărata ta pasiune...

— Și dacă vrei, definitiv. Iată că am găsit totuși și ceva definitiv!

— Știu că Belmondo filmează într-o mult trimbițată superproducție, «Creierul», dar vizează un Figaro sau un Scapin pe scenă. Știu că Jean Marais refuză contracte ispititoare ca să pună în scenă și să joace un «Oedip rege» al lui Cocteau. Știu că Piersic...

— Mă flatezi, să păstrăm totuși proporțiile.

— Ce mult îmi plac mie oamenii modești. dragă Piersic. Chiar cînd simulează... Știu deci că Piersic a fost «lansat» de film, că...

— ...că după un scurt și nesemnificativ serial de televiziune, «Cosmin», am primit mai multe scrisori decît după cele 400 de spectacole cu «Oameni și șoareci» sau după cele 500 de reprezentații cu «Mașina de scris».

— Știu că, de fapt, filmul te «difuzează», că el fabrică celebritatea, că el îți păstrează, negru pe alb sau color, munca. Să te mai întreb atunci de ce teatrul rămîne cel care...

— Nu mă întreba pentru că știi răspunsul. Pentru că au spus-o toți cei care au simțit măcar o dată în nări mirosul de scîndură și de vopsea al scenei (și toți aceștia, îți garantez, au rămas bolnavi de teatru pe viață), pentru că în fața ochilor din întuneric sălii trebuie

să te transfigurezi ca să exiști, pentru că sala aceasta vie poate să înghete — și să te înghete — sau poate să unduiască, receptivă, caldă, spre tine...

— Ai devenit liric, dacă-mi dai voie să observ.

— Ți-am spus doar să nu-mi arunci întrebări provocatoare. Lirismul nu se poartă. vor ride colegii cerebrali de mine.

— Hotărîsem să nu ne falsificăm, să nu ne întoarcem pe dos ca o mînușă, nu-i așa, dragă Piersic?

— Te rog atunci să scrii că teatrul a început, pentru mine, cu Scapin, adică cu Esrig, și cu Peer Gynt, adică cu Cernescu. Eram colegi de institut, ei la regie, desigur, eram cu toții niște copii încă, dar de pe atunci ei luau joaca noastră foarte în serios. «Florine, îmi spuneau, fii atent, compoziția e totul, nu fă ce-ți vine cel mai la îndemînă, nu merge numai pe datele tale personale. Construiește. Elaborează».

— Și totuși ai cam mers, singur sau imboldit de regizori, mai ales pe cărările din preajma casei și ale talentului tău.

— Pînă l-am întîlnit pe maestrul Finți. A fost MOMENTUL DE RĂSCRUCE din viața mea, și te rog să subliniezi afirmația aceasta cu litere mari, cînd va fi tipărită.

— Ți promet.

— El m-a găsit, m-a intuit, m-a descoperit. m-a cunoscut mai bine decît mă cunoșteam eu. Pe el l-am supărat poate cel mai mult. la el am întîrziat la repetiții, pe el l-am trădat cu filmul, cu el am discutat în contradictoriu, dar el a fost pentru mine, în acel moment al carierei mele, o adevărată pronie cerească.

— Dumnezeu a creat femeia, Vadim pe Brigitte Bardot, Finți pe Florin Piersic. (Florin Piersic ride jenat, amuzat.)

— Jucasem, la Național, pe Alexei din «Tragedia optimistă», pe Mortimer din «Maria Stuart» — mă rog, acceptabil — cînd într-o bună zi Alexandru Finți a ținut neapărat să mă distribuie în «Discipolul diavolului». A fost avertizat asupra riscului. Chiar și de mine însumi. A riscat. A pierdut. Nu am reușit rolul, nu știam meserie, eram speriat, nu i-am dat lui Finți nici pe departe ceea ce aștepta de la mine.

— Dar nu și-a pierdut încrederea în «ne-cunoscutul» Florin Piersic.

— Dar pînă la «Oameni și șoareci» nu am simțit că se răstoarnă lucrurile în mine. Lennie, știi, e uriașul acela cu minte crudă și inimă de copil, căruia îi place să-și poarte mîngios degetele pe blana cenușie a șoarecilor și care sugrumă pînă la urmă, cu mîngîierile lui nevinovate, o tînără femeie. Nimic nu poate fi mai dificil — deși e foarte spectaculos — decît să aduci un alienat pe scenă. Nu deții nici o dată reală, cunoașterea nu te poate ajuta și, artistic vorbind, cazul clinic nu interesează în sine. Totul trebuie inventat —

plastica, gestul, mimica, tonurile de voce. Ajunsesem totuși, pînă la urmă, să știu despre Lennie și cum ar spune «Tatăl nostru» și cum ar reacționa dacă ar zbura spre Lună.

— Am fost uimiți cu toții auzind că «frumosul Piersic» a acceptat să creed un idiot pe scenă.

— A fost primul. «Idiotul» lui Dostoievski a fost al doilea și, firește, cu totul altul. Au avut totuși ceva comun cei doi: aceeași imensă bunătațate omenească, aceeași nevoie de a crede în oameni, de a visa, de a aștepta, de a se dărui. E ciudat, dar de Mișkin m-am apropiat poate mai greu decît de Lennie. Nu-l găseam, nu-i găseam intonațiile, privirea, mișcările. Am început prin a slăbi vreo 8 kilograme pentru a arăta ascetic ca el, dar asta nu mi-a ajutat prea mult. «Privește lumea cu ochii larg deschiși, încrezători, sinceri, în ochi trebuie să văd tot ce se petrece în Mișkin», mi-a spus într-o zi Finți. Așa l-am și găsit pe Mișkin: prin ochi. Pentru Orin — «Din jale se-ntrupează Electra» — m-am luptat cumplit să-i simt zbciumul, dragostea bolnăvicioasă, ieșirile demențiale.

Nu-mi erau de loc la îndemînă. «Ești în afară, nu te cred, îl pierzi pe Orin din mină», țipa Finți la mine. «Nu mă ajută nici glasul, maestre, ascultăți-l bine, ce pot face cu el?»

«Fii fericit că n-ai o voce de tunet altfel ai lăsa-o singură pe scenă și n-ai umbla înăuntru. în tine. în adînc. Să aud cum îți bate inima, Piersic, sa-ți văd ochii umezi. Piersic, vreau transfigurare, Piersic». Cuvîntul acesta, TRANSFIGURARE, l-am scris pe toate textele pe care am lucrat cu maestrul Finți. Cred în nevoia de a te emoționa pe scenă.

— Ce te-ai face totuși dacă ți s-ar propune să joci Brecht sau Eugen Ionescu, să zicem?

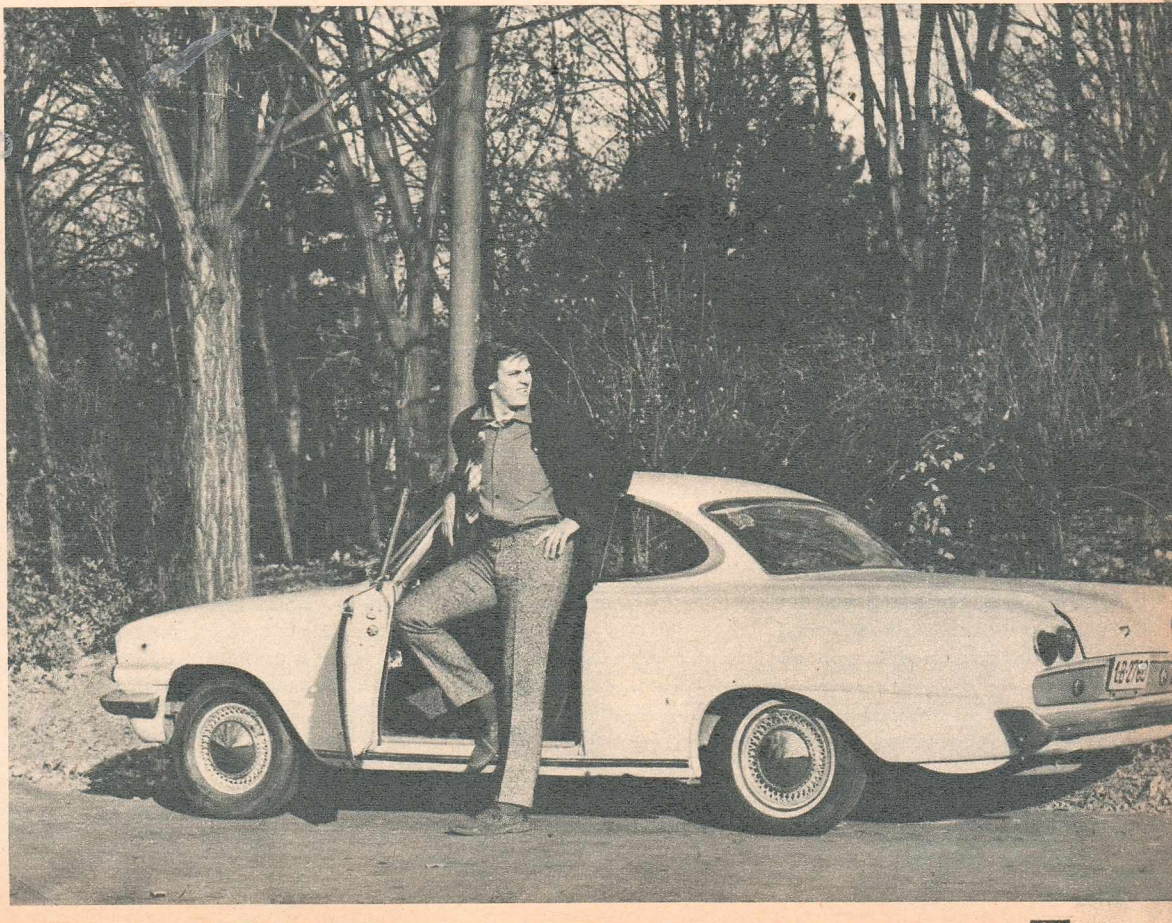
— Aș încerca. Totul merită încercat pe scena aceasta care e o lume (și în lumea aceasta care e o scenă, cum a spus un domn dramaturg pe care n-am avut încă cîntea să-l interpretez).

— Directorul Naționalului, Radu Beligan, îmi declarase însă, nu foarte demult, într-un interviu, că se gîndește la un «Hamlet» cu Piersic în rolul titular și cu Ilinca Tomoroveanu în Ofelia; precum vezi, te așteaptă și întîlnirea cu Shakespeare.

— Să sperăm că va fi «marea», nu «scurta întîlnire».

Să nu-mi spuneți că nici nr. 2 nu a fost un taciturn. A făcut-o din amabilitate: altfel nu-mi ieșea interviul.

Sanda FAUR
Fotografii de Ioan PETRIȘOR



TRÎNDĂVIE ȘI FINEȚE

Domnul W e ceea ce se numește un domn foarte fin. Mereu aud oftaturi entuziaste. Ce finețe! Ce gingășie! Ce manieră! Atît de fin și atît de gingaș încît ai impresia că nici nu există, și, dacă n-ar fi leafa, pe care domnia-sa o încasează cu regularitate și finețe, am crede că W nici nu există cu adevărat, că e numai abur și închipuire. Dar leafa demonstrează, fără putință de tăgadă, că domnul W respiră, se mișcă și trăiește. Morții nu sînt trecuți pe statul de salarii. Leafa e ceea ce îi conferă domnului W prestigiul de om în carne și oase.

În afară de leafă, domnul W nu există. Dacă dispăre leafa, dispăre și domnul W.

Doarme, vegetează, lîncezește și numai apropierea lefii reușește să-l trezească. Nici atunci pentru multă vreme. Își ia leafa și se bagă iarăși în pat.

Cu toate acestea, domnul W se bucură în ochii multora de-o incontestabilă stimă. Are aureola unui om din cale-afară de delicat, manierat, cultivat. E adevărat, W nu e un trîntor grosolan, meschin și vulgar. E un trîntor care citește franțuzește și cedează locul femeilor în autobuz. E un trîntor care te întrebă întotdeauna cum o duci cu sănătatea. Domnul W nu supără pe nimeni. Nici pe șefi, nici pe subalterni. Nu spune anecdote și nici nu birfește pe nimeni.

Nu mai că domnul W crede că fiind un bărbat fin și manierat și-a făcut din plin datoria față de societate. Că pentru această finețe să i se plătească o leafă și concedii de boală. Alte obligații domnul W nu cunoaște. Chiar și trîndăvia lui e distinsă, discretă, aristocrată. Zace încontinuu, plin de demnitate, de parcă ar medita. Are o lenevie aproape religioasă, o lenevie care impune respect. Nimeni nu cutează să-l deranjeze în acele ore sacre și neproductive. Domnul W a reușit să-și facă din banala sa lenevie un adevărat templu în care moțâie plin de evlavie.

Cîndva se va descoperi că finețea domnului W nu e decît trîndăvia în sensul cel mai propriu al cuvîntului. Și atunci vom intra în templul trîndăviei sale cu zgomot, fără teamă că vom pîngări cine știe ce taină.

MIRCEA HORIA SIMIONESCU: INGENIOSUL BINE TEMPERAT; DICȚIONAR ONOMASTIC

Sub aparența unei savuroase bufonerie, care poate fi urmărită și ca atare cu veritabilă plăcere intelectuală, Mircea Horia Simionescu ne dă o carte serioasă, bine gîndită și de o structură complexă. Dicționarul său onomastic se întemeiază pe marea putere revelatoare, aproape magică, a limbajului, în special, a structurilor sonore, în genere. Prin intermediul lor, inteligentul autor își propune de fapt să deschidă o perspectivă surprinzătoare asupra mecanismelor existenței și să ajungă la cîteva articulații vitale, de care depinde funcționarea, uneori absurdă și alteori coerentă, a acestora. Lăsîndu-se în voia sunetelor pure, ca în virtutea unui joc care-l subjugă pînă la capăt, scriitorul notează sub imperiul unui dicteu, jumătate fals și jumătate adevărat, emisia de sugestii încorporate numelor proprii, respectînd ordinea gravă a dicționarului: «**Aculina**. Fată cumsecade sub acoperiș străin. Stăpînii (sau rudele) o îmbracă ieftin și o plesnesc la un cuvînt pronunțat pripit. E măritată de stăpîni, într-un tîrziu, cu un brutar bețiv. După moartea acestuia se remărită cu un plutonier în retragere, cu avere la țară. Slugărește gospodăria plutonierului și, în timpul unui incendiu, arde ca o torță, înfiorînd cartierul cu urlete de martiră. Sufletul ei credincios revine spre seară în bucătărie să frece tingirile și să fiarbă lăturile pentru porci». Sau: «**Anton**. Propagandist al unei secte falimentare, venea uneori în casa noastră din Calea Domnească și, găsind un moment de bună dispoziție generală, se așeza pe un scaun, în sufragerie». Sobrietatea caracterologică, tonul stăpînit al observației morale, acuitatea examenului psihologic (cu specială aplicație la portretele feminine), toate aceste însușiri, suficiente pentru a recomanda o vocație, sînt dublate de o perspectivă mai adîncă, intens ironică și bufonă, în linie urmuziană și suprarealistă, atentă la automatismele limbajului și la clișeele de factură generalizatoare ale gîndirii comune. Dicționarul lui Mircea Horia Simionescu este, în chipul cel mai izbitor, o parodie a literaturii sigure de sine, realizată cu vervă de calitate, uneori, excelentă. Dincolo de aceasta apar obsesiile grave, înainte de toate obsesia plină de nostalgie a copilăriei și adolescenței ca sediu al unei incoruptibile purități. Relatările mai ample, din care dimensiunea socială și o problemă pregnantă actuală nu sînt niciodată absente, anticipează un prozator de anvergură, al cărui program estetic, deosebit de promițător, este schițat în finalul acestei originale construcții:

«O operă de artă care reușește să convingă cititorul, prin întreaga ei alcătuire, de adevărul unor mari idei ale secolului, cum sînt: păstrarea păcii, înfrățirea oamenilor, libertatea individului etc. expunînd în acest sens argumente temeinice, poate fi o operă mare. Dar o operă care nu înregistrează decît semne despre toate aceste idei, în schimb se înfățișează perfectă, miraculoasă, terifiantă prin echilibrul și frumusețea ei, și care sugerează prin simple prezențe o măreție capabilă să descurajeze gîndul rău, să facă imposibilă ridicarea brațului și să paralizaze pe intolerant și pe agresor, mi se pare și mai mare, și mai binefăcătoare pentru omenire.»

Criticii americani și britanici semnaleză evoluția penibilă din ultimii ani a lui New York Shakespeare Festival, provocată de reducerea subvențiilor dar și de o accentuată scădere a valorii artistice. În actuala sa ediție, care s-a desfășurat la Public Theatre și Central Park, menționăm un «Peer Gynt» pus în scenă în stil vavilonic de Gerald Freedman, «A douăsprezecea noapte» realizată în aceeași concepție și o «Electră» a cărei acțiune se desfășoară în Africa și care — în afara titlului — nu are nici o contingentă cu opera lui Euripide. Spectacolele pot fi atractive, dar nu au nimic comun cu marea repertoriu anunțat în titluri.



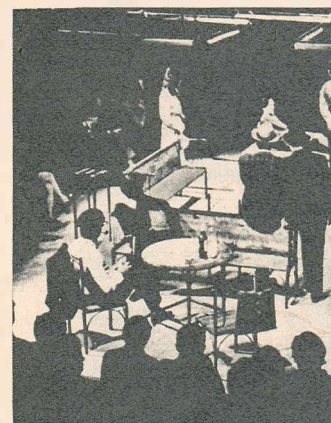
În sala Fortune din Londra, Park Theatre Company a prezentat piesa «Lovers» (Iubiții) de Brian Friel, în două acte — «Cîștigătorii» și «Păgubașii». Un spectacol agreabil care se ocupă de latura comico-patetică a dragostei, susținut de talentul autorului care dă întregii acțiuni cursivitate și ritm.



Cu prilejul desfășurării în Republica Federală a Germaniei a Zilelor culturale sovietice, spectatori din Wiesbaden au asistat la un spectacol cu «Evgheni Oneghin» de Ceaikovski în care Tamara Milascina și Juri Mazurok au deținut rolurile Tatiana și Oneghin. Tamara Milascina, o soprănă excepțională, a încîntat prin interpretarea ei nuanțată și expresivă, Juri Mazurok fiindu-i un partener de egală valoare.



Théâtre de l'Atelier din Geneva a mutat scena în mijlocul sălii pentru a prezenta piesa lui Brecht «In jungla orașelor». Spectacolul, care se desfășoară ca într-un ring, este doar un experiment în căutarea soluțiilor care să stimuleze cît mai mult participarea spectatorului la desfășurarea și trăirea piesei și mai este totodată un fel de protest împotriva scenei clasice a cărei rampă împarte sala în actori și spectatori.



În peste jumătate de secol de activitate pe scena Teatrului muzical de stat «Ștefan Makedonski» din Sofia au fost prezentate sute de opere și opere comice aparținînd celor mai renumiți compozitori străini și bulgari. Într-un recent turneu în U.R.S.S., ansamblul teatrului a prezentat publicului sovietic «Liliacul» de Johann Strauss, «Noaptea albă» de Tihon Hrenikov și opereta lui Alexandre Charles Lecocq, «Giroflé Girofla» din care prezentăm o imagine.





▲ Solistul și compozitorul Dimitrie Inglessis («Olympic '64»).

◀ Dorin Liviu Zaharia, solistul lui «Olympic '64», un inspirat autor de texte.

Niki Dorobanțu,
tot de la «Roșu și Negru».



Ovidiu Lipan are numai 16 ani,
este elev în clasa a VIII-a
și membru
al formației ieșene «Roșu și Negru».

Pe Liviu Tudan l-am cunoscut mai întâi
în filmul lui Savel Stiopul.
Ultima noapte a copilăriei.
Acum este membru al formației «Roșu și Negru»
și laureat al festivalului.



FESTIVALUL NAȚIONAL AL FORMAȚIILOR DE MUZICĂ „POP“

Primatul talentului și al originalității

Talent și originalitate. Acestea au fost cele două cuvinte care m-au urmărit cu insistență pe toată durata desfășurării primului Festival național al formațiilor studențești de muzică «pop». Atât compozițiile personale, cât și prelucrările unor piese folclorice și succese internaționale, filtrate și elaborate prin prismă proprie, ne-au amintit că O.S.T.A. organizează turnee cu formații străine de o calitate dubioasă, neglijând și chiar boicotându-le pe cele autohtone, propunându-le condiții inacceptabile...

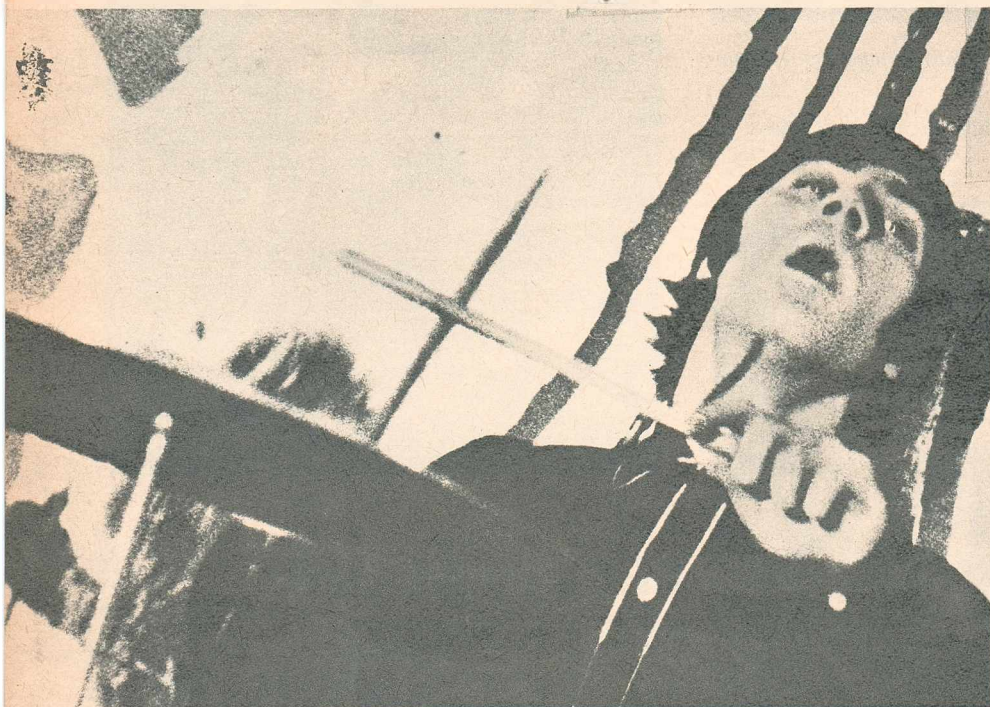
Cele zece formații angrenate în concurs («Chromatic Group 3» — Cluj, «Roșu și Negru» — Iași, «Clasic XX», «Cascada», «Phoenix» — Timișoara, «Olympic '64», «Sideral Modal Quartet», «Romanticii», «Mondial», «Orion» — București) plus un «supergrup» timișorean, excelent pregătit, ce a cântat «hors concours», «M and S's Bluesband», ne-au demonstrat tuturor cum se poate cânta beat, soul, underground, blues, folk la cea mai incandescentă temperatură, într-un stil românesc pregnant și definitiv. Articolul acesta se vrea un omagiu global adus tuturor acelor care au luat parte la festival, dar nu pot să nu-i remarc pe «Chromatic Group 3», singurii care reușesc ca în dificila formulă de trei persoane să ofere muzică de calitate și forța necesare sau pe «Romanticii», care au conturat deja clar un stil

al formației (subliniat în piesa «In-A-Gadda-Da-Vida»). Componenții «Cascadei» au fost reconfortanți prin beat-ul clar, nesofisticat, iar «Sideral Modal Quartet» a pus la punct, după numai două luni de la constituire, aranjamente muzicale de mare valoare, orientându-se către muzica necomercială. Cei de la «Phoenix» s-au dovedit originali și cu o cuceritoare prezență scenică, excelând în folosirea unor instrumente netradiționale, iar «Roșu și Negru» a abordat cu strălucire cele mai diverse genuri, de la soul la blues. În fine, «Olympic '64» a oferit un spectacol adevărat, o feerie sunet-lumină-poezie: o suită cu linie axială intitulată «Endecameronul».

Octavian URULESCU
Fotografii de Edmund HÖFER

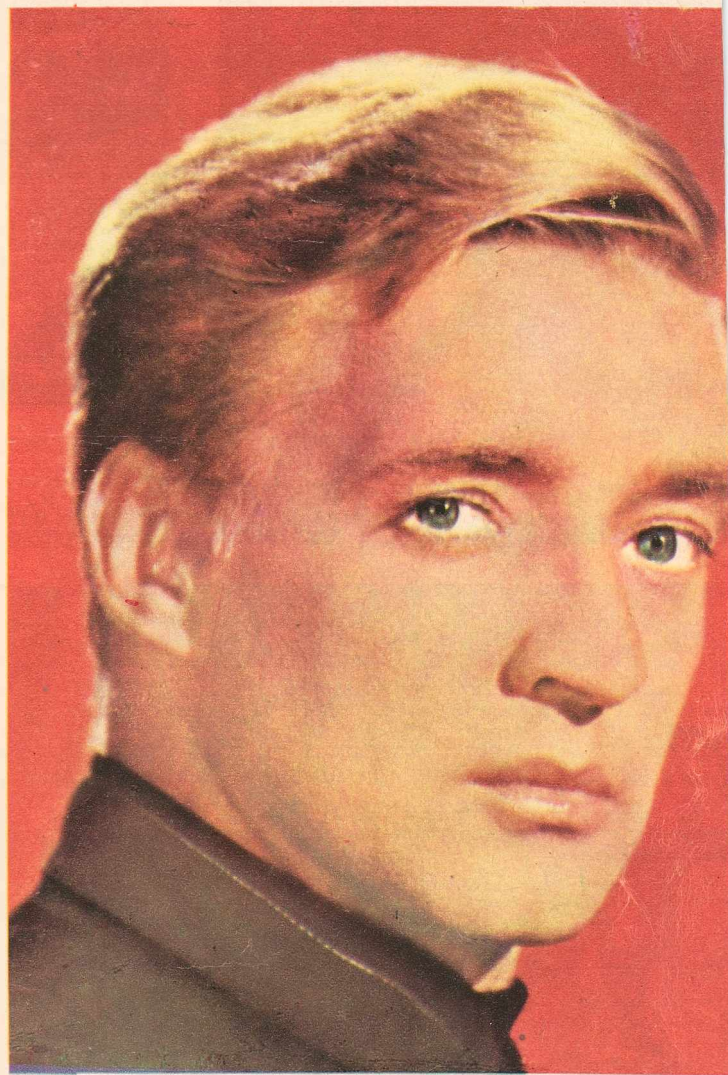
FESTIVALUL NAȚIONAL AL FORMAȚIILOR DE MUZICĂ „POP“

«Phoenix» — un nume de prestigiu în muzica noastră ușoară. În fotografie — Zaharia Vintilă (baterie).



«Sideral Modal Quartet» în «repous». De la stînga la dreapta: Șerban Ciurea (chitară bas), Andrei Ignat (orgă), Mugur Winkler (chitară solo) și, în planul doi, bateristul Costin Dobrin.

Fotografie de Eugen IAROVICI



PROFIL

OSKAR WERNER

Îl descoperim tîrziu pe Oskar Werner, abia la cel de-al douăzecilea fi său, «Corabia nebunilor». Cine este acest actor a cărui apariție — în mi unei distribuții care numai de mari interpreți n-a dus lipsă — a oprit respirații în sală? Truffaut — care îl cunoaște bine — cînd se gîndește la bilitatea aceea de plantă de seră îl numește «Werther»; cînd își amintește cîte zile amare îi face Werner pe platou, cu incredibila lui scrupulozitate a cească, cu veșnicul său «de ce să fac asta?» îi spune de-a dreptul «mons Nu uită însă niciodată, atunci cînd și-l alege drept interpret, să se întreb: parteneri ar putea fi demni de Oskar Werner?» (Am citit asta negru și în Jurnalul lui Truffaut, publicat cu prilejul turnării lui «451° Fahrenheit» Pentru «Jules și Jim» a solicitat-o pe Jeanne Moreau, pentru «451° Fahrenheit» pe Julie Christie și Cyril Cusak. Într-adevăr, nu oricine poate ține piept actor care numai el știe cu ce preț izbutește să împace demonii unei inteli, tăioase cu îngerii ce poartă pe aripi toate misterele din care s-a născut Loreley. Nu oricine poate sta nestîngerit lingă acest actor pentru care nu este un prilej de a scormoni mai nemilos în el însuși și în noi. Simone Sign Jeane Moreau, Julie Christie, Richard Burton, Anthony Quinn — numai pe acest nivel în sus se mai poate sta de vorbă.

FIȘĂ FILMOGRAFICĂ

Oskar Werner s-a născut la Viena la 13 noiembrie 1922. Cea mai mare p a activității cinematografice și-a desfășurat-o în R.F. a Germaniei. A debutat în adolescență, la 16 ani, cu filmul *Banii cad din cer*. Alte filme: *Îngerul cu tr peta-1947*, *Copilul minune-1949*, *Un suris în furtună-1950*, *Anul fu 1950*, *Trădătorul-1951*, *Ultimele zile ale lui Hitler-1955*, *Spionaje-1955*, *Lola Montez-1955*, *W.A. Mozart-1955*, *Condamnat la viață-1956*, *Adevărat Iuda-1958*, *Jules și Jim-1961*, *Corabia nebunilor-1965*, *Spicare venea din frig-1965*, *451° Fahrenheit-1965*, *Interludiu-1967*, *Pan pescarului-1968*.

Oskar Werner este unul dintre actorii celebri și pentru înverșunare care detestă publicitatea mărunță, zgomotul bine organizat și întreținut jurul vedetelor.

Ă AVEM NCREDERE N OPERATORI

umoasă trebuie să mai fie lumea văzută printr-un
at de filmat dacă atîția actori, operatori,
tori, critici, în sfîrșit, «redactori și pianîști» se
ec să devină regizori. Eu una, modest redactor,
privesc niciodată printr-un aparat, nu vreau să
asc o lume mai frumoasă decît cea pe care o
de dimineată pînă seara. Dar bineînțeles că nu
sta este problema. Întrebarea ar fi cîtă încre-
e putem avea în toți acești actori, operatori,
tori etc., care într-o zi simt că nu mai pot trăi
nu vor spune măcar o dată în viața lor «atenție,
or»? S-o luăm pe rînd. Dacă e vorba de actori
uie să renunțăm la chestiunea de încredere.
orii sînt copii mari cărora trebuie să le dai și
astă jucărie numită camera de luat vederi. Și
i, după ce Antonioni îi compară cu un copac,
nberg cu un tub de vopsea, Hitchcock cu o
mă, iar Lee Strasberg strigă «Cine v-a spus că
orul trebuie să fie un intelectual?», înțelegem
ușor de ce Gassman ori Tognazzi, Maurice
et sau Paul Newman nu se dau bătuți, oricîte
turi ar întîmpina. Cu criticii lucrurile sînt foarte
ple. Toată lumea știe că atunci cînd un cronicar
apucă de un film, ceva-ceva este putred; în-
mnă că respectivul critic, care ca orice critic
e «un cineast refutat», a ajuns la marginea răb-
ilor, că invidia mai are puțin și-l îneacă. Ce
te ieși bun de aici?... Și mai îndoită îmi este
na dacă mă apropîi de scriitori. Cînd un proza-
— care nu s-a bătut niciodată cu pumnii în piept
n că ar vrea să facă regie — mărturisește că a
ut de trei ori *My Fair Lady* și că Dumnezeu său
cheamă Eisenstein, mai că l-aș susține pe produ-
orul care s-ar încumeta să-i dea un film pe mîna.
itul e literatură și nu bag mîna în foc pentru
eni. A mai rămas operatorul, omul cu apa-
ul, omul care asudă din greu și peste al cărui
me trecem de obicei grăbiți, știind că dacă Fellini,
uffaut sau Jancso sînt acolo, pe generic, putem
iniștiți. Pentru noi ei sînt «marca fabricii». Nu
împlător însă, cînd acest om cu aparatul hotă-
te să devină stăpîn absolut, adică regizor, în
e mai multe dintre cazuri, ecranul nu are de
să se rușineze. Dacă ar fi să iau numai două dintre
ele semnate de foști operatori, film e cunoscute
noi în vremea din urmă, «*Ultima lună de toamnă*»
«*Sezon mort*» și tot am avea cu ce să ne hrănim
dejtile. Vadim Derbenev (operatorul filmului
n om merge după soare»), autorul primei creații
intite mai sus, ne-a adus în fața unui autentic
ematograf poetic, a celui cinematograf care nu
sprijină pe mărunte metaforizări, ci găsește în
însuși forța de a lumina procesul de devenire a
museții printr-o misterioasă desprindere și ocro-
e a ceea ce are unic fiecare lucru luat în parte.
Mai proaspăt sosit în plutonul regizorilor, tînărul
vva Kuliș — fost operator al lui Mihail Romm,
re se mîndrește cu ceea ce numește el «desco-
rirea sa» — se impune prin dimensiunile filmului
u de debut, *Sezon mort*. Astăzi, cînd multe «poli-
te» de pe toate meridianele lumii se scaldă în
e tulburi, cînd eroul a ajuns mai mult o mașină
e aruncat pumni și karaté, cînd — vorba unui
stru scriitor francez — «mica celulă cenușie nu
ea mai are ce să caute printre atîtea gadgeturi».

(Continuare în pag. 18)



ACTORI ȘI ROLURI

▲ Candice Bergen —
mereu în roluri
de femeie misterioasă,
așa cum o înfățișează
și această
recentă fotografie
din filmul
„*Jocuri perverse*“.

◀ Ulla Jacobsson,
partenera
lui Kirk Douglas
în filmul
„*Eroii de la Telemark*“.

FOTO RANK ORGANISATION



A R L I S S
G e o r g e.

Actor britanic de teatru și film, născut la Londra la 10 aprilie 1868. Mort la 5 februarie 1946. Debută foarte tânăr în teatru, reușind în scurt timp să-și formeze și o companie proprie, în cadrul căreia activează ca actor și dramaturg. Joacă mai întâi la Londra în companiile Castle Theatre și Mrs. Patrick Campbell apoi din 1901, în S.U.A., unde se impune pe scenele de pe Broad-

way. În America se va afirma și în film, debutând în 1921 în Disraeli, rol pe care-l va relua într-un remake sonor în 1929, când obține și Premiul Oscar pentru interpretare. Din strălucita sa carieră de mare actor de compoziție, reținem filmele: The Green Goddess în două versiuni: 1923 și 1930; Alexander Hamilton (1931); The Millionaire (1931); The man who played God (1932); Voltaire (1933); Casa Rothschild (1934) cu Loretta Young; The last gentleman (1934); Ducele de fier (Wellington—1935); Cardinalul Richelieu (1935) cu Maureen O'Sullivan; Doctor Syn (1937) cu Margaret Lockwood.



A R M E N D A R I Z
P e d r o.

Actor mexican de film, născut la Mexico City la 9 mai 1912. Mort la 23 septembrie 1963 la Los Angeles. Diplomat al Institutului politehnic din California, P.A. renunță la cariera de inginer pentru a se dedica teatrului și, din 1935, filmului. Devine în scurt timp cel mai popular actor al Mexicului, dar abia în urma colaborării sale cu regizorul Emilio Fernandez, care-i oferă

rolurile ce convenau tipului și temperamentului său vulcanic, cunoaște notorietatea internațională. El conferă personajelor sale de peon sărac și revoluționar accente de umanitate simplă, primitivă, așa cum a știm din filme ca: Maria Candelaria (1944) cu Dolores del Rio; Enamorada (1946); Maclovía (1948) sau Escandida (1956) toate cu Maria Felix. P.A. devine un star solicitat în toate țările. Îl vedem în S.U.A. turnând cu John Ford: The fugitive cu Dolores del Rio (1947); Three Godfathers și Fort-Apache (1948) cu Henry Fonda; cu John Huston — We Were Strangers (1949) cu Jennifer Jones; în Italia — cu Giuseppe de Santis: Oameni și lupi (1956) cu Silvana Mangano; cu Christian Jaque: Lucrezia Borgia cu Martine Carol; în Spania — cu Henri Decoin: Amantii din Toledo cu Alida Valli; în Mexic — cu Luis Buñuel, El Bruto (1952); în Anglia — cu Guy Hamilton: Manuela (1957) cu Elsa Martinelli. A creat roluri de mare relief ca: Gîngis Han, în The Conqueror (1956), Pancho Villa, în Villa Vuelve (1949), Cesar Borgia etc. Dintre ultimele sale filme amintim: Diane cu Lana Turner; La Cucaracha; Francis D'Assisi (1961) — r. Mich. Curtiz; Căpitanul Sinbad (1962), Dezrădăcinații etc. Actor predestinat rolurilor de mare tensiune dramatică, P.A. sfârșește în împrejurări tragice: aflînd că e atins de cancer, se sinucide.



A R N O
S i e g f r i e d.

Actor german de film (și teatru), născut Siegfried Aron, la Hamburg în 27 decembrie 1895. Face la început teatru, jucînd în comedii și opere, debutînd apoi pe ecran în 1925, ca actor de compoziție în Manon Lescaut (1926) de A. Robinson. Joacă apoi în Dragostea Jeannei Ney; Cutia Pandorei (Lulu) și Jurnalul unei femei pierdute, filme de G.W. Pabst, pentru

a se afirma abia cu apariția filmului vorbitor ca un excelent actor de comedie, cap de afiș în numeroase pelicule de mare succes comercial, realizate între 1930 și 1933, ca: La noapte, eventual „cu Jenny Jugo; Aventurile unei fete de pension cu Anny Ondra; Varieteul la Pisica roșie; Șah-mac; Serenada primei iubiri; Barza face grevă; Atracțiunea cea mare cu Richard Tauber; Băiat de viață; Triumful nasului cu Lucie Englisch; Mutul de la manutanță; Unde-i treaba, hop și eu; Derbedei în frac; O noapte fără pauză; Pașă fără voie; Norocul lui Moritz cu Camilla Horn. Nevoit să părăsească Germania în 1933, S.A. cunoaște o perioadă de exil și mizerie, care ia sfîrșit o dată cu reluarea activității, peste Ocean, cînd reapare pe genericul filmului Dictatorul de Chaplin. Cariera sa nu va mai cunoaște de aci înainte succesele de altădată, și va fi punctată de scurte apariții în filme ca: Manhattan; A Song to Remember; Palm Beach Story; Fast Company etc.

Constantin POPESCU

SA AVEM ÎNCREDERE ÎN OPERATORI

Kuliș este unul dintre puținii care-și mai pierd vremea cu ceea ce se numea în vremurile bune «adevăr psihologic», care adevăr tinde să devină pentru unii meșteri comercianți o nobilă inutilitate. Sezon mort este un film de înfruntare umană, cu adversari care se macină încet, ca pietrele de moară, cu învingători care se retrag discret, într-un colț, precum Balthazar al lui Bresson, cu o estetică severă, deprinsă la școala lui Antonioni. Vă rugăm insistent să vedeți sau chiar să revedeți acest film de spionaj, fără eroi chipeși, fără femei frumoase, fără case cu piscină și color De Luxe, doar cu o mașină și aceea cu geamurile mereu plouate, cu străzi pustii, cu un actor prea uscat și altul prea plinut (adică excelenții Rolan Bîkov și Donatas Banionis). Ori de cîte ori întîlnesc un film bun semnat de un operator îmi crește inima. Succesul unui om care ani de zile asudă, cu aparatul lîngă el, mă bucură de două ori.

În primul rînd pentru că, oricum, trebuie să te bucuri de izbînda apropielii tău și, în al doilea rînd — și la acest «în al doilea rînd» țin cel mai mult — pentru că mi se întărește o veche și mereu nestrămutată convingere: aceea că cinematograful adove-



Donatas Banionis, protagonistul filmului Sezon mort, realizat de operatorul Savva Kuliș. Să reținem amîndouă numele.

rat — mai mult poate decît oricare altă artă — înseamnă muncă grea, sa-lahorie, că pentru a găsi un strop de aur trebuie să sapi uneori ani întregi. Cinematograful nu se face cu toane, cu chefuri, capricii sau inspirații divine, ci cu sudoare. Dacă pe vremea lui Hercule ar fi existat cinema, atunci zeul cu bicepsii puternici ar fi trebuit să facă și osînda asta.

Muncind din răspuțeri, uneori în cel mai deplin anonim, dar învățînd în tot acest timp taine pe care aparatul

nu cred că le mai spune altcuiva, operatorii merită să ajungă primii în marea cursă «a fi regizor» în care se învălășesc din ce în ce mai mulți actori, scriitori, critici, ba chiar «redactori și pianişti».

Magda MIHĂILESCU

P.S. La încheierea acestor rînduri Unifrance ne anunță că alți doi critici, Michel Mardore și Henry Chapier, au purces să facă filme de lung metraj.

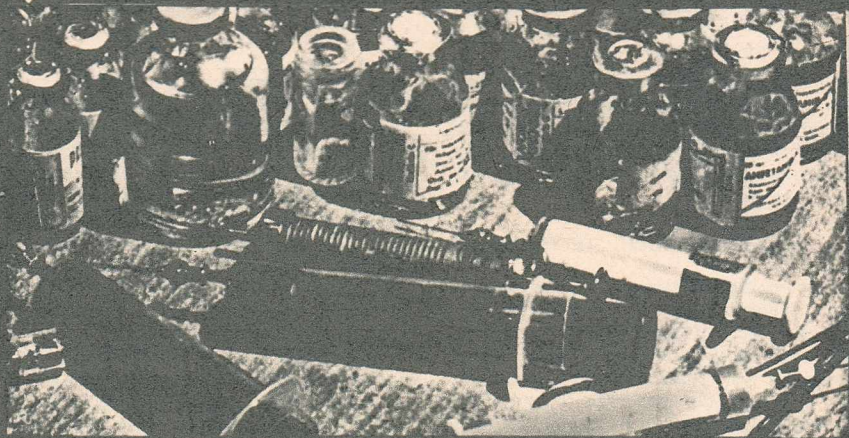
telegrame



- Shakespeare, «contemporanul nostru», se poate transforma în orice. Chiar și într-un western. Cineastul Richard Balducci va face din «Hamlet» un western «adevărat», cu titlul de Ceva este putred în regatul ucigașilor. În rolurile principale vor apărea Dan Beretta, Karin Meyer, Francisco Rabal. Se vorbește și de o eventuală participare a lui Orson Welles.
- Actorul francez Michel Galabru a primit «Marele premiu al risului 1969» pentru interpretarea din filmul Rușinea familiei.
- Roman Polanski se lansează și el într-un western, Ziua delinului, ce se va turna în întregime în Mexic. În fruntea distribuției se află Marlon Brando și Warren Beaty.
- Vera Chytilova a terminat de curînd filmările unei parodii al cărei titlu spune totul: Fructul paradisiului.
- Deși este serios «prinsă» de recitalul de la Olympia, Marie Lafôret nu renunță la cinematograful. A acceptat propunerea lui Michel Audiard de a apărea în filmul Nu bea, nu fumează, doar trîncănește.
- Elizabeth Taylor va juca pentru prima dată într-o piesă prezentată pe micul ecran. Presa nu anunță nici titlul, nici autorul, ci doar micul amănunt că onorariul actriței va fi cel mai scump din cîte a plătit pînă acum compania N.B.C.

- Un flagel necruțător bîntuie lumea capitalistă
 - Calamitatea nu începe cu monstruosul asasinat de la Los Angeles și nici nu se sfîrșește cu executarea traficantilor din Teheran
- Drogul — «o problemă a unui om din patru»
 - De la minorii fumători de marijuana la damnații extazului ucigaș
 - Tragedii contemporane sub semnul abuzului de halucinogene și narcotice
 - Cînd în Statele Unite președintele Nixon intervine personal, iar în Europa occidentală se declanșează bătălii antidrog
- Întrebări, alibiuri, mărturii și implicații.

Droguri licite și ilicite se revarsă ca o avalanșă în țările capitaliste, alimentînd cohorte de toxicomani.



anticamera infernului

PALMARESUL ZGUDUITOR AL
PARADISURILOR ARTIFICIALE“
LA ORA
RECRUDESCENȚEI ALARMANTE
A FLAGELULUI STUPEFIANTELOR

de Dic. BABOIAN

Spre deosebire de alte calamități pe care omenirea le-a avut de înfruntat de-a lungul existenței sale frămîntate, flagelul stupefiantelor — a cărui vechime exactă este greu de determinat — s-a înscris pe traiectoria istoriei nu numai prin virulența, ci și prin persistența sa, fiind un însoțitor perfid și tenace al generațiilor, mileniu după mileniu. De la primele viețuitoare — oameni și animale — care au consumat sămînța, paiul, rășina sau frunza plantelor stupefiante pînă la milioanele de sclavi contemporani ai drogurilor, patima «beției albe» a afectat, prin ravagiile sale, generații și chiar civilizații întregi.

Pornind de la această dureroasă realitate, dar mai ales de la fenomenul îngrijorător al creșterii vertiginoase a consumului abuziv și al traficului ilicit de droguri în lumea occidentală, fostul secretar general al O.N.U., Trygve Lie, a ținut să precizeze, încă în urmă cu două decenii, că «problema narcoticelor nu este o problemă care privește doar un singur continent sau o singură civilizație». Pericolul, multă vreme disimulat, a devenit însă evident foarte tîrziu, atît de tîrziu încît în prezent se fac încercări disperate pentru a se bara calea flagelului care macină sănătatea fizică și psihică a unei uriașe părți a populației globului pămîntesc.

În volumul său «Histoire de la drogue», consacrat calamităților provocate de droguri în lumea contemporană, Jean-Louis Brau denunță dimensiunile fără precedent ale pericolului: «drogul este o problemă a unui om din patru», adică un pericol pentru aproape o pătrime din numărul locuitorilor planetei noastre. Și dacă cifra ar putea să pară unora exagerată, este locul să se precizeze că în acest calcul aproximativ nu sînt incluși așa-ziișii drogați «minori» sau «ocasional», adică milioanele de oameni care consumă, mai mult sau mai puțin abuziv, alcool, tutun, ceai, cafea și alte asemenea stimulente ce fac parte totuși — prin înrudire sau nu — din marea familie a substanțelor drogante.

Cînd te gîndești că 400 milioane de oameni de pe diferite continente sînt într-un fel sau altul sclavii opiumului și ai derivatelor clasice ale acestui stupefiant (morfina, cocaina, heroina), că alte 300 de milioane de pămînteni mestecă frunza de coca, nuca de kola, khat-ul, că numărul fumătorilor de hașiș și marijuana se ridică tot la 300 de milioane oameni și că sute de mii de tineri din Occident își sacrifică anii cei mai frumoși, sănătatea și, în multe cazuri, viața, consumînd otrava sub forma drogurilor psihotrope, halucinogene, narcotice sau hipnotice din «seria neagră» — L.S.D., S.T.P. etc. — îți dai seama că, într-adevăr, acum nu mai este vorba de destinele unei categorii oarecare de oameni, ci de colectivități urlașe contaminate de un viciu care amenință să altereze configurația însăși a socie-



Drug-party,
pînă la epuizare totală.

anticamera infernului

tății contemporane. Virulența cu care patima «beției albe» s-a răspândit mai ales în rîndurile tineretului din țările occidentale indică dimensiunile reale ale pericolului care în prezent nu mai poate fi nici ignorat, nici subestimat.

PARADISUL DE 10 CENȚI

Undeva, într-un cartier rău famat al unui oraș californian. O scenă obișnuită de zi sau de noapte. Mașina poliției oprește în fața unui hotel puțin arătos. Cîteva ciocănituri în ușă. Patronul ursuz deschide. Într-o cameră, din care răzbate fumul înecăcios, zace pe podea o tînără blondă cu privirile rătăcite, cu degetele zgîriind linoleumul. N-are mai mult de 14 ani. Pînă deunăzi fusese elevă, dar acum se zbate în spasme într-o cameră de hotel. Nimeni nu se miră. Poliștii caută un bărbat de vîrstă mijlocie, care a ademenit-o și a convertit-o la drog. Un agent în haine civile descoperă în sertarul noptierei săculețul cu pilule albe: *amfetamină*. Cîteva minute mai tîrziu răsună strident sirena mașinii care se îndreaptă cu viteză spre spitalul cel mai apropiat. A doua zi, senatorul Edward Dodd, președintele subcomisiei Senatului american pentru problemele criminalității juvenile în Statele Unite, declara ziaristilor: «Peste 30 de milioane de americani folosesc fără nici un discernămint sau control medical diferite tablete; abuzul de amfetamină și medicamente barbiturice s-a răspîndit vertiginos în ultimii ani. Medicamentele acestea, folosite în diferite combinații, au tendința de a provoca stări de spirit care generează crime dintre cele mai atroce». Școlărița fugară din hotelul californian n-a avut intenții criminale. S-a drogat pur și simplu cu tablete de 10 cenți bucata, sperînd să descopere... paradisul. Cazul ei, departe de a fi singular, se repetă în forme și la tensiuni diferite în marile orașe americane, ca și în metropolele drogului din Europa occidentală, Extremul Orient sau America Latină.

La Londra, în Picadilly Circus, în Wardour Street din Soho, în piața de vechituri din Portobello Road sau în localul-hippies Roaring Twenties de pe Carnaby Street, neguțul de halucinogene este o practică obișnuită. La fiecare drogat care a avut curajul să-și caute salvarea într-o clinică de dezintoxicare — scriu ziarele — există cel puțin alți trei care își procură otrava de la bursa neagră. Cifrele oficiale nu indică nici pe departe răspîndirea reală a viciului, tocmai pentru că toxicomania a căpătat o varietate foarte mare de forme. De la vînzătorul de ziare care strecoară trecătorului drogul preferat pînă la traficanțul de profesie care lucrează prin interpuși și «corespondență», totul se desfășoară după regulile tipice ale bursei negre.

La Paris, Cartierul Latin oferă, în anumite zone, un spectacol asemănător, cu toxicomani și politiciști care apar și dispar la tot pasul, ca pe scena unui teatru de marionete. De unde pînă nu demult poliștii îi urmăreau mai ales pe traicanți, acum atenția lor este îndreptată și spre clienții acestora. Numărul consumatorilor de stupefiante crește și aici, mai ales în rîndurile tineretului. Iată un episod parizian al narcomaniei juvenile. Boulevard Montparnasse, 42. Răspunzînd unei chemări telefonice, poliștii sosiți la fața locului descoperă pe scările vechiului imobil un hippy în stare de precolaps. Tînărul are fața descompusă și spume la gură. Un medic aflat de față întîmplător se pronunță categoric: *drog*. Vecinii știau mai de mult că în camera de serviciu închiriată de Daniel Camous se petrec uneori lucruri ciudate, dar nimeni nu și-ar fi închipuit că tînărul acesta de 21 de ani, cu plete, și de obicei fără nici o lăscăie, ar fi un hașisoman. În camera lui Camous, poliștii au

dat de prietena acestuia, drogată și ea dincolo de limită, după ce participase peste noapte la o cumplită orgie de halucinogene în compania unor amici ai lui Camous.

Scena următoare se petrece într-o școală din Berlinul occidental. Cu cîteva minute înainte de terminarea orei de limbă și literatură germană în clasa a VI-a, o elevă sare deodată din banca ei și începe să strige: «Nu mi-e frică! Nu mi-e frică de nimic!» Profesorul și colegii ei rămîn stupefiați. Fata se prăbușește hohotînd în plîns: «Mi-e rău, mi-e foarte rău!» La spital, medicul constată că este vorba de «consum abuziv de hașis». Abia după două zile, depășind faza periculoasă a crizei, eleva face mîrturisiri complete. Goana după falsul extaz, plătit cu cîteva mărci, putea s-o coste viața.

DROGUL, MOARTEA, STATISTICA

Nu întotdeauna însă lucrurile se termină cu intervenția salutară a medicului. Cazurile mortale provocate de îngurgitarea și inocularea de stupefiante sînt din ce în ce mai frecvente, stîrnind uneori adevărate scandaluri publice.

Trei tineri germani din Wilhelmshaven, care sub influența nefastă a drogurilor au ajuns la concluzia că singura metodă de a ieși din «impasul vieții» este moartea, au consumat cu aviditate cîte o porție de L.S.D. Unul dintre ei a înghițit și cîteva somnifere. Rezultatul? Primul a trebuit să fie internat pentru mai multe luni în spital, al doilea s-a aruncat sub roțile unui tren, iar al treilea s-a sinucis în același loc unde a murit amicul său.

La Ciotat, lîngă Marsilia, se consumă altă tragedie. Heroinomantul Jean-Claude Lamoureux, în vîrstă de 21 de ani, sucombă datorită unui edem pulmonar, provocat de o combinație nocivă de drog și aspirină. Sub efectul hașisului o tînără din Nisa se sinucide la vîrstă de 16 ani, iar în W.C.-ul unui cazinou din Bandol o toxicomană în vîrstă de 17 ani este găsită moartă. Într-o singură săptămînă serviciile medicale newyorkeze înregistrează 20 de decese datorate unor intoxicații acute cu stupefiante. Un adevărat scandal public provoacă moartea copilului Walter Vandermeer în Harlem. La autopsie se constată că victima, în vîrstă de numai 12 ani, era de fapt un consumator «mai vechi» de morfină și heroină...

Un tînăr norvegian, cuprins de delir după o partidă de L.S.D., are senzația că a căpătat... aripi de pasăre și se aruncă în gol de pe balconul camerei în care se dopase în compania altor toxicomani. În împrejurări asemănătoare moare fiica unuia dintre personajele cele mai populare ale televiziunii americane, Art Linkletter.

Datele statistice indicînd creșterea numărului de decese provocate de toxicomanie în S.U.A. sînt edificatoare și pe drept cuvînt îngrijorătoare pentru autoritățile americane. În timp ce în 1950 au fost înregistrate 57 cazuri, zece ani mai tîrziu, în 1960, numărul lor ajunsese la 200, pentru ca în 1967 cifra să urce la 700, iar în 1968 la 800. În decembrie 1969, numărul deceselor datorate excesului de droguri ajunsese la 900, ceea ce reprezintă un record cu adevărat tragic. Medicul legist Michael Baden a declarat în fața Comisiei consultative a statului New York că aproape 25 la sută dintre cei decedați anul trecut erau tineri între 15 și 19 ani, majoritatea consumatori de heroină. Psihiatra americană Judianne Densen Gerber, care studiază de mulți ani efectele psihice ale toxicomaniei juvenile, arată că în Statele Unite «nici o maladie nu face atîtea ravagii în rîndurile tineretului ca heroina; din cei 100 000 de narcomani, depistați în prezent la New York, 25 000 sînt adolescenți». Coroborate cu alte date, aceste cifre confirmă proporțiile fenomenului, Alvin Moscow, autorul unei palpitate cărți despre

Cu rețete legale sau falsificate, acești tineri narcomani londonezi încearcă să-și procure porția de drog care, mai devreme sau mai tîrziu, îi va distruge.



comerțul de stupefiante, scrie: «La fiecare cinci minute din zi sau din noapte, un american își introduce în vene o doză de heroină».

Statistica este atît de alarmantă încît președintele Nixon a fost nevoit să lanseze la sfîrșitul anului trecut un apel către guvernatorii celor 50 de state americane și autoritățile locale cerîndu-le să sprijine eforturile guvernului federal în lupta pentru zăgăzirea flagelului care a cuprins milioane de cetățeni de pe cuprinsul S.U.A. La conferința special organizată pentru discutarea primejdiei răspîndirii flagelului «beției albe», președintele Nixon a declarat că în prezent peste 8 milioane de americani, dintre care o treime din numărul total al studenților, folosesc marijuana și că 180 000 de toxicomani sînt sclavii heroinei. Numărul elevilor de liceu care consumă droguri este de 16 la sută, ceea ce explică de altfel și creșterea simțitoare a delincvenței juvenile.

O statistică vest-germană indica recent, ca semn al recrudescenței narcomaniei în rîndurile tinerei generații, faptul că în R.F.G. fiecare al doilea elev care a trecut de 15 ani a consumat un drog oarecare.

CINE ȘI DE CE SE DROGHEAZĂ?

Iată două dintre întrebările cele mai frecvente, cărora încearcă să le răspundă numeroși cercetători ai fenomenului toxicomaniei din zilele noastre. După părerea medicilor Osnos și Laskovitz, de la Centrul de dezintoxicare din New York, trei cauze majore concurează la formarea unui drogat: 1) piața care furnizează stupefiante; 2) mediul care favorizează sau cel puțin tolerează folosirea drogurilor; 3) o anumită predispoziție individuală față de viciu. În primul caz, intervenția polițienească este considerată necesară și eficientă. În cazul al doilea trebuie să fie consultați sociologii, iar în ultimul caz nu se poate influența decît prin mijlocirea educatorului sau a medicului de specialitate.

Medicul francez Deniker, șeful serviciului de neuropsihiatrie din Sainte Anne, constată că în prezent «noua maladie contagioasă, toxicomania», se întinde cu virulență epidemică fără a se limita la anumite categorii sau pătruni sociale. Depășind centrele urbane a pătruns pînă și în satele franceze. De unde o vreme era localizată în lumea tinerilor de tip beatnik sau hippies și cea a șomerilor, a cuprins acum licee și universități. Și faptul cel mai grav este că un control al răspîndirii narcomaniei devine foarte dificil, de vreme ce la fiecare drogat aflat sub grija unui spital francez de psihiatrie există alți o sută intoxicați în afara oricărui sistem de evidență. Unele anchete mai puțin concludente au tendința de a localiza flagelul mai ales în lumea celor dezrădăcinați din punct de vedere economic, social. Astfel, cifre furnizate de Centrul de cură pentru toxicomani din Greenwich Village arată că dintr-un lot de 441 drogați luați în cercetare, 66 la sută reprezintă persoane fără legături stabile de familie sau șomeri. În realitate, așa cum reiese din alte numeroase studii și din viața însăși, viciul devorează deopotrivă intelectuali și analfabeți, tineri și vîrstnici aparținînd celor mai variate categorii. Într-o corespondență din New York, ziaristul italian Guido Nozzoli comunică de altfel că printre cei arestați în S.U.A. pentru abuz de narcotice figurează tineri proveniți din familiile unor personalități politice, printre care fiii senatorilor Mc Govern și Cranston. Faptul că 55 la sută din militarii americani din Vietnam sînt înregistrați ca fumători de marijuana este și el semnificativ.

Printre cauzele cel mai des invocate ale abuzului de narcotice se numără traficul ilicit, dar așa cum arată psihiatra Judianne



de Ilie ZAHARIA

MODERNIZARE

Dintre multele accepții ale noțiunii de modern — respectiv de modernizare — aleg pe cea care o definește prin a fi în pas cu progresul. În economie, modernizarea poate și trebuie privită atât sub aspect macroeconomic cât și la nivelul întreprinderii.

La nivelul economiei naționale modernizarea înseamnă mai mult decât reutilizarea întreprinderilor și ramurilor economice cu mașini perfecționate, mai mult decât introducerea unor tehnologii mai eficiente, mai productive. Ea înseamnă orientarea spre crearea sau dezvoltarea unor noi ramuri, spre fabricarea unor noi produse pe care progresul tehnic le solicită. Și prin care putem, pe de o parte, fi prezentați și competitivi pe piața mondială, iar pe de altă parte să satisfacem necesitățile consumului intern mereu mai diversificat.

Modernizarea, concepută din unghiul de vedere al întreprinderii, nu trebuie privită îngust, doar sub aspectul măsurilor tehnologice necesare în vederea reducerii prețului de cost și respectiv al creșterii rentabilității întreprinderii. Ce folos că prețul de cost al unei combine de recoltat cereale a scăzut prin «modernizarea» producției, prin introducerea unor mașini cu un randament mai mare, prin îmbunătățirea fluxului tehnologic, dacă tipul combinei este învechit, dacă beneficiarul acesteia nu găsește nici o perfecționare pentru el.

La televiziune, o gospodină declara: Pentru mine modern înseamnă ca mobila să nu ocupe mult spațiu, dar să fie încăpătoare și să se potrivească cu linia simplă a noilor apartamente; frigiderul să consume puțin curent, să se asemeze cu o mobilă modernă, să fie și el încăpător. Produsele alimentare să fie calitativ bune, mai diverse, să necesite puțin timp pentru prepararea lor și să aibă ambalaje plăcute.

Prin urmare, modernizarea înseamnă eficiență maximă, cu cheltuieli minime și pentru cumpărător, așa spune, în primul rând pentru el. Fiți siguri, stimați conducători de întreprinderi, că un client mulțumit — și permanent mulțumit — este un izvor continuu de beneficii pentru întreprinderea dv. bine gospodărită.

Cele spuse nu constituie o noutate, ci un adevăr banal, uitat o bună perioadă de vreme, cât timp creșterea producției era obiectivul principal. Astăzi, când eficiența acestei producții se situează pe primul plan și când rolul beneficiului pentru întreprindere și pentru colectivul ei devine deosebit de important, adevărurile banale ca cele de mai sus se «modernizează» și ele.

◀ Clipe de cumplită anxietate «oferite» de acidul lisergic în doză L.S.D.

După un drug-party de noapte pe malul unui lac, tânărul acesta vest-german a fost cuprins subit de halucinații. Sub privirile amicilor săi, la fel de drogați, a luat-o la fugă, urlând ca o fiară rănită.



Densen Gerber ar fi prea simplist să se atribue răspândirea rapidă a toxicomaniei exclusiv grupurilor de neguțatori de moarte. «Fiecare societate — afirmă dînsa — își merită propriile sale plăgi». În Statele Unite se acordă o încredere excesivă produselor chimice și farmaceutice. În fiecare an se produc aici 12 miliarde de tablete de amfetamină și barbiturice, 50 de milioane pilule tranchilizante. În asemenea condiții este greu să convingi mai ales pe tineri să evite drogurile. Pe de altă parte — declară specialistă americană — în Statele Unite «se manifestă în profunzime criza de valori ce caracterizează societatea contemporană». Minciuna politică, ipocrizia religioasă, egoismul grupurilor sociale suprapuse au generat mai ales în rândurile tineretului din lumea capitalistă un sentiment acut de înstrăinare, un gol spiritual imens. Ceea ce se reflectă concludent în răspunsurile pe care le dau numeroase victime ale drogului: «Mă droghez pentru că n-am altceva de făcut»; «Și așa totul e zadarnic»; «Încerc să ies dintr-un cerc vicios»; «Ca să fac față violenței din jur»; «Pentru că mă plictisesc»; «Pentru că nu vreau să mor în Vietnam»; «Caut să trăiesc în afara acestei lumi».

Limita dintre adevăr și alibi nu este greu de sesizat în multe cazuri și, așa cum reiese

dintr-un studiu al profesorului Colonna de la clinica universitară din Lausanne, dacă sentimentul de insatisfacție poate fi un alibi al toxicomanului, motivul real pentru care el se lasă pradă drogului este dezorientarea lui, senzația de frustrare pe care el o încearcă într-o lume pe care o vede și o simte nedreaptă. Fuga de realitate sub pretextul căutării unui «eu superior» se dovedește însă — ca și drogul consumat — cu totul iluzorie. În goana după altă personalitate, sclavul drogului eșuează dramatic, pierzându-și propria personalitate. Într-o societate în care sub cele mai variate căi omul este îndemnat să recurgă la «paradisuri artificiale» pentru a-și asigura măcar iluzia că trăiește cu adevărat, de la consumul de substanțe halucinogene sau hipnotice pînă la nelegiuiri de genul crimelor săvîrșite de secta din Valea Morții condusă de Manson, profetul demonic, nu este decît un pas.

În S.U.A., Charles Manson și alți detracți sînt acum în lanțuri, în Iran, 10 traficanți de droguri au fost executați, dar flagelul stupefiantelor, departe de a fi stăvilite, își continuă ravagiile. Bătălia antidrog ce se desfășoară acum în S.U.A. și Europa occidentală a fost determinată tocmai de amploarea fără precedent pe care a luat-o valul toxicomaniei și al traficului ilicit de droguri.

◀ În numărul viitor: «PIRAȚII DROGULUI».

◀ Scenă obisnuită de stradă în metropolele viciului din S.U.A. și Europa occidentală.



de Ioan GRIGORESCU

TYN

În catedrala Tyn se acordează orga. Potcovirea unui elefant sau pilirea colților unui rinocer turbat mi se pare o operație mai ușoară ca domesticirea prin tonuri și semitonuri a uriașului instrument. Nervii parcă mi-ar fi răsuciți cu cheia de acordaj, în timpane suieră apocaliptic ielele dezlănțuite, cuie cu ghivent mi se înșurubează în creier, ace lungi chinezestești îmi dibuie străfundul urechilor... Oamenii care intră întâmplător în catedrală ies înfiorați după ce au mărunțit sub buricele degetelor câteva gesturi aducând cu senul crucii, și au șters grăbiți cu genunchiul drept dalele reci din fața Madonei. Dumnezeu este astăzi minios. Îngerii săi își dreg vocile scoțind sunete drăcești.

Pe dinafară, poalele catedralei sint îmbrăcate cu case vechi, medievale, opoșite într-o retragere cută mi se pare că am regăsit-o, reconstituind-o din imagini literare... Acum vreau s-o descopăr cu adevărat și cotrobăi prin toate colțoarele caselor din jurul catedralei. Poduri cu vechituri, magazii de mărfuri, locuințe ferecate, ateliere de croitorie, o vopsitorie, hube întunecate, lungi, comunicând straniu între ele prin ecouri surde, prin umbre prelinse în lungul pereților afumați, paliere putrede, obloane ruginite, scări, tot felul de scări, un adevărat labirint în care mă simt pierdut, nevoit să împrumut eul unui K. rătăcitor într-un Proces fără ieșire... Și deodată descopăr ceea ce căutam, acolo unde bănuiam mai puțin, într-o curticică interioară, sumbră, cenușie ca o celulă de închisoare fără acoperiș, lângă intrarea ascunsă a unui restaurant pentru vegetarieni, cunoscut numai de inițiați. Existența acestei curți minuscule se datorește în exclusivitate unui vitraliu al catedralei, cu rozeta multicoloră deschisă prin îndepărtarea în care a zidurilor vechi, în așa fel încât scena sacră din cioburi de sticlă să prindă viață de la o geană de lumină.

Cadrul este emanamente kafkian; o intrare strîmtă, pe stînga o scară șoldie urcînd pe sub ferestrele romboidale spre birtul vegetarian cu miros de gulie fiartă, de conopidă și varză călîită; pe dreapta, jos, curticica cimentată, gîtuată de ziduri, cu uși de fier la parter și la primul cat, dintre care una, cea mai întunecată, duce în catedrală; iar în față, chiar sub balconul în cenușiu al cărui parcă întrezăresc doi ochi albaștri privind cu uimire spre o lume atroce — cadrul copilăriei lui Kafka.

În catedrală preasfîntul își dreg glasul făcînd vocalize din gîtlejuri de oțel în mijlocul unui oraș unic, supranumit Praga de Aur dar care, sub ploaia bacoviană, neostoită, copleșitoare, pare mai curînd de plumb. Zidurile cernite de vreme înalță cu demnitate spre cerul apăsător turnuri neîngenucheate, cupolele aurite strălucesc blînd, cu rotunjimile spălate de ploaie, pe asfaltul podului Carolian, desenele în cretă ale studenților de la belle-arte își amestecă culorile prelungindu-se obsesiv spre rigolele cu zoaie. Iar Vltava, veșnica Vltavă, curge patetic cu apele umflate sub crusta de gheață izbucnind ici-colo, năvalnic, impetuos, îmbrățișînd cu unda ei abia potolită temelile de granit ale casei lui Smetana. Compozitorul acesta a asurzit în ultima parte a vieții lui, ca Beethoven, dar suferința lui a fost mai discretă, mai lipsită de patetic, și prea puțini dintre cei care îi iubesc muzica știu amănuntul acesta.

...Iar între zidurile multiseculare ale catedralei Tyn, orga Atotputernicului guîță sub chinuri, pregătindu-se pentru suprema armonie...

de H. DONA

Numerosi sînt cititorii care au ținut să ne exprime cu prilejul Anului nou urările lor de bine. Unii au ținut să-și însoțească felicitările cu desene, vignete sau chiar versuri. Tuturor le mulțumim emoționați și îi rugăm să creadă în bunele noastre sentimente. Să sperăm că dialogul dintre noi se va însufleși în anul care începe, iar motivele de critică la adresa revistei se vor împuțina.

Cititorul N. Romașcanu din Focșani nu se mulțumește numai să ne ureze «La mulți ani», ci ne trimite și prevederile (ca să nu zicem prezicerile) dumisale pentru anul 1970 și ne cere și părerea noastră; pare-se, e foarte urgent să știm din vreme tot ce se va întîmpla în noul an. Deși, după cit se pare, e mai ușor să prezici viitorul decît să explici prezentul, nu ne vom lăsa duși în ispită. De altfel, ar fi și tare plictisitor dacă am ști dinainte tot ceea ce ne aduce ziua de mîine; puțin (și chiar mai mult) neprevăzut prinde bine, colorează și dă gust așteptărilor noastre. Și apoi, dacă stăm strîmb și judecăm drept, nici nu e chiar așa o mare scofală să ghicești viitorul. Știm, fără puțință de tăgadă, că în anul care ne stă în față se vor naște și vor muri oameni, că oamenii vor iubi și vor spera, vor suferi și se vor întrista. Or, acestea sînt de fapt lucrurile esențiale, din ele e formată în cea mai mare parte viața fiecăruia dintre noi. Așa că — în linii mari — știm, stimate tovarășe Romașcanu, ce se va întîmpla în 1970. Mai rămîne doar să ne străduim ca bucuriile să fie mai numeroase decît tristețile, zîmbetele mai puternice decît lacrimile. Ceea ce — trebuie s-o recunoaștem — nu e un program modest...

Stimulat de ancheta organizată la sfîrșitul anului trecut de revista noastră, cititorul Anton Danga din Brașov ne propune organizarea și a altor concursuri: cea mai bună carte, cea mai frumoasă lucrare muzicală etc. Mulțumim pentru sugestii, dar am hotărît să nu ne lansăm în noi acțiuni de acest tip. Ingenioasă ni s-a părut ideea de a se atribui în fiecare an un premiu literar (un fel de «Nobel») celei mai bune opere apărute cu 50 sau cu 100 de ani în urmă. Ar fi un bun prilej de a compara judecățile noastre de astăzi, întemeiate pe implacabila selecție a timpului și pe gusturile contemporane, cu entuziasmele bunicii sau ale străbunicilor. Desigur, nu «Flacăra» ar putea să organizeze asemenea premii, dar ideea merită să fie cunoscută și apreciată de cititorii noștri. Apropo, ce operă din 1920 vi se pare mai valoroasă? Dar din 1870? (Eminescu abia împlinise 20 de ani.)

Și, fiindcă tot veni vorba de concursuri, putem s-o asigurăm pe cititoarea Maria Ulea din Botoșani că vom acorda spațiul cuvenit și celei de-a treia ediții a Festivalului «Cerbul de aur». În ce privește programarea recitalurilor, nu avem încă din partea Radioteleviziunii informațiile necesare.

Cititorul Tr. Dascalopol din București, care se arată deosebit de mulțumit de apariția rubricii «De la A la Z», face o serie de presupuneri și emite o serie de sugestii în legătură cu sus-numita rubrică. Pertinente presupuneri și interesante sugestii dar, vorba ceea, păcat de osteneală. Dacă cititorul nostru ar fi găsit timp să citească și caseta introductivă prin care rubrica a fost inaugurată, s-ar fi lămurit că respectivele presupuneri și sugestii au fost luate în considerație chiar de la început. De pildă, în ce privește consemnarea actorilor și regizorilor din trecut, credem că nu mai e nevoie de nici o intervenție. Bineînțeles, primim în continuare, cu plăcere, sugestii în ce privește cinești al căror nume începe cu litera B și a căror enumerare va porni în luna februarie.

Cîteva recente scrisori ne obligă la unele precizări. Primim cu regularitate din partea cititorilor noștri diferite semnale critice, în care sînt scoase la iveală neajunsuri, ilegalități, abuzuri petrecute în diferite domenii. Multe din aceste semnale critice au un caracter personal; cititorii ne cer sprijinul pentru înlăturarea unor nedreptăți de pe urma cărora au avut sau au de suferit. Vrem să-i asigurăm pe cititorii noștri că fiecare asemenea scrisoare este tratată cu toată grija și răspunderea; niciodată ea nu este trimisă persoanelor puse în cauză ci, totdeauna, unor foruri superioare acestor persoane și capabile să ia măsuri eficiente. Fiecare scrisoare este urmărită pînă la rezolvarea ei. Dar, e clar că nu dispunem de mijloace și autoritate pentru a rezolva noi aceste probleme. De aceea, îi rugăm pe cititorii să nu se impacienteze și să nu creadă că au fost uitați sau neglijați. Iar dacă răspunsul primit nu-i satisface, îi rugăm să revină, arătînd concret ce anume nu s-a făcut sau s-a făcut prost. Sîntem și în această privință, ca și în multe altele, în întregime la dispoziția cititorilor noștri.

de Felicia ANTIP

DESPRE „COPILĂRIRE”,
DESPRE UMOR ȘI DESPRE
ALEXANDRU MIRODAN

Tare m-am mai străduit anul trecut să scriu cu tact, și uit nici o clipă cîtă muncă se investește într-un program revelion, cîți nervi se consumă pînă la definitivarea lui telespectatori îi rugăm să țină seama că programul nopții Anul nou nu-i făcut să fie privit fără întreruperi, că omu presupune, petrece și alintări și că, la urma urmei, fiecă putut să găsească pe micul ecran măcar ceva pe pofta inimii. Marele curus al celui program fusese concepția soler aproape posomorită care prezidase structurarea lui. Anul fusese tratat ca un prilej de manifestări artistice de o factură greoi spectaculoasă. Au fost și «momente vesele» (le-am văzut anul acesta) dar numai așa, ca un fel de concesie de dorința generală, dar parcă suspectă a telespectator de a se destinde rîzînd.

Revelionul '70 a fost alt fel. Mi-a plăcut. Cei ce hotărîseră atmosferă urmează să se degaje în prima noapte a anului de micul ecran au admis, în fine, că e o noapte în care avem drept să ne distrăm, să ne destindem, să uităm semnificația — de roasă pentru fiecare dintre noi — a ireversibilității plus îndăugat vîrstei noastre, să ne copilărim...

La artiștii francezi care se copilăresc o dată într-un an Gala de la ciroul Bouglione aplaudăm nu atît performanțelor ca imblinzitori sau trapeziști, cît ideea de a reveni pu într-o lume miraculoasă pe care și ei și noi am lăsat-o în urmă. Ne readuce la ea și filmul «Stan și Bran nomazi» și rîdem iar pentru a cîta oară? — văzînd cum își rupe și își repară S degetul sau cum tortura îl turtește pe Stan și-l lungeste Bran. Să nu ne înșelăm însă. Spiritul nostru rafinat (ca să spun perversit) de tot ceea ce presupune participarea la cizalizația vremii nu se simte cu adevărat la îndemînă decît dîi se menajează contorsiunile dobîndite în procesul de imblînzire.

Sîntem mulți, din ce în ce mai mulți, cei care pentru a supraviețui la operația avem nevoie de Stan și Bran în ea. Sau, pentru generaliza, cei care avem nevoie de sare în aproape toate bucatele. Și meniul revelionului televiziunii n-a fost fad. A gustat din nou «Profilul pe 625 de linii» al lui Alexandru Bocăneț, divertisment spumos, spiritual, cu doi interpreți incântători (Florin Pitiș și Dan Tufaru). N-am nimic împotriva Andei Călugăreanu — progresele ei din ultima vreme sînt remarcabile — dar întreaea ei personalitate artistică mi pare a se înscrie în alt registru. Nu credeți că Melania Cîrșar asorta mai bine cu cei doi băieți? Dar nu despre asta vorba acum, mai ales că spațiul nu ne va permite să vorbim despre foarte numeroșii interpreți ai programului de revelion și de aceea le cerem, chiar aici, cuvenite scuze. Important să subliniem că niciodată o emisiune convențională de «Cabana melodiilor» (știu, presupun, cunosc toate motive tehnico-organizatorice care au impus formula) nu va putea să rivalizeze cu «Profil pe 625 de linii».

Cum preferați slăgărele de altădată? În interpretarea «stărilor fără nume» care nici nu se născuseră pe vremea cînd a fost lansate melodiile sau cîntate de Fory Etterle și de Ioan Finteșteanu? Esențial e că fiecare dintre aceste formule î are hazul ei. Și, după cum spuneam, de haz avem nevoie mult decît de cîntece, mai mult decît de orice. O emisiune diversificată prezentată de Rodica Tapalagă îmi place de două ori mai mult, chiar dacă teatrul «prezentării» e foarte oarecare. Căci Rodica Tapalagă are un haz al ei și compensează cu o privire, cu o intonație, cu un zîmbet «oț» toate lacurile textului. Și Florin Piersic — care pare mereu că a uitat pe jumătate ce are să ne spună — își are farmecul și hazul lui numai al lui.

Vrem deci haz, vrem umor. Dar umorul a fost dintotdeauna partea cea mai slabă a televiziunii noastre. Nu are, desigur, posibilitatea de a ne pune zilnic în contact cu spirite scîpărătoare ca cel al academișianului Moisel, dispus să «demistifice» și să «demitizeze» pentru noi istorioarele morale și fabulele mincinoase care ne îndeamnă să luăm prea în ușor viața. Da, nici salturi în jos pînă la umorul gros al parodierii («Traviatei» n-ar trebui să facă. (Excelentul Hudac, venerabilul Giugaru au fost puși în situația neplăcută de a figura în singurul număr disponibil al programului de revelion.) Organizatorii revelionului au descoperit însă un lucru pe care toată lumea — afară s-ar zice, de televiziune — îl știa de mult: că în țara aceasta ființează și acționează foarte talentați autori de comedii. S-au adresat deci lor, au recurs chiar și la clasici (Caragiale, Arghezi), lăsîndu-i, pentru o dată, pe planul al doilea, pe textierii obișnuți. Și atunci am avut «Natura și cultura» lui Teodor Mazilu. Și atunci am avut «Trenul» lui Dumitru Solomon. Umor subțire, umor al vremurilor noastre, hrînit cu automatisme mintale, ticuri verbale și pretenții intelectuale pe care le cunoaștem, vai, prea bine. Regia și interpretarea: la înălțimea textelor. Sub nivelul obișnuit al autorului, «Concursul de curiere» al lui Valentin Silvestru n-a prea amuzat deși a adus pe micul ecran o echipă de frunțași ai scenei românești. (Îl așteptăm însă pe Valentin Silvestru cu scenariul «Petrecerea», pe care îl vom vedea împreună înainte de apariția numărului de față al revistei.)

Și așa, cu una, cu alta, a trecut și revelionul 1970. Am apreciat și numărul cu animalele muzicale, reținînd mai cu seamă bancul sec cu curcanii vii și cîntătorii arățați și serviți nouă spre zorii zilei de 1 ianuarie. Pe urmă... Pe urmă e 2 ianuarie și vine Alexandru Mirodan și ne amintește tot ce-am visat în 1969, și poate toată viața, și n-am făcut în 1969, și nu vom face poate în 1970, și nu vom face poate toată viața, căci una e să visezi și... Viața, ne spune el, viața e mai... și citeodată ai vrea... și citeodată ai vrea... și citeodată îți vine... dar să ne încăpățînim să visăm, căci ce-ar fi viața fără... Ce rău ești, Alexandru Mirodan!

PROMISIUNILE

ABULOASE ALE GENETICII

Dr. Jonathan Beckwith (în picioare) alături de colaboratorul său dr. James Shapiro, membri ai echipei de cercetători de la Harvard care au izolat pentru prima dată o genă. «Descoperirea deschide perspectiva ingineriei genetice» — a declarat dr. Beckwith, adăugând însă, circumspect, că această nouă și fantastică posibilitate poate fi folosită de om și pentru bine și pentru rău. Din nou, aceeași dilemă ca aceea care confruntă la scara propriului nostru corp. Dr. Beckwith, conducătorul grupului de la Harvard, are 33 de ani, iar James Shapiro, doar 26.



Această fotografie a primei gene izolate de om își va avea fără îndoială locul în panteonul științei secolului XX

(Urmare din pag. 9)

bolile ereditare sînt frecvente, altele, rare sau foarte rare. Pînă acum s-au descoperit peste 1 500 și numărul lor crește impresionant. Pe măsură ce posibilitățile noastre de investigație ne permit să cercetăm mai adînc procesele biochimice care au loc în organism, înțelegem că numărul erorilor metabolico-genetice este uluitor de mare. Dacă ritmul descoperirilor va rămîne constant, la începutul secolului următor se vor cunoaște 12 000-13 000 tulburări ereditare!

Medicina se va găsi în fața unor probleme cu totul noi. Mai întîi, cine va fi în stare să recunoască atîtea boli? Apoi cum vor fi ele tratate? Cu siguranță se vor găsi soluții. Probabil computerele vor fi capabile să înmagazineze toate informațiile necesare și să dea cele mai bune scheme de tratament. Și abia atunci va deveni o certitudine faptul că multe dintre tulburările noastre banale sînt de fapt expresia unei simple tulburări genetice...

BĂIAT SAU FATĂ?

Una dintre primele mari descoperiri ale geneticii a fost aceea că determinarea sexului, nașterea unui băiat sau a unei fete, reprezintă de fapt un fenomen cromozomial.

Dintre cei 46 de cromozomi doar doi participă direct la realizarea sexului, și de aceea au fost numiți cromozomi de sex. Femeia are doi cromozomi X, iar bărbatul un cromozom X și unul Y.

Oul din care se va dezvolta viitorul copil constituie rezultatul unirii a două celule germinale. Două celule care conțin tot ceea ce va defini pe viitorul individ!

Aceste celule rezultă ele însele din procese în cursul cărora numărul de cromozomi se reduce la jumătate. Din fiecare pereche de cromozomi va rămîne numai unul singur. La fel se întîmplă și cu cei doi cromozomi de sex. Un spermatozoid în mod normal nu are decît un X sau un Y, un ovul nu poate avea decît un X. Întîmplarea hotărăște apoi dacă se va uni un ovul X cu un spermatozoid X sau cu unul Y. Dacă se vor uni două celule X se va naște o fată, iar dacă se va uni un ovul X cu un spermatozoid Y, un băiat.

Spuneam la început că în următoarele decenii părinții vor hotărî dacă doresc un băiat sau o fată. Acest vis poate deveni o realitate oricînd. În momentul în care se vor putea separa spermatozoizii X de cei Y problema va fi rezolvată!

STUDIUL CROMOZOMILOR DESCHIDE DRUMURI FASCINANTE ÎN MEDICINĂ

În mod obișnuit fiecare celulă germinală posedă 23 de cromozomi. Din cînd în cînd însă în timpul diviziunilor celulare apar și accidente, și cromozomii nu se mai împart exact — o celulă poate avea un cromozom mai mult, iar alta unul mai puțin.

GENĂ ARTIFICIALĂ? DE CE NU!

Spre sinteza genei în laborator

Descoperirea acizilor nucleici — ADN și ARN — al căror rol în ereditate este cunoscut, a marcat o piatră de hotar în istoria biologiei. În 1968 profesorul Gobind Khorana împreună cu alți doi savanți au primit Premiul Nobel pentru lucrările lor în acest pasionant domeniu al geneticii.

Profesorul Khorana este astăzi unul dintre cei mai mari specialiști din lume în acizi nucleici. Sintetizînd prin metode originale diferiți acizi nucleici artificiali el a reușit să conducă după voință sinteza unor proteine fine, ca polinucleotidele, și totodată să verifice direct rolul lor în «codificarea vieții» — cu alte cuvinte modul în care informația genetică e înscrisă în respectiva moleculă.

Recent, în laboratoarele Universității Madison din Wisconsin (S.U.A.), o echipă de biologi condusă de profesorul Khorana a mers și mai departe, încercînd să pătrundă și mai adînc în intimitatea procesului eredității. Experiențe îndelungate au dus la realizarea unei formațiuni care pare a fi o genă artificială! Ar fi vorba deci de cea dintîi genă sintetizată în laborator — realizare care, venind aproape concomitent cu izolarea primei gene în stare pură, constituie o premisă în corectarea și (de ce nu?) în dirijarea eredității.

Din punct de vedere chimic, sinteza genei «in vitro» înseamnă realizarea unui lanț complex de acizi nucleici. Pînă în prezent numai natura a creat gene. În prezent experiențele lui Khorana par a demonstra că obținerea lor pe cale artificială este de asemenea realizabilă.

Pe baza unor prime informații — în mod necesar fragmentare — gena artificială s-ar fi dovedit activă. Echipa de cercetători a profesorului Gobind Khorana continuă experiențele urmărind procesul invers celui care se petrece în organism, adică deducînd structura genelor după informațiile deja cunoscute asupra funcționării celulei. «Miine», în arsenalul geneticii umane vor intra și genele artificiale — cu toate urmările fantastice care s-ar întrevede pentru medicină? Știința a demonstrat nu o dată în ultimii ani că poate devansa fantezia...

Dr. E. ROȘIANU

Consecințele acestor accidente sînt grave. Acum se știe că o bună parte din patologia umană se datorește unei anomalii cromozomiale. Din fericire aceste anomalii sînt transmise excepțional de rar urmașilor. Explicația este simplă: aproape toate aberațiile de număr sau de structură cromozomială antrenează tulburări care pur și simplu împiedică reproducția. Așa cum spuneam, există însă și excepții. De pildă, mama are o anomalie cromozomială care nu are nici un fel de urmări. Dar ea poate naște un copil normal! Dacă știm despre ce fel de anomalie este vorba, aflăm și posibilitatea ca mama să aibă un copil normal sau normal. Acest risc era pînă de curînd pur statistic, dar pentru mamă aceasta nu însemna prea mult: ea avea nevoie de certitudinii. Va fi normal sau nu copilul meu? Greu de răspuns pînă la naștere... Și cele nouă luni de sarcină se scurgeau chinuitor de încet.

Dacă s-ar fi putut studia cromozomii embrionului, totul ar fi devenit simplu. A fost nevoie de multe eforturi pentru a găsi o metodă la fel de sigură și pentru mama și pentru embrion. Ea a fost însă pusă la

punct și ne permite acum să afirmăm cu siguranță dacă embrionul manifestă sau nu vreo anomalie cromozomială. Metoda nu este ușoară, dar în asemenea situații grele nu avem de ales. Firește, cu aceeași metodă putem preciza și sexul, dar deocamdată ea nu poate fi folosită numai pentru a satisface o simplă curiozitate a părinților...

Studiul cromozomilor a deschis drumuri fascinante în medicină. Am înțeles astfel mult mai bine cauza multor malformații congenitale și nu de puține ori pe cea a sterilității și pe cea a pierderii sarcinilor.

Este numai un început. Nu putem studia decît modificările numerice sau marile modificări de formă. Dar cu siguranță, tot cromozomii, atunci cînd vom reuși să deosebim și micile anomalii, ne vor ajuta să elucidăm multe dintre enigmaticele patologii umane și poate și ale comportamentului uman.

MEDICAMENTELE ȘI EREDITATEA

V-ați întrebat vreodată de ce un medicament oarecare poate avea efecte cu totul neașteptate sau de ce oamenii reacționează uneori surprinzător și variat la același medicament?

Răspunsul îl aduce din nou genetica. Fiecare dintre noi are un profil biochimic propriu, care îl permite să răspundă într-un fel caracteristic la orice «provocare» a mediului, inclusiv la medicamente.

O dată pătruns în organism, orice medicament este metabolizat de o serie de enzime. Întîmplător, una dintre aceste enzime poate fi anormală sau absentă, dar în mod obișnuit nu apar nici un fel de urmări negative. În împrejurări cu totul noi, în cazul administrării unor medicamente, de pildă, lipsa unei asemenea substanțe poate duce la tulburări variate, uneori grave. Alteori un medicament este eliminat prea repede sau prea încet, tot în funcție de structura genetică a individului.

Un exemplu frapant îl constituie rezistența la antibiotice. Larg folosite în medicină, ele au fost la început deosebit de eficiente. În timp, rezultatele au început însă să devină mai puțin spectaculoase și nu de puține ori, limitate sau nule.

Explicația este din nou simplă. Antibioticele au fost extrem de «agresive» și la început posibilitățile microbilor de a rezista erau minime. Dacă din întîmplare microbii aveau o enzimă specifică ce inactiva unul dintre aceste antibiotice, ei supraviețuiau și se înmulțeau. Totul era deci o problemă de șansă!

Firește, relația dintre medicamente și ereditate este mult mai complexă.

Tragedia thalidomidei a produs 10 000 copii cu malformații ale miinilor și picioarelor. V-ați pus însă întrebarea: de ce nu toate mamele care au luat acest medicament au avut urmași anormali? Aceasta înseamnă că embrionul a avut capacitatea genetică de a se apăra. Cuvîntul «capacitate» nu spune prea mult, dar se cunoaște din genetica experimentală că el exprimă o anumită structură genetică: același medicament poate duce la apariția unor malformații specifice într-o specie de animale și poate fi inofensiv în alta.

Un fapt și mai interesant: în aceeași specie de animale se găsesc linii rezistente și linii sensibile. Iată un exemplu. Se administrează un hormon, cortizonul, femelelor șoareci însărcinate. În unele linii de animale se naște un mare procent de pui (aproape 100%) cu despîcătura bolții palatului, dar în altele procentul este cu totul neglijabil. Rezultatele sînt constante. Dacă însă se încrucișează animale din linii diferite atunci frecvența puilor anormali este intermediară.

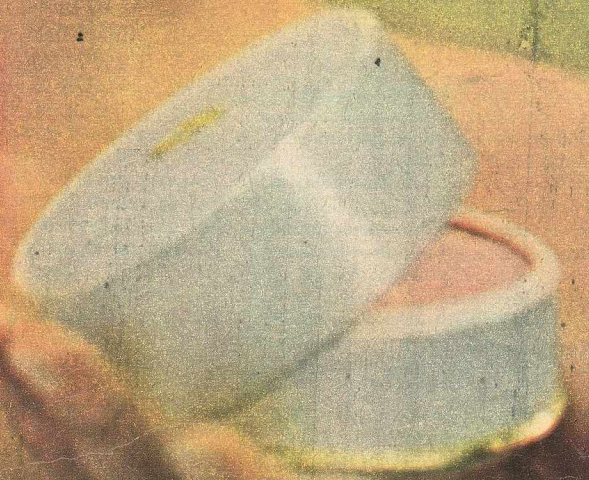
...Am menționat numai cîteva dintre preocupările actuale ale geneticii. Ea va trebui urgent să rezolve problema transplanturilor. În adevăr, succesul sau eșecul unui transplant depinde în mare măsură de felul în care genetica va găsi mijloacele de a controla reacțiile «gazdei». Soluțiile sînt aproape. Tot genetica ne va apropia și de explicația cancerului. Chiar dacă cancerul nu este o boală ereditară, în orice caz apariția și evoluția lui este condiționată genetic.

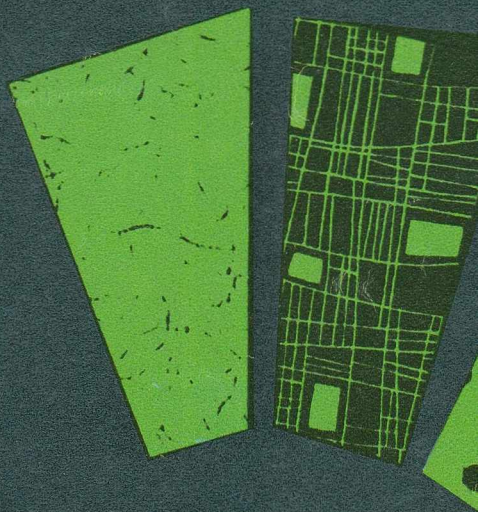
Șirul problemelor ar putea continua. Totul demonstrează că nu mai putem vorbi de om și de patologia lui decît de pe pozițiile geneticii, disciplină care, după toate probabilitățile, va domina știința deceniilor următoare.

„DARCLÉE“

PUDRĂ EXTRAFINĂ ÎNTR-O GAMĂ LARGĂ DE NUANTE MODERNE.

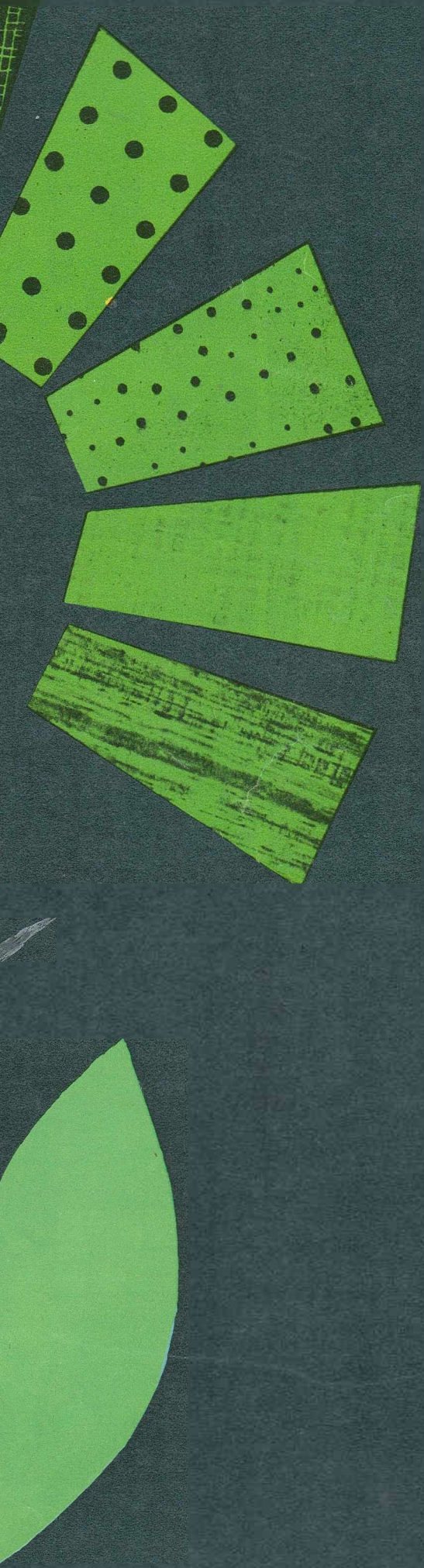
Realizată
din materii prime
de mare puritate
în particule micronice
se etalează
conferind tenului
aspect catifelat.





C.E.I.L. – SUCEAVA

PRODUCE PLĂCI
FONOABSORBANTE
ȘI MELAMINATE
PENTRU
CONSTRUCȚII
ȘI MOBILIER



C.E.I.L. – SUCEAVA, CALEA UNIRII NR. 31, TELEFON 3185, 2658

varietăți

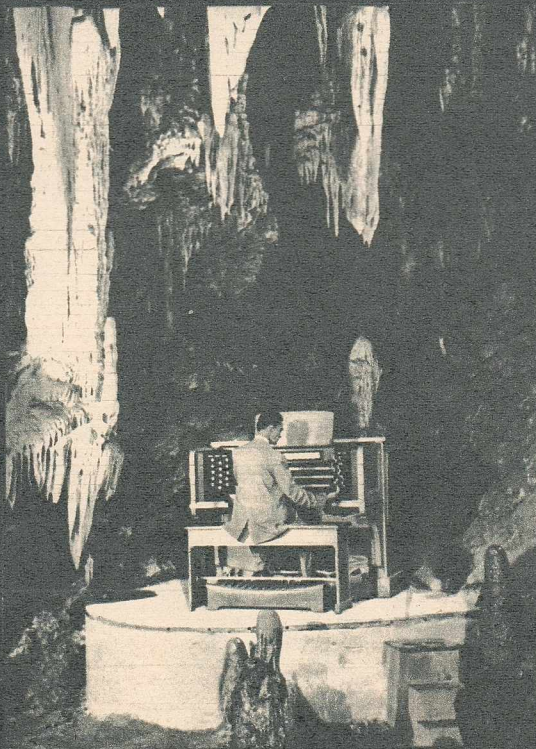
Iată o mașină care împrumută bani. Ea se găsește la Tokyo, pe una din străzile marilor magazine. Se pot împrumuta pînă la 275 yeni strecurînd în aparat o fișă de credit numerotată. Mașina controlează fișă, verifică autenticitatea și eliberează banii într-un plic. Împrumutul este rambursabil în termen de trei luni, cu o dobîndă de 5,5%.

computer sau cămătar?



și totuși...

Eram ferm hotărîți să nu mai publicăm nici o fotografie de focă sau delfin executînd numere de circ. Prea s-au banalizat. Așa eram hotărîți. Pînă cînd am văzut fotografia aceasta...

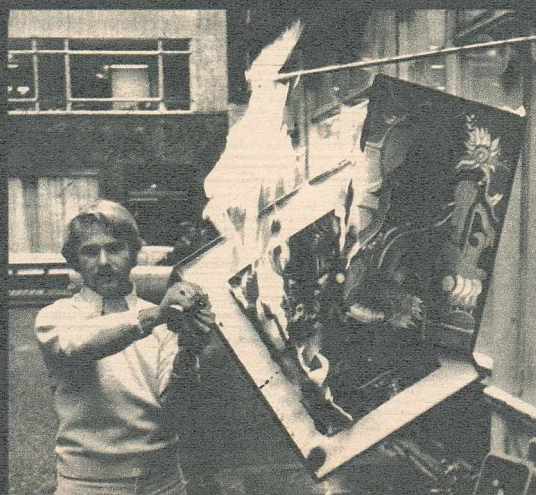


stalactite, stalagmite și... stalactuburi

În adîncul unei peșteri, adevărată pădure de formații calcaroase din statul Virginia (S.U.A.), organistul Leland W. Sprinkle-senior a dat un recital cu totul neobișnuit, la un instrument din familia orgii, denumit de el «orga stalacpipe» termen pe care ne-am îngădui să-l traducem «orga stalactubică». Instrumentul a fost astfel conceput încît rezonanțele sale, reluate de ecou printre coloanele giganticei caverne, să dea efecte acustice de o deosebită frumusețe și originalitate.

Pictorul austriac Helmuth Kand nu are decît 22 de ani. La vîrsta asta — chiar dacă ai norocul să te faci cunoscut printr-o primă expoziție personală — ideile despre artă pot fi, eufemistic spus, mai ciudate. E de părere, de pildă, tînărul nostru pictor că «telul suprem al oricărui artist autentic ar trebui să fie incinerarea operelor create de-a lungul vieții». Drept care, printre lucrările expuse de Helmuth Kand, apar două potire de cristal conținînd cenușa operelor preferate ale artistului: «Icoana» și «Labirintul jucărilor».

arză-le-ar focu'!



La Salzburg a avut loc de curînd competiție năstrușnică pentru semnarea celui mai mare mîncăc de găluște! Învîgător a fost de rat Walter Lessing din München, vîrstă de 34 de ani, care în 45 minute a reușit să îngurgiteze 3 găluște. Ce l-o fi împiedicat însă să înghită și cea de-a doua jumătate a celei de-a 37-a găluște?

învîgătorul găluștelor



punct și de la capăt

• Poliția din Hollywood a reținut sub supraveghere pe martorul mai multor tranzacții cu mărfuri furate. În speranța că într-o zi deținutul va vorbi, în încăperea respectivă funcționează în permanență un magnetofon. Trebuie să menționăm că martorul în cauză este un papagal care s-a arătat însă foarte... discret.

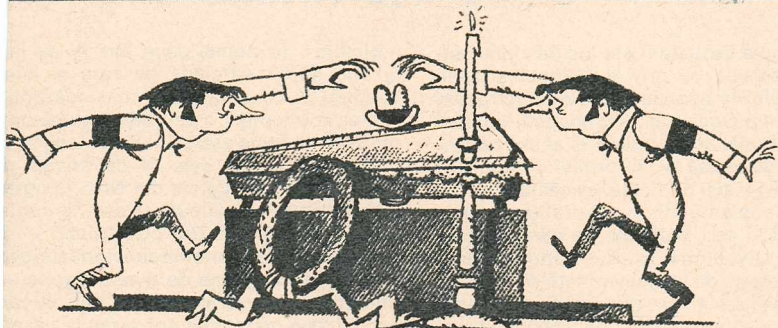
• Poliția din Sydney (Australia) a confiscat dintr-o librărie fotografiile celebrei statui a lui Michelangelo, «David», iar proprietara magazinului a fost arestată pentru vânzare de publicații obscene. A trebuit să intervină directorul muzeului de artă pentru a explica polițiștilor că originalul este expus de cinci secole la Florența și, pînă acum, n-a șocat pudoarea cuiva.

• Doi sub o umbrelă sau o umbrelă pentru o pereche? Un fabricant parizian s-a oprit la ultima soluție, confecționînd umbrele largi sub care se vor putea adăposti doi oameni. Bineînțeles, dacă stau lipiți unul de altul.

• Ca multe alte edificii venetiene, bazilica Santa Maria della Salute se degradează iar ornamentele sale, aflate în echilibru instabil, reprezintă un pericol pentru pietoni. De aceea în fața bisericii s-a instalat un afiș pe care scrie «PERICOL, CAD ÎNGERII!»

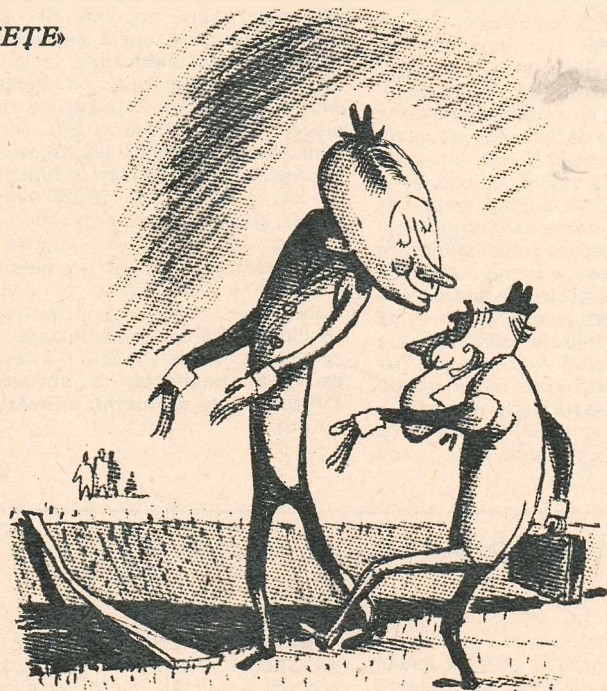


Introspecția unui complicat.

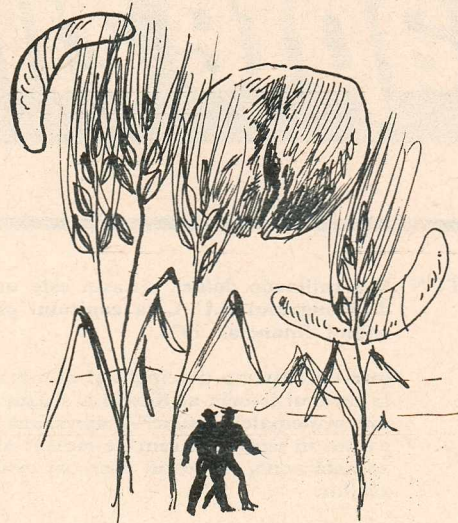


Moștenitori nerăbdători.

LITETE»



— După dumneavoastră.



piine

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL: 1) Ciupercă comestibilă numită și «pita-lui-Dumnezeu» (pl.) — Piinea... salvatoare. 2) Proeminent muzician român — Făină (reg.). 3) Pâini — Prefix — Sacagiu. 4) Noroi (reg.) — Mîncare preparată din felii de piine prăjită, presărate cu brînză și opărite în apă sau cu lapte — Acest (pop.). 5) Griu din anul acesta — Felii de piine uscată sau prăjită. 6) Piine din griu curat — Trăiesc din lemnul pe care-l macină — Teodor Franzelar. 7) Unul din continentele unde crește arborele-de-piine — Aluat de două ori! — Ceferist. 8) Pofitim! — Ca piinea caldă (fig.) — Bîte! — Întins. 9) Materie nutritivă care se află în piine între 0,80% și 1,50% — Face să crească aluatul. 10) Măsuri agrare — Baltă — Prefix numeric. 11) Autorul liedului «Cu piine și cu vin» — Porție — Notă muzicală. 12) Turtă de aluat nedospit — Personaj central din romanul «Mizerabilii» de Victor Hugo, care a fost condamnat la muncă silnică doar pentru furtul unei piini. 13) Alături de Lipie și alți în piesa «Mult zgomot pentru nimic» de Shakespeare — Compozitor italian care a spus: «Într-o țară în care oamenii sînt măcelăriți pentru că doresc

să mănince o piine mai bună, muzica trebuie să amuțească sau să se prefacă în praf de pușcă».

VERTICAL: 1) Pictor rus, autorul tabloului «Tolstoi la arat» — Intrat în piine (fig.). 2) Bună ca piinea caldă — Rumenă. 3) Termen sportiv — Păsări răpitoare — O optime dintr-o piine (reg.). 4) Oraș în R.P. Ungară — Un fel de cozonac cu stafide (pl.) — Prietenul din Franța. 5) Un colac și jumătate! — Intră în componența piinii — Se unge pe piine — Vai! 6) Șiret (fig.) — Publicație periodică. 7) Ciupercă de copac — Gîngășe. 8) Tavă pentru cozonaci etc. — Jumătate de pită! — Și încă o jumătate! 9) Calciu — Aerisit — Tigvă (reg.). 10) Ceas — Autorul povestirii «Piine» — Plasă de prins pește (pl.). 11) Piine rotundă și plată cu coajă multă și miez puțin (pl.) — Lume multă — Pere! 12) Numele științific al raței — În legătură cu... piinea cea de toate zilele — Fără gust. 13) Adaos la unele piini — Dau în fiecare an... bătălia recoltei.

Marian PĂTRAȘCU

Dicționar: LIO, CIRIC, CSEP, TILV.

Dezlegarea jocului «LA OGLINDĂ», apărut în numărul 51

ORIZONTAL: 1) VACARESCU — SAR. 2) EMINESCU — LUCI. 3) NATURA — RIURI. 4) UTAN — ROMANI — I. 5) SE — TAFTA — ASAN. 6) RE — RAE — I — UNO. 7) RANIT — LICARIT. 8) EȘENIN — MASINA. 9) VU — ISER — RT — IT. 10) I — R — TRAP — INS. 11) SPOT — OSLO — A — S. 12) TACUT — IAHTURI. 13) ACANTA — COSTER.

sapte zile pe pământ

WASHINGTON 69,8 miliarde dolari, aceasta este uriașa sumă aprobată de Congresul S.U.A. la capitolul cheltuieli militare ale anului financiar 1970.

ROMA Într-un răstimp de cinci ani numărul celor care locuiesc în centrul istoric al Romei a scăzut cu peste 13 000. Una din principalele cauze — apreciază revista «Europeo» — constă în prețul extrem de ridicat al apartamentelor din această zonă, în costul mare al renovărilor și modernizărilor.

SOFIA În apropierea orașului Kozlodin a început construirea primei centrale atomoelectrice din Bulgaria, cu o putere de 800 megawați. Potrivit planului de dezvoltare energetică în următorii 10 ani vor lua naștere centrale atomoelectrice cu o capacitate totală de 1 800 megawați, acoperind 1/4 din nevoile energetice ale țării.

TOKYO Gigantul american al produselor alimentare «Kraft Company» s-a asociat cu compania japoneză «Marinaga Milk Industry». Este primul acord de acest fel autorizat de Japonia în domeniul industriei alimentare.

CARACAS Sub amenințarea grevei generale la care muncitorii venezueleni din industria petrolieră au hotărât să recurgă în caz că revendicările nu le vor fi satisfăcute, concernele petroliere străine care acționează în Venezuela au fost nevoite să accepte o ridicare cu 12% a salariilor.

LONDRA S-a anunțat o nouă scumpire a prețului pînii, a noua în decurs de 11 ani. În ultimele 12 luni prețul alimentelor în Anglia a crescut cu 7%, costul transporturilor cu 3%, al bunurilor de uz casnic cu 5% și al îmbrăcămintei cu 4%.

NEW DELHI India e amenințată de o explozie generată de starea de tensiune din regiunile rurale — nota un raport al Ministerului de interne indian. Cauza: pauperizarea continuă a muncitorilor agricoli, consecință a caracterului feudal al economiei agrare. Raportul propune aplicarea neîntârziată a unei reforme agrare.

PARIS Plafonarea pieței automobilului în marile orașe — pînă nu demult importante puncte de desfacere — îngrijorează constructorii de mașini. La Paris, de pildă, unde în 1962 se înmatriculau 11,4% din totalul automobilelor din Franța, procentul a scăzut anul trecut la 8,3%.

LUSAKA Fapte relevind legăturile regimurilor rasiste cu NATO sînt dezvăluite în «Times of Zambia», care informează că trupele portugheze trimise pentru reprimarea mișcărilor de eliberare națională din Angola, Guineea (Bissau) și Mozambic sînt dotate cu avioane, bombe cu napalm și «bazookas» americane.

BONN Din nou știri în legătură cu ofensiva capitalului american în R.F.G. Numai la Düsseldorf există în prezent 275 firme aparținînd în întregime sau parțial S.U.A. Atenția concernelor americane pare în prezent a fi îndreptată spre industria constructoare de mașini și chimică.

SONDAJUL „TIME“

Revista americană «Time» și-a propus să sondeze perspectivele anului '70, cu ajutorul unor sociologi și al altor oameni de știință din domeniul disciplinelor politice, și a constatat că prezicerile acestora ar corespunde cu cele ale... astrologilor.

Nu știm dacă revista a intenționat, prin folosirea acestui original procedeu de investigație, să-i reabiliteze pe astrologii sau să-i acrediteze pe oamenii de știință în rîndurile celor ce-și citesc viitorul în evoluția stelelor. Cert este că în timp ce astrologii, pornind de la constatarea că planeta «Neptun», care pînă acum a stat sub influența «Scorpionului», se va deplasa în sfera «Săgetătorului», prezic o «profundă schimbare în modul de a gîndi și acționa al oamenilor», sociologii afirmă cu o «surprinzătoare unanimitate» că în anii '70 spiritul protestatar «nu va putea fi zăgăzuit» și mai degrabă «se va extinde».

În Statele Unite, dorința de schimbare va face ca noi grupuri naționale să se

alătore luptei negrilor împotriva discriminărilor; universitățile se vor angaja cu mai multă forță și participare în acțiunea pentru modernizarea și democratizarea sistemului de învățămînt, pentru schimbări sociale și politice. «Marile instituții ale societății postindustriale — corporațiile, sindicatele, administrația guvernamentală — nu vor scăpa probabil virusului refuzului absolut», prezice «Time». «Este posibil să se ajungă în situația ca funcționarii guvernamentali să ignoreze acele decizii politice cu care nu vor fi de acord; reporterii și redactorii vor căuta să obțină drept de veto asupra deciziilor redacționale». Un aspect nu este elucidat: dacă cumva mișcarea contestatară va cuprinde și revista «Time», acest bastion al conservatorismului din Statele Unite. Dacă răspunsul va fi negativ, înseamnă că inițiatorilor anchetei le este frică să privească cu ochii deschiși evoluția propriilor lor stele. În cazul însă că el este afirmativ, ne putem aștepta ca la viitoarele anchete de perspectivă astrologii să nu mai fie consultați.

Nicolae LUPU



Clădiri moderne ridicate pe malul stîng al Savei, în Novi Beograd, cu contribuția activă a brigăzilor de tineret.

R.S.F.I. — OPȚIUNILE TINERETULUI

O amplă dezbatere are loc de cîțva timp în Iugoslavia cu privire la locul și rolul tineretului în actuala etapă a construcției socialiste. Sociologi, economiști, oameni de cultură și artă, exponenți ai unor organizații de masă și în primul rînd tinerii iugoslavi înșiși participă la această dezbateră interesantă atît prin înfruntarea unor idei, cît și prin opțiunile pe care le prilejuește. Una dintre cele mai impresionante demonstrații de atașament față de rîndurile socialiste a fost fără îndoială recenta înscriere a unui număr de 2 500 de tineri în rîndurile Uniunii Comunistilor din Iugoslavia. Mitingul festiv, care a avut loc cu acest prilej la Niș, a întrunit 100 000 de locuitori ai orașului și s-a transformat într-un act de vie aprobare a politicii interne și externe a Iugoslaviei. În tot cursul anului 1969 s-a înregistrat o afluență de înscrieri în U.C.I., tineretul oferind cel mai mare număr de adevizuni.

Timp îndelungat au existat controverse în legătură cu faptul dacă munca voluntară a tineretului mai este sau nu necesară, în condițiile saltului săvîrșit de economia iugoslavă, prin cîteva acțiuni ample de muncă patriotică, numeroase organizații de tineret au dat o replică sociologilor care susțineau că asemenea formă de participare la construcția socialistă ține de «un trecut eroic» fiind azi anacronică. În urmă cu 20 de ani brigăzile de tineret au pus temelile noului Belgrad. Anul trecut aproape 6 000 de tineri din toate regiunile țării s-au adunat în această parte modernă a capitalei iugoslave și au lucrat voluntar la construirea unei linii ferate și a noii

autostrăzi. În numai șase luni ei au dus la bun sfîrșit sarcinile pe care și le-au asumat. Și, ca un raspuns convingător de acelor economiști care obișnuiau să bamoneda pe tema așa-zisei nerentabilități muncii voluntare, cele 64 de brigăzi de tineret de pe șantierele din Novi Beograd au contribuit — așa cum reiese din registrele Direcției pentru construcții — la realizarea unor economii substanțiale, evaluate la 100 milioane de dinari. Șantierul tineretului, adevărate centre de educare socialistă a generației noi, atrag în fiecare an zeci de mii de tineri, care, după experiența acumulată aici, devin elemente de nădejde în orice alt domeniu al construcției socialiste. Potrivit datelor statistice Iugoslavia dispune, se pare, de una dintr-cele mai tinere populații din Europa. Merită consemnat faptul că numărul elevilor și studenților iugoslavi se ridică în prezent la aproape 3 000 000. Altă cifră edificatoare: dintre cei 192 000 de membri ai consiliilor muncitorești ce funcționează pe tot cuprinsul țării 26 000 sînt tineri.

Grija și atenția de care se bucură tineretul iugoslav constituie expresia vie a unei politici lucide și de perspectivă. Ceea ce a îndreptățit-o pe Jekaterina Gubelić, președinta organizației de tineret din Niș, să declare la mitingul pentru celebrarea înscrierii în U.C.I. a celor 2 500 de tineri constructori ai socialismului: «Viitorul este al nostru; adevărul este cu noi!»

B. DIC

ALGER

PRIORITĂȚI ECONOMICE

Correspondență specială de la C. BENGA

Planul trienal de dezvoltare economică a Algeriei s-a încheiat la sfîrșitul anului 1969. Un plan nou de patru ani urmează acum să-i ia locul. În cei peste șapte ani care au trecut de la proclamarea independenței, au fost adoptate o serie de măsuri menite să scoată întreaga economie algeriană de sub controlul monopolurilor străine și să asigure astfel țării independență și

pe plan economic. Planurile acordă o atenție sporită dezvoltării industriale, în-deosebi prelucrării hidrocarburilor — țiteiului și gazului metan. Dezvoltarea industriei petroliere algeriene a fost însoțită de o creștere a volumului exporturilor de țitei, care s-au cifrat anul trecut la 43 milioane tone, Algeria ocupînd locul zece în ierarhia țărilor producătoare de

Extracția, prelucrarea și comercializarea gazului metan preocupă de ase-a autoritățile de la Alger.

acordă o atenție sporită creării unor lexe industriale, siderurgice, petroce, metalurgice — intrate în funcțiune aflate în construcție — la Annaba, w, Constantine, Skikda și mesă asigură baza materială a dezvoltării diferitelor ramuri ale economiei naționale. Intrarea în funcțiune a primu-complex siderurgic din Algeria, la Idjar, care urmează să producă anual 1 000 tone oțel, pune bazele unei industrii siderurgice naționale. La Constantine află în curs de construcție un complex care va produce motoare diesel, mobile și alte tipuri de mașini. Pentru creșterea maximă a resurselor natu-

rale, inclusiv a metalelor neferoase, a fost construită o uzină de electroliză a zincului.

În scopul satisfacerii necesităților consumului intern de produse textile, îmbrăcăminte și încălțăminte, au fost construite filaturi și întreprinderi moderne la Oued, Valmy, Batna și în alte localități.

Autoritățile algeriene au adoptat, de asemenea, măsuri care contribuie la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale felahilor și asigură condiții optime de dezvoltare agriculturii — în prezent încă ramura de bază a economiei naționale. Au fost de asemenea elaborate și sînt puse în aplicare programe pentru scoaterea unor regiuni aflate în stare de inapoiere. Printre acestea, regiunile sahariene, Oasis și Kabylia, Aures și Titteri.

ANTILLANA—X18-10T

Industria metalurgică din Cuba și-a susținut recent «examenul de maturitate». Pe «diploma» obținută sînt înscrise inițialele X18—10 T. Acesta este indicativul oțelului special obținut pentru prima dată în Cuba și care se traduce prin: 18 la sută crom, 10 la sută nichel și o mică proporție de titan. Specialiștii apreciază că noile oțeluri sînt dintre cele mai bune și că vor da rezultate excelente în construcția de mașini-unelte.

Producția de oțeluri speciale a apărut în Cuba ca urmare a dezvoltării impetuoase a celei mai importante ramuri a economiei țării — industria zahărului — care necesită mașini și utilaje speciale la nivelul tehnicii mondiale.

Furnalul în care au clocotit primele tone de oțel special cubanez este opera inginerilor care, în marea lor majoritate, și-au terminat studiile în ultimii 10 ani. Costul oțelului cubanez este mult sub cel al oțelului aflat pe piața mondială, iar calitatea sa este superioară multor produse similare care pînă de curînd se importau.

Industria metalurgică cubaneză își primea certificatul de naștere în urmă cu 10 ani, cînd la Antillana a fost construit primul furnal. Mulți dintre inginerii, tehnicienii și muncitorii care au ciocnit atunci un pahar în cinstea «noului născut» pot aprecia calitatea metalului produs azi. Succesul metalurgistilor din Antillana întrușchipează eforturile aceluia care prin truda lor dau țării un nou chip și îi făuresc o nouă tinerețe.

Mihai FABIAN

rata transpunere în viață a acestui obiectiv a început în 1960. Datorită barajului de la Keban — cel mai mare din Turcia și printre cele mai importante din lume — potențialul energetic al țării va crește cu 1 240 000 KWh/ore. Concret, aceasta va permite electrificarea totală a regiunilor Istanbul și Ankara, precum și realizarea unui vis al lui Atatürk — pătrunderea energiei electrice în Anatolia apuseană, unde din totalul de 36 663 sate numai 1 117 sînt electrificate. Lacul de acumulare ce va lua naștere la Keban răspunde și unei alte probleme acute pentru economia turcă — extinderea irigațiilor. Se apreciază că suprafața terenurilor irigate va depăși 1,5 milioane hectare.

Înfăptuirea acestui proiect constituie un pas important pe linia efortului de industrializare a țării și totodată de promovare a unei reale independențe față de companiile străine. În acest context capătă o semnificație deosebită afirma-



În ultimele zile ale anului care s-a încheiat, Moș Gerilă și-a făcut ca de obicei apariția în multe, foarte multe, puncte ale planetei noastre. La Roma, pe animata Via Frattina care întîmpina gătită de sărbătoare noul an, trecătorii au fost martorii apariției tradiționalului moș, însoțit, cum cere obiceiul locului, de o capră.

PIRITUL DIALOGULUI ȘI TRATATIVELOR ÎNȘTIĞĂ TEREN

70 se anunță bogat în negocieri internaționale. Unele dintre ele, cum sînt pildă tratativele sovieto-americane în serie de reducere a înarmărilor strategice, au și reținut file precise în calendar. Altele sînt în curs de desfășurare — de exemplu, convorbirile sovieto-vest-germane privind încheierea unui acord de neagresiune reciprocă la forță. În sfîrșit, în leiră cu altele s-a ajuns la consensul celor două părți ca ele să înceapă, dar fără date precise. Din această categorie fac parte și unele tratative și negocieri R.D.G. — R.F.G. sau Polonia — R.F.G. În fine, în domeniul proiectelor — convorbiri cehoslovaco-germane. Rămîne deschisă problema organizării întîlnirilor multilaterale, sub forma unei sau a mai multor conferințe regionale-europene, în legătură cu care, deși cum se știe, există de asemenea unele puneri concrete. Este semnificativ că numărarea de mai sus apare frecvent în declarațiile Republicii Federale a Germaniei, una din părțile participante la negocierile de tratative. În aceasta își găsește expresie din fenomenele și procesele cele mai pozitive de pe continentul nostru. Este rezultatul accentuării tendințelor rease în viața politică a R.F.G., care și-au găsit expresie în formarea noului guvern. clarifica-program, prezentată de el, a devenit hotărîrea de a duce negocieri cu R.D.G., cu U.R.S.S., cu alte țări socialiste, problemele relațiilor reciproce. Aplicațiile în viață a acestei dispoziții este utilă și necesară atît pentru părțile în cauză, cît și pentru ambianța politică generală. Așa se explică eoul pozitiv al actelor diplomatice care au dus la începerea negocierii

lor menționate. Cu privire la schimbul de mesaje dintre Walter Ulbricht și Gustav Heinemann, care marchează consensul dintre R.D.G. și R.F.G. pentru începerea de tratative, ziarul bulgar «Otecestven Front» a scris: «În prezent, cînd se depun eforturi pentru crearea unui sistem de securitate în Europa, convorbirile rodnice dintre R.D.G. și R.F.G. pot fi deosebit de valoroase». Iar londonezul «Times» consideră că ele «ar constitui un eveniment de importanță capitală. Europa nu va fi niciodată un loc pe deplin confortabil pînă cînd toate statele ei nu vor învăța să trăiască împreună». În ce privește semnificația consensului privind negocierile polono-germane, ea a fost astfel apreciată de ziarul «Zycie Warszawy»: «Tendința spre normalizarea relațiilor cu R.F.G. se află în cîmpul de acțiune al politicii poloneze și al țărilor socialiste frățești care nu o dată s-au pronunțat pentru dezvoltarea unor relații pașnice cu ambele state».

Fără a se ignora complexitatea problemelor ce formează obiectul tratativelor programate, obstacolele ridicate de adversarii destinderii și nici ipotecile care grevează aceste probleme, merită relevat faptul pozitiv că am pășit într-un an și într-un deceniu nou, care pot să marcheze o fază nouă a tratativelor, a preponderenței definitive a rațiunii asupra politicii de forță. Mai mult ca oricînd se impune abolirea definitivă a politicii de dictat și dominație, pentru triumful căii negocierilor în respectul drepturilor la independență și suveranitate a tuturor statelor și națiunilor.

I. FÎNTINARU

ÎN ZONELE ELIBERATE

Regiunile controlate de guvernul revoluționar provizoriu cuprind în prezent aproape cinci din teritoriul Vietnamului sud. Aici au fost instaurate comitete populare revoluționare în 95 la sută din provincii, în 59 la sută din județe și 51 la sută din sate. Două treimi din populație sînt alcătuite din țărani, înfăptuirea reformei agrare a constituit obiectivul primordial al forțelor patriotice. Distribuirea echilibrată a pămîntului nu numai țăranilor prinși în Frontul Național de Eliberare, ci și familiilor sărace ale soldaților și funcționarilor administrației saigoneze, nu numai sătenilor vietnamezi, ci și celor de etnie khmeră, a adus un sprijin important al forțelor patriotice din partea imensei mase țărănești și totodată a creat premisa sigurării recoltelor necesare. Organizarea producției prin constituirea unor grupuri de întraajutorare, amenajarea unor noi canale de irigație și modernizarea celor vechi (la Vinh Long au fost săpate canale pe lungime de 435 kilometri, la Thanh Gia au fost construite, pe o distanță de 6 000 kilometri, mici-diguri pentru egalizarea apei necesare orezăriiilor), folosirea pe scară largă a pompelor hidraulice și a îngrășămintelor au favorizat obținerea unor recolte sporite în ciuda

condițiilor grele, de război (muncile agricole se desfășoară adesea numai în timpul nopții), în care se lucrează pămîntul.

O atenție deosebită e acordată dezvoltării învățămîntului de toate gradele, pentru toți locuitorii zonelor respective, inclusiv minoritățile naționale. F.N.E. s-a preocupat de alcătuirea unor alfabete pentru idiomurile vorbite de 17 minorități etnice. A luat mare avînt învățămîntul complementar, iar în inima junglei au apărut primele universități. În timpul lor liber elevii și studenții construiesc linii de apărare, pregătesc capcane, formează mici grupuri de recunoaștere și apărare; învață; e un proces unitar și specific regiunilor eliberate din Vietnamul de sud. Pentru prima dată în istoria țării, regiunile îndepărtate ale țării sînt cuprinse într-o rețea sanitară. În zona platourilor înalte, de pildă, există 30 de medici, 165 de infirmiere și mii de surori, adică un cadru medical la 500 de locuitori. Adeseori spitalele sînt construite în subterane, la adăpost de bombele aviației americane. Despre toate acestea vorbesc cele 50 de ziare și reviste care apar cu regularitate în zonele controlate de F.N.E., ca și filmele realizate de foarte tînărul studio cinematografic «Giai Phong».

Venera ANGHEL

TURCIA: BARAJUL DE LA KEBAN

Unul dintre obiectivele deosebite de importanță în ansamblul dezvoltării economiei turce îl constituie barajul de la Keban, situat pe cursul superior al Eufra-

tului și prevăzut a intra în funcțiune în anul 1971.

El a fost conceput încă din anul 1936 ca sursă de «aur alb» a Turciei, dar adevă-



„URGENȚĂ“ LONDONEZĂ

Iată un aspect al febrei activității desfășurate în aceste zile de dispeceratul serviciului londonez de urgență — deservind 200 de spitale din capitala Marii Britanii. Telefoanele nu încetează să sune, semnalînd, aproape în fiecare minut, noi cazuri de gripă ce necesită asistență medicală imediată. În Marea Britanie, ca și în celelalte țări afectate de epidemie, spitalele au devenit neîncăpătoare, reușind cu greu să facă față ravagiilor virozei ce a cuprins aproape întreaga Europă.

saptele zile pe pământ

ARHIVĂ-FOTO

GRIPA SPANIOLĂ

În anul 1742, când apare o teribilă epidemie de gripă, italienii o numesc **influenza** — cuvânt care rămâne în anele medicinei pînă în 1918 cînd, fără nici un motiv temeinic, boala ia numele de **gripă spaniolă**. Primele cazuri din boala astfel menționată în nomenclatura de specialitate s-au înregistrat în Franța, în cantonamentul unui regiment britanic, la Rouen. Era în ianuarie 1918. După un an și jumătate epidemia ocolise întregul glob, lăsînd în urma sa 21 600 000 de morți — cifră care întrecea de două ori și jumătate totalul pierderilor de vieți omenești din primul război mondial. Tributul cel mai mare l-a plătit atunci India — 5 000 000 de victime. Aflată în fața unei boli ale cărei cauze nu erau încă identificate, medicina recomanda două remedii: ventuzele și sudația. În cei doi ani, cît a durat cea mai devastatoare



epidemie de gripă cunoscută în lume, s-au pus miliarde de ventuze și s-au consumat sute de tone de aspirină. În 1919, grupul de medici de la Institutul Pasteur din Tunis (în fotografie), lucrînd sub conducerea profesorului Nicolle, constată prezența unui virus ca factor determinant al bolii și elaborează primele tratamente științifice. În 1957 gripa cuprinde din nou toate continentele. Are un nume nou: **gripa asiatică** și se răspîndește mai repede, datorită traficului aviatic internațional. În România prima epidemie de **influență** a fost semnalată în ianuarie 1889.

Ion MUNTEANU

CRONICA DE TREI SECADE

26, 27, 28...

Nu e rău (deși nu e nici foarte bine), nu e grozav (dar nici mare chilipir) să aflăm din timp ce s-a întîmplat prin lume în ultimele zile ale anului '69:

Lucien Leger, supranumit «strangulatorul», asasinul micuțului Luc Taron, condamnat pe viață în mai '66, revine încă o dată asupra declarațiilor sale. El își petrece sfîrșitul anului scriind memorii peste memorii procurorilor: «Nu sînt inovat, sînt incapabil să fac rău, mai ales copiilor, asasinul e un polițist — comisarul Molinaro mi-a mărturisit oribila crimă într-un bar...» Parchetul deschide o anchetă de rutină, nu există nici un comisar Molinaro. Decît acolo, în imaginația asasinului. La Londra, gripa lovește și în teatre, mai ales în cele care prezintă piese ușoare și vodeviluri. Actrițele care joacă în «deshabillé» sînt victime sigure. 4 figurante care evolau în apa unei piscine, instalate pe scenă, sar direct în pijamale și se ascund dîrdîind în pat. Problema devine ultracomplexă pentru cluburile de strip-tease. Banditul de Charles Manson se hotărăște să imprime discuri cu cîntece de ale sale, unele inspirate chiar de crima de la Bel Air, pentru a strînge banii necesari procesului. Un băiat de 23 de ani face praf cîteva mașini înainte de a nimeri cu turismul său într-un magazin; trans-

MOSCOVA

„SOVINFILM“ — PRIMII PAȘI

Correspondență specială de la F. ANDREEV (APN)

Cu fiecare an crește și se dezvoltă colaborarea creatoare dintre cineaștii sovietici și colegii lor de peste hotare. În prezent, maestrul cinematografeii sovietice realizează o serie de coproducții. Regizorul de filme Günther Reisch, laureat al Premiului Național al R.D. Germane, realizator al multor filme (printre care al filmului de televiziune «Se trezește conștiința» și al filmului de lung metraj «Cît timp mai sînt în viață»), începe să turneze filmul istorico-revoluționar «Călătorie în altă lume», consacrat centenarului nașterii lui V.I. Lenin. Filmul sovieto-maghiar «Ține-te de nori» va relata despre evenimentele revoluționare din anul 1919. Cineastul român Francisc Munteanu, binecunoscut spectatorilor sovietici, și-a turnat deja la «Mosfilm» o mare parte a comediei muzicale «Cîntecele mării», cu Dan Spătaru și Natalia Fateeva în rolurile principale. În prezent, echipele română și sovietică s-au mutat cu toate bagajele la Buftea. Cineaștii de la Studioul «Gorki» și cei de la firma suedeză «Omega-film» lucrează la filmul «Omul de pe partea cealaltă», consacrat, de asemenea, jubileului lui Lenin. Se fac pregătiri pentru turnarea filmului sovieto-bulgar «Eșalonul furat», care relatează un episod interesant din cel de-al doilea război mondial. Regizorul Konrad Wolff din R.D. Germană, cunoscut din

numeroase filme («Profesorul Mamlock», «Stelele», «Aveam 19 ani»), pregătește în Studioul «Lenfilm» o ecranizare a romanului «Goya» de Lion Feuchtwanger. În acest film, spectatorii îi vor vedea pe actorii sovietici Donatas Banionis, Mihail Kozakov și alții.

lată o listă, departe de a fi completă, a coproducțiilor ce vor apărea pe ecrane într-un viitor apropiat.

Pînă nu demult, colaborarea cu organizațiile cinematografice de peste hotare era realizată nemijlocit de inși studiourile de filme din Uniunea Sovietică. Fi-rește, aceasta dădea loc la o serie întregă de dificultăți atît organizatorice, cît și de producție. În scopul unei conduceri planificate, într-o mai mare măsură centralizată, cît și pentru a se crea condiții mai bune în vederea unei colaborări rod-nice cu companiile de filme de peste hotare pe bază de avantaj reciproc, a luat recent ființă în Uniunea Sovietică o nouă organizație cinematografică — «Sov-infilm». «O sarcină importantă a «Sov-infilm»-ului — declară Serghei Kuznețov, președintele acestei organizații — este aceea de a populariza neabătut și de a dezvolta această artă realistă înaintată, pusă în slujba ideilor păcii și umanismului».

GENEVA

DE LA EMAIL LA „OCHIUL DE TIGRU“

Correspondență specială de la Z. FLOREA

Imaginea dezolantă a unui ceas alcătuit din bare ruginite, cu o sîrmă de care atîrnă un galoș rupt, în loc de pendulă, în anticamera Muzeului Rath din Geneva, contrastează vădit cu adevărata comoară în-truchipată de expoziția găzduită aici și intitulată «Ceasuri și bijuterii — 1969». Fantezie, imaginație, frumusețe — iată de-vezia organizatorilor expoziției și ea este într-un totu respectată în acest univers de bijuterii, pietre prețioase și, bineînțeles, ceasornice. Anul acesta, tradiționala expoziție, care întrunește ultimele creații de ceasuri și bijuterii, semnate de nume celebre, n-a părăsit și nu va părăsi malurile Lemanului, în timp ce anul trecut expone-tale au fost prezentate și la Tokyo, la Hong Kong, la Singapore. În anul 1970 ele vor lua însă drumul unor mari orașe latino-

americane. Evident, nu există vizitator care să rămînă indiferent la această des-fășurare debordantă a spiritului creator, cu atît mai mult cu cît fiecare este supus presiunii unei publicități insidioase. Parti-ciparea la expoziție presupune de altfel un efort financiar deosebit pentru crearea modelelor și — la fel de important — pen-tru păzirea lor de ochiul concurenței; nu există statistici în privința copierii mo-delelor, dar s-a stabilit că spionajul indus-trial «funcționează» în industria ceasuri-lor, la fel ca și în orice alt domeniu...

...Privirile își sînt atrase cu precădere de coloritul viu al picturilor, pe email, prezen-te atît la capacele și casetele de ceasuri cît și la diferite alte obiecte, pentru a căror realizare meseriașii genevezi au creat o serie de tehnici inedite constînd din arderi succesive în anumite condiții spe-ciale, în vederea fixării culorilor. Dar «bază» expoziției au fost și rămîn ceasurile: ro-tunde, pătrate, ovale, mari și mici, de mină, de buzunar, deșteptătoare, cu cadrane de cele mai diferite culori și forme, cu și fără pietre prețioase. Expun firme cunoscute ca și «nou-veniții» care se aruncă în vil-toarea cuceririi pieței. Expun case modes-te, a căror faimă o constituie tradiția, ca și fabrici-mamut, cu sucursale în mai multe țări. Astfel, cadranul «ochi de tigr» cu reflexe cafenii, lansat de firma «Piaget», sau creațiile companiei «Bueche-Girod», care se laudă că de patru generații con-struiește numai ceasuri «la comandă», se înfruntă cu Longines, cu Movado, cu Ome-ga, al cărui slogan publicitar este «precizie și longevitate». Faimosul «Jaeger-Le Coultre» a lansat Memovoxul — ceas de mină automat cu deșteptător și calendar,

portat la spital, se constată că Foucault condu-cea cu un glonte în cap. La hipodromul din Paris, o analiză conchide că trapașul Amos II a alergat totdeauna sub numele de Alaric II, iar Alaric II a fost totdeauna pentru pariiori Amos II. Amindoi sînt fiii lui Nivôse

LUNI, 29...

«Daily Telegraph» publică rezultatele son-dajului său internațional, desfășurat în 18 țări, avînd ca unică întrebare: «'70 va fi mai bun sau mai rău decît '69?» Cu excepția Olandei și Japoniei — optimiști sînt mai numeroși decît pesimiștii. În frunte e Brazilia cu 68% opti-miști; apoi Australia cu 63%, pe urmă Spania cu 59%, englezii au 55% optimiști. Unul dintre cei mai mari regizori de westernuri, Abraham Polonski, cucerește Parisul cu filmul său «Willie Boy» și declară ziarului «Le Monde»: «Cehov a spus că orice om posedă în el un sclav pe care încearcă să-l elibereze. Da, acesta e țelul artei, al vieții...»

MARȚI, 30...

Dimineața, moare la Praga, după o lungă suferință, cel care a revoluționat arta păpușilor, desenul animat, mișcarea mondială a marionetelor — Jiri Trnka. În numele oamenilor, păpușilor, cailor și pariiorilor, să încheiem această sinteză cu un suspin la mormîntul său.

Radu COSAȘU

iar «Montre Royal» a prezentat pe «Royal Electronic» acționată num ajutorul luminii, deci fără pilă, fără mulator sau rezervă de gaz, care se tează automat spre sursa de lumină («a trăi»). Publicitatea deci o cons-aici însuși exponatul, calitatea și șarea lui. Dar este încă prea devrer anticipăm cine va urca spre astrul s-sului, pășind pe spinările încovoiate firmelor concurente înfrînte. Cît pri-sfera clienților, aceasta este dinain-mitată, căci prețul unui ceas «nou c-sau al unui obiect de email pictat dep-te multe salarii medii.

BACILII NEOFASCISMULUI

«...Depășind perioada de incubație ultimii ani, neofascismul a apărut violentă la suprafață...» Aceste cuvînt vor un semnal de alarmă și ele au pu-citite adesea în ultima vreme în pub-italiene a căror orientare politică nu s-tînga — ca de pildă «Espresso» (Ro-«Tempo» (Milano) etc. «Dacă s-ar p-fixa pe lama unui microscop, mișc-neofascistă — arată «Espresso» — prezenta aspectul unei culturi de ba-O cultură de bacili în fermentare...» Ac-bacili sînt, în afară de Mișcarea Soc-Italiană, «Centrul ordinii noi» (o titula-care vorbește de la sine) cu sediul la Ro-și care are și propriile sale organe de pr-«Noi Europa» și «Corrisponde-europea», milaneza «Federație a cor-tanților republicani», de coloratură r-taristă și care are ca organ de presă «Legione» (!), mișcarea napolitană «Tir-fii ai Europei» etc. «Tempo» arată «tinerii fasciști dezmint că ar fi provc-incidente ca acelea de la Napoli, dar-recunosc pregătirile din munți pentru-eventual război civil. În același cont-este semnificativ că pe strada Calasci-din Napoli, de pildă, poți vedea scrise-ziduri citate din cartea de căpătîi hitleri-«Mein Kampf» însoțite de astfel de-mentarii care nu pot să nu șoche-«Mein Kampf» indică drumul de urmat-constituie un exemplu». La rîndul s-revista vest-germană «Stern» arată «în nordul, în centrul și în sudul Ital-grupuri de tineri aparținînd grupări-pararevoluționare se antrenează în «r-nevre» de stil paramilitar... Sînt mane-care neliniștesc pe italieni pentru că tin-ce aparțin acestor mișcări susțin că-mulți prieteni în cercurile militare-«Stern» publică și fotografii de la u-din aceste tabere — «campo Sagittariu-de la Latio. Gravitatea pericolului pe c-il reprezintă mișcările neofasciste nu-zidă doar în aspectul lor paramilit-Neofasciștii, amintind de vechile squad-mussoliniene, încep acum — scrie «E-presso» — să-și simtă spatele acoperi-Cine sînt susținătorii? Militari de carie-foști funcționari publici și «parașutișt-exponenți ai claselor burgheze și arist-cratice (principele Valerio Borghese e oare membru marcant al Centrul-ordinii noi?). Fără aceste legături de alia-ță — cum spune același «Espresso» — nu s-ar fi putut procura mașinile care-transportat pe dinamitarzii de la Roma-Milano, nu s-ar fi putut finanța tabere-paramilitare și «voiajul» grupurilor par-fasciste cu avionul de la un «punct calc-la altul al peninsulei.

I. CIOAR

Una din «taberele de antrenament» ale neofasciștilor, în Gran Sasso, la 100 kilometri de Roma.



carte

● Romanele Maitreyi și Nuntă în cer de Mircea Eliade formează sumarul unui volum recent apărut. Dumitru Micu, care semnează un substanțial Studiu introductiv, ne recomandă «Maitreyi» drept «capodopera ciclului indian», iar «Nuntă în cer» ca pe o piesă din «partea cea mai rezistentă» a literaturii lui Mircea Eliade (Editura pentru literatură).

● Nu-mi pasă de Alexandra Târziu. Acest prim roman al tinerei prozatoare vădește calități ce prevestesc evoluția interesantă a unei creații de semn propriu, inconfundabile. Înclinațiile autoarei se îndreaptă, în mod expres, spre o literatură de sondaje sufletești. Relevăm aici, sumar, expresia directă, nudă (deși cu surprize în asociații), fără afectare, precum și o viziune proaspătă a realităților, a cărei originalitate provine nu dintr-o goană cu orice preț după ea, ci dintr-o interpretare și trăire personale, autentice (Editura tineretului).

● S-a reeditat romanul lui Ion Minulescu Corigent la limba română pe care-l citim sau recitim însoțiți de același zîmbet ca în momentul primei lui apariții și despre care George Călinescu scria în a sa «Istorie a literaturii române» că «locvacitatea se amestecă cu un fir de melancolie, care dă cărții, interesante și ca document, o oarecare noblețe».

● Anul soarelui cald de Damian Necula. Predilecția poetului pentru exprimarea cit mai integral metaforică e evidentă. În acest sens, lectura poemelor din cartea menționată ne oferă reușite incontestabile, iar tropii precum «ca glezne de fecioare luminate se-ascut» se rețin ca niște, sintetice de trumuseți, poeme într-un vers. De aceea, dat fiind sensibilitatea poetului și capacitatea lui de a ne-o sugera plastic și muzical, ne îngăduim îndemnul de a nu-si complica lirismul prin forțate abstracțiuni (Editura tineretului).

● La Editura științifică a apărut de curind cartea Sălbăticiunii din vremea strămoșilor noștri de Alexandru Filipașcu. Prefață de acad. Emil Pop.

● Tot la Editura științifică a apărut în colecția «Sinteze sociologice» cartea Organizarea administrativ-teritorială de Henri H. Stahl. Cuprinsul cărții însumează următoarele titluri: generalități despre sociologia organizațiilor teritoriale; profil, dimensiuni și condiții de viață în localitățile țării; sistemul de complexe mixte urban-rurale; orașul și sociologia urbană; satul și sociologia rurală.

cinema

● Reconstituirea. După o excelentă năvălă a scriitorului Horia Părașcu (incontestabil, unul dintre scriitorii cei mai chemați să-și spună un cuvânt în mișcarea noastră cinematografică), Lucian Pintilie a realizat un film ce ne restituie cu prisosință măsura reală a talentului său. Pledoarie pentru responsabilitatea fiecărui ceas din viața noastră și a semenilor noștri, filmul ne amintește un adevăr pe care se întimplă să-l mai uităm din când în când, acela că stă în puterile noastre, ale tuturor, de la mic la mare, să asigurăm vieții cotidiene rația necesară de frumos și luciditate. Lucian Pintilie își susține crezul făcând apel la adevăratele valori estetice ale unui realism cinematografic pe care-l înțelege structural și căruia îi stoarce, în consecință, virtuțile. Umăr la umăr, în această îndeletnicire, se află operatorul Sergiu Huzum. În distribuție: George Constantin, Emil Botta, Vladimir Găitan, Geor-



Anouk Aimée

ge Mihăiță, Ileana Popovici, Ernest Maței, Ștefan Moisescu, Nicolae Wolc.

● Într-o seară, un tren. Prestigiosul cineast belgian André Delvaux, artist neliniștit, frământat până la obsesie de misterele existenței, este prezentat pentru prima dată pe ecranele noastre. Filmul, țesut mai mult pe marginea visului și a amintirilor — tehnica citirii unei astfel de creații nu ne mai este străină — a beneficiat și de contribuția excelentului operator francez Ghislain Cloquet. În distribuție: Yves Montand, Anouk Aimée, Adriana Bogdan, Hector Camérylynck, François Benkelaers, Michael Cough, Senne Ronfäer.

● Păcatul dragostei. Chiar ne întrebăm cât o să mai suportăm situația asta, să n-o vedem atât amar de vreme pe Sarita Montiel, să nu ne înduioșăm cum iubește ea între un cîntec și un suspin. Anul nou a adus o îmbunătățire și în direcția aceasta. Așadar... Sarita Montiel într-un film de Luis Cesar Amadori, cu Reginald Kernal, Rafael Alonso, Mario Girotti, Alessandra Panaro.

● Vanessa Redgrave debutează ca scenaristă de film, autoare a unei scrieri cinematografice inspirate din viața lui Garibaldi. Încă nu și-a ales regizorul, numai interpreții: Franco Nero și o veche preferință... Vanessa Redgrave.

● Alice în țara minunilor va deveni în acest an un musical (se poartă genul). Autorul, compozitorul și totodată producătorul acestui film, Leonard Rosenman, a anunțat că intenționează să sublinieze accentele sociale din cartea lui Lewis Carroll.

disc

● Cvartetul pentru vioară, clarinet, violoncel și pian («Pentru sfârșitul timpului»), operă de început a compozitorului francez Olivier Messiaen (eminent teoretician, interpret și pedagog), a fost scris în împrejurările dramatice ale detenției sale într-un lagăr hitlerist de prizonieri de război și reprezintă o tulburătoare luare de poziție împotriva fascismului. Formația «Musica nova», creată în 1965 de Hilda Jerea, contribuie substanțial la realizarea acestei valoroase înregistrări a lucrării lui Messiaen (ECE-0402).

● Concertul nr. 24 pentru pian și orchestră în Do minor (K.V. 491) de W.A. Mozart, recent imprimat de casa noastră de discuri după o bandă «Miller International—R.F.G.», ne prilejuiește cunoașterea unui remarcabil pianist: Paul Badura-Skoda. Elev al lui Edwin Fischer, laureat al mai multor concursuri internaționale, concertist apreciat în Europa, America de Nord și Australia, posesor al unei tehnici impresionante și al

unei temperamări rar întâlnite, Paul Badura-Skoda mărturisese o adevărată înțelegere a scriiturii mozartiene. Acompaniază Orchestra simfonică «Norddeutscher Rundfunk», dirijată de Wilfried Boettcher (ECE-0405/1).

● Fîr Elise, una din cele mai cunoscute pagini ale «Bagatelelor» lui Beethoven, piesă plină de gingășie și lirism fin distilat, precum și «Eccossaises», din miniaturile pianistice dansante ale titanului, vin să dovedească faptul că marele constructor al edificiilor simfonice nu disprețuia formele «mici» ale muzicii. Pianistul Paul Badura-Skoda le omagiază printr-o interpretare migălită și îndelung elaborată, pină în cele mai mărunte fibre emoționale (ECE-0405/2).

muzică

● Prima din suita amplerelor manifestări prilejuite de BICENTENARUL NAȘTERII LUI LUDWIG VAN BEETHOVEN este organizată de Radioteleviziune a cărei orchestră simfonică, sub conducerea lui Iosif Conta și avind ca solist pe remarcabilul pianist italian Fausto Zadra, afișează următorul program: Concert pentru pian și orchestră nr. 4 și Simfonia a III-a — Eroica (15 ianuarie, Studioul de concerte RTV).

● Primul simfonic al anului la Filarmonică este condus de dirijorul austriac Kurt Wöss, care și-a construit un excelent program: «Variațiuni și Fugă pe o temă de Mozart» de Max Reger; Concert pentru clarinet și orchestră de J. Melchior-Molter și Preludii de dans pentru clarinet și orchestră de W. Lutoslawski, solist — Aurelian Octav Popa; poemul simfonic «O viață de erou» de Richard Strauss (10 ianuarie — Ateneu).

● Sala mică a Palatului găzduiește la 11 ianuarie recitalul violonistei Cornelia Bronzetti, acompaniată la pian de Victoria Ștefănescu. Muzică românească contemporană de: Dinu Lipatti, Wilhelm Berger, Dumitru Bughici, Doru Popovici și Mihai Moldovan, cu o lucrare în primă audiere.

● Tot la 11 ianuarie (orele 17 și apoi 20) în sala Ateneului, popularele concerte folclorice ale orchestrei Barbu Lăutaru conduse de Ionel Budișteanu și Nicu Stănescu. Printre soliști (Maria Lătarețu, Irina Loghin, Ana Ispas, Benone Sinulescu, Nicolae Trofin, Emil Gavrîș, Ștefan Lăzărescu, Damian Luca și alții) întâlnim din nou numele Doinei Badea.



Doina Badea

plastică

● Constantin Nicolin. Sculptînd lemnul, C. Nicolin (n. 1931) caută puritatea. Simplitatea e însă premeditată, motivele trecute prin filtrele concepției proprii, conferindu-le astfel originalitate, ca în «Trîntă citănească» sau «Hora», ca să nu cităm decît două dintre lucrări (Apollo).

● Ion Sălișteanu — pictură. Parcînd același drum ca cea mai mare parte a generației sale, I. Sălișteanu (n. 1929) a renunțat la minima aluzie figurativă. Îl regăsim după cinci ani de la ultima sa expoziție personală (1965) metamorfozat, practicînd o pictură elaborată, care caută în spațiul pinzei efectele materiei-culoare (Apollo).

● Universurile pe care ni le propune Toma Roată (n. 1941) trebuie să le acceptăm ca atare, fără a le căuta corespondențe. Cu ajutorul culorii, grupind forme, compunînd cîmpuri, artistul creează ansambluri organizate care își refuză identitatea. Dar reluînd formula în cele trei pinze numite «Timp mitic» nu face decît să repete «universurile» sub alt nume, fapt care ne-ar putea face să credem că artistul practică un joc, dar nu un program (Apollo).

● Damian Petrescu — grafică. Două cicluri: «Crisalide și fluturi» (6 lucrări), «Momente» (6 lucrări). Momentele sînt imagini mentale, austere; fluturii și crisalidele — forme fantastice care se scaldă într-o atmosferă cromatică, fluidă, trădînd vaste disponibilități imaginative (Apollo).

teatru

● Teatrul «Ion Vasilescu» își continuă activitatea în sensul noului său profil deschis cu precădere spre comedie și «musical». Semnalăm ultima sa premieră Floare de cactus — o agreabilă și, mai ales, amuzantă farsă de tip «parizian». Regizorul Călin Florian a compus un spectacol bogat în vervă, cu umor suculent. Se remarcă în mod deosebit un cuplu excelent: Mihaela Dumbravă și Sorin Gheorghiu care, împreună cu Marieta Luca și G. Bănică (în două compoziții colorate), Paula Sorescu și Adrian Petrache, animă reprezentarea ce se desfășoară în decorurile lui Mihai Tofan.

● Tudor Mușatescu, inegalabilul maestru al omului, e prezent la Teatrul Giulești cu Geamandura, imbinînd tăișul satirei cu lacrima și observația realistă, toate acestea reunite cu o mare știință a tehnicii teatrale. Regizoarea Geta Vlad a dat viață spectacolului cu fantezie scenică și totodată cu grijă pentru nuanțele dramatice, avînd într-o distribuție omogenă actori diverși ca stiluri, personalități, precum: Șt. Mihăilescu-Brăila, Silviu Stănculescu și tineri ca Ileana Cernat și Dan Tufaru. Decorurile aparțin Sandei Mușatescu, iar muzica lui V. Veselovski.

● Am dori, ca în anul care a început, să ascultăm cît mai des emisiuni radiofonice ca aceea prezentată de curînd: Scurtă istorie... pe jos. Autorii textelor, Marin Traian, Silviu Georgescu și Grigore Popa, au dovedit fantezie, bun-gust și mult umor în evocarea radiofonică a... pașilor omului de-a lungul istoriei. Regizorul Ion Vova a transpus în undă scenariul alert cu vervă și ritm. Ion Fintesteanu a deținut rolul comentatorului, iar Dem Rădulescu pe acela al omului. Regia muzicală e semnată de Romeo Chelaru, iar cea tehnică de ing. Flavia Cosma.

televiziune

Ne temeam că, după eforturile depuse de-a lungul lanțului de sărbători, programele tv ale săptămîinii viitoare vor fi cam obosite. Ei bine, nu. Sau nu prea. În orice caz, după cum veți vedea, sînt de făcut cunoscute cîteva remarcabile anunțuri de film și teatru. Și apoi, ce să mai vorbim? Chiar și fotbalul e prezent!

● DUMINICĂ. Cutia cu surprize denumită Realitatea ilustrată TV își oferă fotoliile comode (și totuși

nu întotdeauna comode) poetei Nina Cassian și colegului nostru de breaslă Emanuel Valeriu (16.30) ● Varietățile acestei duminici sînt botezate «La gura sobei». Cui îi este frică să nu se ardă, să închidă televizorul (20.00) ● Îndătinatul Film cu trei stele ne propune pelicula lui Clive Donner «Cine se cațără mai sus» (21.30) ● Pe cel de-al doilea program, ca de obicei, o Seară de teatru cu «Ceasul de aur» de J.P. Brisville. Distribuție bună (21.15).

LUNI. Recomandăm celor ce nu-l cunosc pe rapsodul popular sucevean Isidor Andronicescu din Fundul Moldovei să urmărească emisiunea ce-i este închinată (18.50) ● Reîntîlnire cu o mare operă cinematografică — filmul «Rio Bravo», westernul nealterat de meschine interese comerciale. Două mari vedete — John Wayne și Dean Martin (20.15) ● Eugen Mandric cu o nouă filă din a sa Agendă politică (22.30).

MĂRȚI. Ura, fotbal! Dinamo Bacău-Kilmarnock (13.00) ● Seară de teatru: «Ofițerul recruta» (trăducătorul versiunii românești l-a urcat în grad pe «Sergentul recru-



Deborah Kerr

tor») al dramaturgului englez George Farquhar (1678-1707). Din nou, un bravo anticipat pentru distribuție (20.15).

MIERCURI. Telecinemateca, cu o senzațională programare: «Siegfried» — prima parte din ciclul «Nibelungii», versiunea Fritz Lang. Film mut. Cu atât mai emoționant! (20.15)

JOI. Un regizor de elită — Otto Preminger, plus un scenariu după un roman faimos, plus un grup strălucitor de actori — Jean Seberg, David Niven, Deborah Kerr, Mylene Demongeot, toate adunate au dat un film oarecare: «Bonjour, tristesse» după Françoise Sagan (20.30).

VINERI. În ciclul «Copilăria marilor muzicieni» — semnat de George Sbârcea — minunea copiilor minune: W.A. Mozart (18.00) ● «Mumia intervine», un film cu Eva Rutkai, o amuzantă parodie a filmului de spionaj (20.30).

SÎMBĂȚĂ. Nu știm cum se face, dar sîmbăta rămîne, ca de atîtea alte ori, o zi fără teleatrății.

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 2, etapa din 11 ianuarie 1970

I. Bologna-Inter.	1
II. Cagliari-Sampdoria	1
III. Milan-Brescia	1
IV. Napoli-Lanerossi	X
V. Palermo-Juventus	X
VI. Roma-Bari	X
VII. Torino-Lazio	1
VIII. Verona-Fiorentina	1
IX. Como-Atalanta	1
X. Genoa-Reggiana	X
XI. Mantova-Perugia	1
XII. Pisa-Catania	1
XIII. Varese-Catanzaro	1

FLACĂRA-ALBUM

ANITA EKBERG, vedeta cu suflet de copil, așa cum a văzut-o Fellini în *La dolce vita*.

